Nagy-Kanizsa 1869. julius 3-án. 21. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven. Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések: A hat hasábos petitsorért 1-szőr 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL, Pesten: [illegible] Bécs, Hamburg, Berlin, Lipcse, Frankfurt a/M.-ban: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, [illegible] és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK.

Népnevelés.

IV. nevelészeti pályamű.

(Folytatás.)

De mig e kellékek érintett nyilatkozókban érvényre nem emelkednek, addig lehetetlen, hogy helyeslésemet adjam a tekintetben, — hogy a ki irni, olvasni, számolni, s a káté kérdéseire immel ámmal megfelelni tud, képes legyen egyszersmind a népnevelői terhek igényeinek ugy, amint azt korunk követeli, megfelelni.

Hajdanta azt tartották, hogy a falusi ifjuságnak elég, ha irni, olvasni, s a kátéból rideg emlékezetre támaszkodva, egy-két feleletet el tudott gagyogni, és hogy tanitónak felette alkalmas, ki az öreg kátét, vagy bibliát kivülről tudja. E rideg gondolkozásmódtól mi már messzire vagyunk. Hajdanában a tanitótól követeltek annyit, amenynyit most a tanitótól kivánunk. Azért most a néptanitóban a már mondottakon kivül még tanmüveltség, és szilárd erkölcsjellem kivántatik. Mert ha ezeket nélkülözi, a népboldogságot, minek ő az alapvetője, lehetetlen eszközölnie, azaz föladatának megfelelni képtelen.

Tanmüveltség és szoros értelemben vett szilárd erkölcsjellem birtokába csak az juthat, a ki fáradozni szeret. Fáradtság, szüntelen munkásság nélkül néptanitót, népnevelőt képzelni részemről nem tudok, vallván azon nézetet, hogy valamint a jó pap holtig tanul, ugy a jó népnevelő is holtig fáradozik a nép boldogitásának minden lehető jó irányban eszközlésén. A népnevelői hivatal — úgy mint a papi — szent. Mert mindkettőnek azon kell lennie, hogy a népet tökély tekintetében Istenhez minél hasonlóbbá tegye. Azért is, ha valaki hivatást nem érez magában ezen szent hivatal betöltésére, — tegye le az igát, ha talán már vállaira vette volna, mert különben a furdaló lelkiismeret gyászos szemfedélt vonand életére.

Ha a tanitó, mindannak daczára, hogy tanitó, tudatlan: az oktatásra való előkészületében is ugyanaz, mert aki ifju korát tétlenségben, — nemtanulásban tölté el, — idősb korát is akként akarja elheverni; ha pedig mindazáltal elő akar készülni, amit rendszerint kell is, természetesen folyton szorgalomra van szüksége. Ez pedig néptanitóinknál vajmi nagyszerü tünemény, csak a mindennapi tapasztalás bizonyitja. — Ha néptanitó annyi tudománynyal bir, hogy előkészülésre nincs szüksége, beavatván magát már régebben a nevelés módjába, de e mellett még egy más — mint szokásos — a jegyzői hivatalban kell eljárnia, ugyan megfelelhet-e kellőképen mindakettőnek? — Azt mondja a szentirat, hogy: „két urnak egyszerre nem lehet szolgálni." — Hogy a szentiratnak igaza van, itt látjuk leginkább megvalósitva. Mert hogy a néptanitónak vagy egyik, vagy másik hivatalát kell eképp elhanyagolnia, az mutatja, miszerint több izben rendkivüli sürgős iratok teljesitése követeltetik a jegyzőtől, s ő annak megfelelni akarván, tanitványait haza küldi. S igy már a tanitói hivatal nincs betöltve. Hogy pedig a tanitványoknak e haza bocsátása mindaddig tart, mig a jegyzői hivatal sürgős teendő véget nem értek, mi sokszor hetekig terjed, ki kételkedhetik fölötte? — El kell tehát a jegyzői hivatalt a tanitóitól végképen metszeni! mert míg ezt nem tesszük, addig egy a népnevelés hátrányára szolgáló métely fog rágódni testünkön, melynek következményei igen-igen károsak. — Ugyanezt mondhatjuk ott is, hol a tanitó gazdászattal foglalkozik. Néptanitói, s gazdászati hivatal egymással homlokegyenest ellenkeznek; — miért is egy személy vállain a kettő nem nehezedhetik. Mig ezeken tüzetesen javitva nem leend, addig népifjuságunk kellő tanitás hiányát szenvedne, tudatlanság s erkölcstelenség rabigája alatt fog görnyedni.

Az alkalmatlan népnevelőket mellőzni s helyöket uj és alkalmas egyénekkel tölteni csak ugy lehet, — ha birunk elég számu oly intézetekkel, melyek nemzetünk boldogitására n é p n e v e l d é k e t képeznek. — Egy-két tizeddel ezelőtt belátták már előbbkelőink ezek fontosságát, — és követve a külföld e tekintetbeni példáját, számos képezdét létesitének. És mindez észszerüleg történt; mert ha birunk siketnémák, vakok és árvák intézeteivel, melyekből csak egyesekre háramlik a boldogitás kenyeréből valami, miért ne birnánk képezdékkel, melyeknek az egész nemzet élvezi gyümölcseit.

Mindezék után két dologról akarunk még szólani, hogy feladatunkat kellőleg megoldhassuk. S e kettő egyike a néptanitó nélkülözhetlen kellékeit, másika pedig a módot akarja gyenge tehetségünk szerint értelmezni, azon módot, melylyel népiskoláinkban szokásos, — vagy nyitás következtében felveendő tudományokat tárgyalni kell.

(Folyt köv.)

SZERÉNYI ENDRE LAJOS.

Kérdések,

melyeket a szeszadó megvitatása végett a m. kir. pénzügyminister által összehívott szakbizottmány (enquête) egyes szakférfiakhoz, testületekhez és egyletekhez intézendőknek határozott.

B. Kérdések

azon nagyobbszerü szeszfőzdék szempontjából, melyekben a czefre-erjesztésre szánt edények összes ürtartalma legalább is 30 akó, és felgyártásra lisztartalmu anyagokat, u. m.: kukoriczát, gabonaneműeket, burgonyát és hüvelyes veteményeket, továbbá répát vagy czukor-üledéket használnak.

(Folytatás.)

37. A főzőkészülék ürtartalmának (ideértve mind a főzőüstöt a) a czefre-melegitővel együtt; b) a czefremelegitő nélkül) micsoda arányban kell állani, az erjesztő kádak teljes ürtartalmához, ha ez p. o. 100 akónyi (élesztő edény és mellékedények nélkül) hogy a szeszfőzőnek kisebbszerü fenakadások közbejöttével is, elegendő ideje jusson megadóztatott czefrejének a fennálló szeszadó törvény által megszabott erjtartam alatt könnyen lehető kifőzésére?

Azon szeszfőzdékre nézve, melyekben a főzőkészülékek túllépik ezen arányt, nem kellene-e a felesleget is megadóztatni, még pedig akképen, hogy ezen felesleg az adó alá veendő erjürtartalomba beszámitassék?

Vagy az adóátalányozás alapjául az erjesztő és élesztő edények összes ürtartalmán kivül jövőre a főzőkészülékek (mind a két főzőüst és czefremelegitő) összes ürtartalma is felveendő lenne-e s miképen?

38. Mind azon mellékedények összes ürtartalmából, melyek a még nem savanyú czefre s különféle nyers anyagok befogadására a czefre beélesztése t. i. az erjesztő szerreli bekeverése előtt rendeltetvék a milyenek a keverő kádak, élesztő keverő edények, *hűtő bárkák, ázókádak (kukoricza* és répalénél), áztató edények (kukoricza, árpa, malátapuhitás végett) 100 akós, adóköteles ürtartalmú erjesztő kádhoz százalékban arányitva, mennyi lenne adómentessé teendő:

a) az adóátalányozás mostani alapjának megtartása mellett (mely csak az élesztő czefre és erjesztő edények ürtartalmára szoritkozik);

b) az adóátalányozás alapjának kiterjesztése mellett t. i. a mostani alaphoz a főzőkészülékek, u. m. a két üst és czefremelegitő ürtartalmának hozzá-számitása következtében, és pedig:

Tekintettel mind a különféle nyers anyagokra, mind a belmüvelet módjára, úgy hogy csak a mutatkozandó felesleg vétetnék fel az adóköteles ürtartalomba?

39. A mostani 6 krnyi adó, szeszlángfokonkint, a szeszgyártás fejlődéséhez s a belfogyasztási viszonyokhoz van-e mérve? s az összes adó (6 krral) visszatéritésének elvéhez minden körülmény közt kell-e ragaszkodni?

40. Megengedhető-e, hogy jövedéki büntetések esetében a szeszfőzde-tulajdonos bérlője irányában kezességet legyen köteles vállalni?

41. Hány bécsi mázsa gabnadarából lesz annyi czefrekeverék, a mennyi teljes 100 akónyi erjür megtöltésére kivántatik? s mennyi esik abból a tulajdonképeni czefrére, és mennyi az élesztőre?

(Vegyes anyagok használatánál ezen mennyiség bécsi mázsákban és fontokban, ugy szintén csiramalátánál (Grünmalz) az erre fordított árpamennyiség súlya mindenik anyagra nézve külön kifejezendő.)

42. Hány bécsi mázsa száraz árpából lesz egy bécsi mázsa csiramaláta s egy bécsi mázsa száraz maláta?

43. Teljes 100 akónyi erjür megtöltésére megkivántató czefrekeverékhez, hány bécsi mázsa mosott burgonya szükséges, úgyszintén beélesztés végett hány bécsi mázsa vagy font gabnadara és maláta? (a csiramaláta árpasúlyban kifejezve.)

44. Önök vidékén minő fajtu burgonyát használnak szeszfőzésre s átlagban mi annak keményitő tartalma?

45. Teljes 100 akónyi erjür megtöltésére elegendő czefrekeverékhez hány bécsi mázsa czukorüledék kivántatik, sürüséget a Beaumé-féle fokmérő szerint fejezve ki, úgy szintén beélesztés végett, hány bécsi mázsa vagy font gabnadara és maláta?

46. Úgy szintén hány bécsi mázsa nyers répa kivántatik azon lémennyiség előállitására, mely teljes 100 akónyi erjür megtöltésére elegendő?

47. A czefrekeverés és belmüvelet tekintetében minő mód használtatik a megnevezett különböző nyers anyagok szerint? és miben térnek el egymástól?

48. A különböző nyers anyagok az erjesztő edényekben minő legnagyobb vagy legkisebb idő alatt erjednek valósággal el? és ezen különböző nyers anyagok erjtartama minő arányban áll egymáshoz?

49. Egy bécsi mázsa kukoricza, gabona, árpadarából, burgonyából, czukorüledékből és répából hány foknyi szesz lesz (akár a 100 foku hivatalos, akár a 40 foku Wagner-féle szeszlángmérő szerint)? és mennyi az átlagos szesznyeremény a netán szokásos, de pontosan megjelelendő vegyületekből? (a feleletben ki legyen téve, hogy a csiramaláta (árpasulyban) bele van-e számitva a nyers anyagba?)

50. Az erjesztőkád teljes ürtartalmából (az élesztő- és mellékedények ürtartalmát bele nem értve) akónkint hány foknyi szesz (a 49. kérdés szerint meghatározva) kerül tehát ki 48 óra alatt kukoricza, gabna, árpa, burgonya és répa czefrekeveréknél, és 36 óra leforgása alatt czukorüledék czefrekeveréknél?

51. Hivatalos czukormérő szerint hány fok czukortartalmat mutat a czefre akkor, a mint beélesztetett? és mennyit midőn lefőzésre már elkészült, a czefeanyag különbözőségéhez képest? a czukortartalom kémlelésekor a czefrehőfokát is Réaumur szerint feljegyezvén.

52. A legközelebb mult 10 év elforgása alatt átlag s évenkint mennyibe került egy fokszesz előállitása (a 40 foku Wagner-féle fokmérő szerint) tekintettel a feldolgozott nyers anyagok különféleségére s a szeszfőzde minőségére? hogy t. i. üzletszerű-e vagy pedig mezőgazdasági?

Nevezetesen:

a) hány krajczárba került a nyers anyag beszerzése?

b) a munkabér?

c) és a tüzelőszer?

Szerkesztőségi [illegible]

Ö. Kérdések.

[illegible] *kompontjából — [illegible] alatt értendők mindazok, melyekben [illegible] üránlma 30 akónál [illegible] valószinü [illegible] volnának [illegible] a B. [illegible] foglalkoznak [illegible] nyers anyagok [illegible]*

53. Minő helyzetben vannak azon szeszfőzdék, melyek a szeszadót a fennálló törvény alapján, szabad kiegyezkedés útján vagy árszabás szerint fizetik? és kivánatos volna-e a szeszfőzdék ezen adóztatási módja iránt, jelenleg érvényes határozatokat megváltoztatni? és minő különös viszonyok lennének itt tekintetbe [illegible]?

54. A szeszadófizetés ezen módja általában, különösen pedig azáltal, hogy az adókötelezett föl adóját vagy kiegyezés utján, vagy az árszabás szerint fizetheti, — nem gyakorol-e egyes adófizetőkre egyenetlen hatást?

55. Egyenlő adóátalányozási alapokon nyugvó kényszerített adómegváltás, nem felelne-e meg inkább a kincstár szintúgy, mint a felek érdekeinek? s ezen alapegyenlőség nem volna-e azaltal elérhető hogy a főzőüstök töltési és termelési képességük szerint osztályoztatnának, s a szesznyeremény a feldolgozandó nyers anyagok neme szerint megállapított számokban fejeztetnék ki?

(Vége következik.)

A zalamegyei gazdasági egyesület

három rendbeli évi ösztöndijt alapit azon néptanitók részére, kik a községi faiskolák kezelésében, s ezzel összekapcsolva a tanuló ifjuságnak e téreni czélszerü oktatásában magokat kitüntetik.

Az első rendü ösztöndij 6 darab arány, a II-odrendü 3 darab arany, a III-madrendü egy gyümölcsfa nemesitési készület, mely áll egy fürészből, egy nagy- és egy szemző késből, és egy nyeső ollóból.

Számosabb versenyző közt ha az ösztöndijjal jutalmazottakon kivül még többen is elismerésre méltó buzgalmat tanusitanak, első és másodrendüek dicsérő oklevelet nyernek.

Az ösztöndijra pályázhat zalamegyei néptanitó, ki a tanitással s a mellett a község faiskola kezelésével foglalkozik; — valamint azon néptanitó is, ki községi faiskola hiányában — vagy ideiglenesen tanitói alkalmazáson kivül saját birtokán, vagy a tanitói állomással élvezésébe jutott területen gyümölcsfa-iskolát állit és kezel.

A versenyzés ideje évenkint szeptember hó, melynek 20-ik napjáig, a versenyezni ohajtó ebbéli szándokát a gazdasági egyesület, elnökének irásban bejelenteni tartozik.

Ezen irásbeli jelentkezéshez csatolandó:

1-ör. A versenyző kezelése alatti kert egész területének pontos kimutatása, határozottan leirva egyszersmind a talaj minőségét három láb mélységig, ugy a fekvést, s azt is, mióta van kezelése alatt, s mikép kezeltetik?

2-or. Megkivántatik az iskolában lévő csemetéknek számszerinti bemutatása, a gyümölcsnemeknek külön rovatokban, s válfajonkinti elősorolásával. Pontosan kiteendő a csemetéknek kora, a nemesités ideje és módja.

A versenyző előnyére szolgál, — ha a kertet alaprajzban bemutatja, a gyümölcsfa tenyésztésre szolgáló területnek beosztását, az egyes táblákat, ezokben a csemeték ültetési sorát szabatosan kijelelve.

3-or. Mind ezen összeirások, és kimutatások a helybeli lelkész, és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja által igazolandók, hitelesitendők.

A nemesitéshez megkivántató oltó- ágak — s a mennyire kerül — anya fák is minden egyes községi faiskola számára az egyesület kertjéből ingyen fognak kiszolgáltatni, de megkivántatik, hogy ezeknek kinyerése végett az illető néptanitó évenkint, deczember hó végeig az egyesület kertészeti szakosztályának elnökénél Árvay István urnál Z.-Egerszegen kérését bejelentse, és határozottan kijelölje, hány, s minő alany jön nemesités alá.

A zalaegerszegi központi kertben a nemesitési, és egyébb munkálatokat bár mikor mindenki megtekintheti, s kivánatra az egyesület kertésze gyakorlati oktatást nyujtani köteleztetik.

Az egyesület alelnökéhez Sállyey László urhoz Gelsén — posta állomás — szeptember hónap 10-ig beérkezett versenyzési jelentkezések a mellékek csatolt kimutatásokkal együtt azon hónap végével a kertészeti szakosztályhoz áttétetnek, a [illegible] ha szükségesnek, vagy czélszerünek látja, saját kebeléből kiküldendő tag által is az iskolát, annak kezelési módját megtekintvén, az ösztöndijakat, és dicsérő okleveleket kiosztja eljárásáról jelentését a fönkle kiadott pályázati irományokkal egyetemben táblás jegyzék mellett az egyesület elnökéhez bemutatja, mely jelentés a legközelebbi egyesületi közgyülésben felolvasandó, s a levéltárban mellékleteivel együtt fenntartandó; — a pályázatot, és jutalmazott néptanitók névsora pedig a megyére bemutatandó, hogy akép a szorgalmas, ugy a hanyag néptanitók is a felügyelő hatóság tudomására jussanak.

Hasonlóul ösztöndijak alapittatnak a gyümölcsfa tenyésztési tanulmányokban kitünt tanuló ifjuság részére is, és pedig az egész megyére tizenkét rendbeli.

A három legelső: egy-egy darab ezüst két forintos, az ezek után következő három: egy-egy darab ezüst egy forintos, a többi hat: egy-egy darab ezüst huszas.

Az e részbeni vizsga évenkint julius közepétől augustus végeig terjedő időszakban, a községi faiskolában, s mindenkor az illető lelkész és a gazdasági egyesületnek legközelebb lakó két tagja jelenlétében és hozzájárulásával tartandó, kik is a magokat kitüntetett tanulókat a kertészeti szakosztályhoz intézendő jelentésükben megnevezni, s átaljában a vizsgának egész folyamát, eredményét leirni fogják.

A vizsgának napja előre meghatározandó, az illető lelkésznek, az egyesület legközelebb lakó két tagjának, de a kertészeti szakosztály elnökének is jókor bejelentendő, hogy szükség és lehetőség esetében a szakosztály is küldötte által, hogy a vizsgában részt vehessen.

A tanulók és a néptanitók dijazása egyszerre történik.

A dijak mindenkor az egyesület egyik elnöke, — vagy ha távolság miatt ez nehézséggel járna, — az egyesületnek a jutalmazottakhoz legközelebb lakó tag tagja és az illető lelkész által, — a községi elöljáróság s a tanuló ifjuság jelenlétében — kézbesitendők.

Ezen szabályok nyomtatásban a megyebeli minden egyes községnek közhirrététel, a néptanitóknak pedig tudomás és a tanodában nyilvánosan, kifüggesztve leendő [illegible] a megye utján, megküldetnek, egyszersmind a szaklapok utján is terjesztetnek.

Az 1868-ik évben már közhirré tett és átaljában minden évre szóló hirdetmény e f. évre azon hozzáadással nyittatik meg, miszerint a m. kir. földmivelési, ipar és kereskedelmi ministeriumnak $^{9118}/_{1869}$ szám alatt, — az egyesület rendelkezése alá bocsátott — kegyes adománya következtében; a községi faiskolák mivelésében, — de különösen a tanuló ifjaknak a gyümölcs-tenyésztés és nemesitésbeni oktatásában magukat kitüntetett néptanitók, községi birák vagy lelkészek részére e f. 1869-ik évre, három versenydij tüzetett ki, jelesen: 100 forintban, 2-ik és 3-ik 50—50 frtban.

Ezeken felül nagyságos és főtisztelendő Tallián Ede urnak a népiskolai növendékek jutalmazására adományozott 10 darab ezüst 2 frtos, ezen évben is, gyümölcs-nemesitésben ügyességet tanusitott iskolai növendékek között fog kiosztatni.

Kelt Z.-Egerszegen, 1869. jun. havában.

A zalamegyei gazdasági egyesület
megbizásából
SALKOVICS KÁROLY,
egyleti titkár.

Heti szemle.

Julius 3-án 1869.

(Bfi.) A pestvárosi lányárvaház épitése 122,195 frtba kerül. — Türr István hirszerint konstantinápolyi nagykövetnek van kiszemelve. — A magyar-fiumei hajógyárban naponkint 550 munkás dolgozik. — Suez csatorna ünnepélyes megnyitását nov. 15-re halasztották. — Shamyl, a hires cserkeszvezér Konstantinápolyban van. — Ghyczy Kálmán az autonomikus egyházi képviselőségről lemondott. — Mondják, hogy 2 krajczáros postajegyek bocsáttatnak ki, melyen nyilt rövid üzeneteket lehetne az egész birodalomban szétküldeni. — Balaton-Füreden Erdélyi Náczi zenekara működik Szegedről. — Petőfi költeményeihez Székely és Lotz festészeink illustratiók készitésével bizattak meg az Aetheneumtól. — Az osztrák-magyar állam hadseregének szükséglete 1870-re 78 millio és egy százezer forintból áll. — Magyarországon jelenleg 902,739 követválasztó polgár volt összeirva. — Kovács Zsigm. pécsi püspök aug. 15-én szenteltetik fel Esztergomban.

TÁRCZA.

Volnék . . .

Volnék ezüstös tavacska
Zöld berek közepén,
Az est kellemes illatát
Szél lengetné felém.

De csak úgy, ha az én rózsám
Néma hattyu volna;
És ezüstös habjaimban
Fel s alá uszkálna.

Volnék bár mohos sirkereszt,
Sülyedő sirhalom,
Melyen estéukint elmereng
Keserv és fájdalom.

De csak úgy, ha az én rózsám
Búsló myrtus volna,
Illatozó ágaival
Én reám h jolna.

Volnék bár a hegyi bérczek
Kinyilott virága,
Vagy a néma pusztaságnak
Piros vadrózsája.

De csak úgy, ha az én rózsám
Tévedt lepke lenne,
Kiterjesztett kebelemen
Gyakran megpihenne.

KOVÁCS KÁROLY.

Férj és testvér.

Novella.

Ott a mennynek csarnokában — boldogok leszünk.

I. Andor.

— [illegible] szomoru e történet, Andor, és [illegible] épen nem illenék életünk virágcsokrába [illegible] — egészité ki az Andornak szóló [illegible] keserü gúnynyal vegyitve, kü[illegible] kisjelölt szavait.

[illegible] tévesztek el hatásukat: Mathild [illegible] s félig nehezteltő, félig engesztelő [illegible] veté ábrándos szemeit az ifjura.

[illegible] élvezdjünk még addig az egyszerü [illegible] bővebben meg[illegible] ifjuz és alig 20 [illegible] szobájában [illegible] de tekin[illegible] vigaágot mutatni, meghazudtolák szemei, melyek hiven tükrözték vissza lelke viharos állapotát.

Midőn észrevette, mily érzékenyen hatottak szavai, csakhamar megbánta kiméletlenségét. Gyöngéden simult Mathildhoz, kezeit megfogva, mereven tekintett szemei közé.

— Engedj vakon hódoló rabszolgaként lábaidhoz csúsznom, onnan egy sovár tekintetet vethetni angyali arczodra, hogy megrabolhassam isteni szemeidnek csillagtüzét, — melylyel ápolhassam szivemnek egyedül s örökre érted égő szerelmi lángját.

Lázas remegés boritá el ajkait. Szótlan maradt, de szemei elárulták, mit ajkai nem birtak szinrehozni.

Mathild elpirult. Kis kezét, mely a harmatot megszégyenité, homlokára emelte s kimondhatlan bájjal simitá hátra szőke fürtjeit. Hirtelen, mint ki veszélyes mámorból józanulva ki, menekülni ohajt, ugrott fel a szirtdarabról, s magát Andor marasztaló kezeiből kitépve, mielőtt ez magához térhetett volna, veté magát lovára és egy „Isten veled"-del elvágtatott.

Andor maga maradt. — Fájdalmasan kapott hajába.

— Oh én gyáva, én együgyü, nem birom legyőzni e merevitő rettegést? — nyögé, önmagát gúnyolva, s mint őrült bámult maga elé, azután hirtelen távozott.

A felhevült képzelem ingerült szüleményei, nem egyszer tönkre teszik a sziv nemesebb érzelmeit.

Andor elején játéknak vette szerelmét, s legfeljebb egy-egy érdekes kaland kedveért tartá összejöveteleket Mathilddal, legalább ezt akarta magával elhitetni; — de mennyire volt ez igaz, azonnal láthatjuk, ha egy pillanatot vetünk a szivébe.

Andor az élet szinpadán nagyon korán önerejére volt utalva. Környezőiben elég alkalma volt okulni, tapasztalhatván, mire jut egy fiatal sziv, ha indulata fékei nagyon korán tépetnek szét.

Az élet tengere nagyon vészes. Számos örvény mellett még több szirt lappang kétes fenekén.

Kétes fenekén? mi ez? Kétesnek mondom, mert nem sokan merültek-e el, kik, habár nagyon dísztelen és homályos volt életük utja, — mégis fénysugárt hagytak elmerülésök helyén. Miért? Mert érzéketlen bámulóik nem birták jobban felfogni. — Oh emberiség! mikor fogsz mást is tudni, mint bámulni és kárhoztatni? — Soha! Igen, soha! ez fatumod.

Kétes az élet tengerének feneke, mert nem sokan buktak-e abba nyomtalanul, — daczára, hogy belsejökben a felvilágosodott lét fáklyája lobogott.

Vak végzet! ha [illegible] ugyan te vezeted a világ forgását, ugy operáltasd magad; mert Phaitonként nemcsak leperzseled szivünket s hajunkat de gyökerestől kiforgatsz bennünket.

Andor szivét azonban, ugy a szenvedélyek viharától, mint az elfajult romlottság fekélyeitől megőrizé. Nem tartozott ő azok közé, kik nyegle puhálkodásban és örökös semmitevésben lelik födölvöket; sőt férfias bátorság, — erély s egész az önfeláldozásig nemes részvét embertársai balsorsában tevék főbb vonásait jellemének. — Mindezeket azonban messze túlhaladta lovagiassága.

Mindezen vonásokat majd elsötétité rajongó kapkodása az eszményi után. — E tekintetben nem birt önállóságra vergődni; pedig ez lényeges befolyással birt, ugy kül-, mint belvilágára. Életútja e részben el vala tévesztve, de szive romlatlan volt.

És a sziv szerelemre van teremtve. Amely sziv nem képes szeretni, fokonkint meghidegül; a világ iránt fogékonytalan lesz. Bizonyos neme az érzéketlen elkábultságnak fogja el, — hogy lassankint egészen a ridegség és hideg fásultság kérgével vonja be. A sziv meghal.

A szerelem az, mi a szivet villanyos mozgásban, jótékony működésben tartja, életmenetét rendezi, tulcsapongásait a józanság határain, — lekötő hatalmával korlátolja. — Hol a sziv szerelme intézi az egyén életét, ott az élet áldásos s magas rendeltetésének megfelel.

De a szerelem kúszónövény, mely csakhamar felfut s mig indája támpontot ér, rendesen nő; de ha magasabbra nyúlott, mint karója, a mindinkább hosszabbodó szár össze-visszakuszálódik, a kuszált növénycsomó elfogja alsó részétől a nap éltető fényét s az csakhamar elfonnyad.

Ki azonban annyira szeret, mint Andor, és oly igazán, — szerelmét könnyen a mérséklet korlátai között tarthatja.

A táj s a lenyugvó nap egyikét nyujtá azon képeknek, melyek nemcsak egy ábrándos ifjura, de egy higgadtan gondolkozó férfiura is megragadó hatást gyakorolnak.

Egy nem épen magas, de tőlünk szemközt fekvő oldalán meredek sziklán állunk. Egészen ormán üregszerü mélyedés van, mely felett remek faragású fehér márványkereszt áll, e felirással: „Rózsa."

E kereszt eredetét, vagyis a vele egybekötött mondát érinté fennebb Mathild.

Ő a kereszttel egybekötött történetet csak mint egyszerü szomoru mondát ismerte, melyben a szerencsétlen Rózsa magát a szirt fokról, hol jelenleg a kereszt áll, a hullámokba ölé. De ki volt a szerencsétlen leányka s miért lőn öngyilkossá, azt Mathild csak sejté. Andort, ugy látszik, közelebbről érdekelte ez emlék; ez okozhatta e keserü gúnyt, melylyel Mathild szavait félbeszakitá.

A szikla alatt tó hullámzik, egyhangu locscsanásaival zavarva a csendet. A tóból mintegy szirt folytatásai markednek elő a legurult sziklák darabok. A túlsó parton magas, erdős ormok emelkednek, — melyek a lenyugvó nap bíbor fényében úsznak, visszatükröződvén s mintegy végtelenségbe nyujtózkodván a tó belsejében, a mint a redősödő hullámok meg-megindítják hű képöket. Balra elláthatlan nádas nyúlik el, — melyből előcsendül a bivalycsorda kolompja, majd a dobosgém bömbülése s a halászó gólya kelepelése töltik be a léget, végig futva a tó hosszán s sokszorosan visszhangozva az erdők mélyéből.

A tó felületén szorosan a hullámokhoz lapulva, egy halászcsolnak sikamlott tova, ide-oda czirkálva, s nem halászni, — de valamit szemmel tartani, vagy keresni látszott.

Egy vadászkürt csengő hangja, felverve az erdők visszhangját, megváltoztatá utját. A fent leirt meredek sziklától jobbra csekély öblöt képezett a tó, — melybe a kis jármű ügyesen repült be.

Az öböl partján férfiu jelent meg, — kinek azonban az est homályában csak körvonalait birjuk kivenni. Fegyverét s vadászkürtjét a csolnakba rakta.

— Még ma otthon kell lennünk, János! — hangoztak felénk szavai, melyeket tisztán érhettünk a beállott csendben.

— Az bajosan lesz meg, nagyságos ur.

— De ha én akarom — vágott hevesen közbe.

A Jánosnak szólitott csolnakos nem válaszolt, vagy nem látá tanácsosnak, ellenvetést tenni, vagy épen haszontalannak.

— Itt van másik öltönyöm? — kérdé a férfiu.

— Igen, itt, — volt a rövid válasz.

— Ugy nem megyünk haza — mondá pillanatnyi gondolkodás után, és öltönyt cserélt.

A következő pillanatban éles sikolytás, majd pedig hangos segély-kiáltás hangzott az erdő felől. Ezt lódobogás és a legvadabb horkolás követé.

A férfiu nem gondolkozott, — hanem rohant azon helyre, honnan a segély-kiáltás hangzott. Midőn a meredek szélére ért, ott [illegible] egyenesen a biztos halál torkába rohanó [illegible] magával ragadva a félájult Mathildot.

(Folyt. köv.)

VERHÁS GYULA.

gombban. — A delegatio jul. 14-én ül össze. — Vukovich Sebő Fiuméban van. — A keletázsiai expeditio május elején Cochin-Chinában volt. — Gr. Károlyi Alajos pesti palotájában egy oly telehely van, mely 11 ezer frtba került. — A budai országház három emeletessé épül. — Bécsbe várják a portugal király nejét, Viktor Emánul király leányát. — Francziaország és Algirba küldendő nyomtatvány s árumustrákért 2½ lattal 6 kr. fizettetik julius 1-én életbe uj szerződés alapján.

Hirek.

— Nagy-Kanizsáról több polgár Böszörményi László siremlékére 20 forintot küldött, mely összeg gyüjtés utján fizettetett.

— Meghivás. A „Vasmegyei Deákkör" tagjai tisztelettel felkéretnek az iránt hogy a folyó é. julius 5-én reggeli 9 órakor, a megyei bizottmányi gyülést megelőzőleg, a „Szarvas"-hoz czimzett vendéglő nagytermében tartandó közgyülésen a párt sürgős érdekében minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Szombathelyen, 1869. junius 24. Az elnökség.

— A megyei gazdasági egyesület julius hó 4-én reggeli 10 órakor Szombathelyen a megyeház nagy termében közgyülést fog tartani. Sághy Mihály, az egylet alelnöke.

— A nagykanizsai főtéri Kiss féle ház előtti tátongott árok befedése teljesittetett.

— Zalamegyei óknyomozó történelmi társulat szervezése van—kilátásba helyezve, üdvözöljük! a történeti nevezetességben oly gazdag megyét, mint Zala, régen megillette volna ily életre való egyesület szervezése és működése.

— Biztos forrásból halljuk hogy a csurgói jeles dalárda az országos pártoskodás áldozata lett, a feloszlott, és most két dalárda akar létesülni az egy meghalt után; hej de ismeretes ám az a körülmény, hogy két csecsemő nem ér fel egy tapasztalatban gazdag éltesebbel.

* Az aratást Szombathelyen és vidékén megkezdették s már minden irányban látni lehet a képeket, termésünk a középszerünél jobb, a szülő is igen szépen mutatkozik, s ha jégverés nem teszi tönkre, ugy a tavali termésnél szinte több hordó töltetik meg. A burgonya és kukoricza pedig oly gyönyörűen mutatkozik, — miszerint alapos okunk van hinni, hogy várakozásunk felett jutalmazandja a gazda fáradtságát.

* Magyar szinészet. Tegnap, azaz junius 29-én végződött be az első bérlet, s ujra 6 előadásra ismét bérlet nyittatik. Ohajtandó volna, hogy a szó szoros értelmében jeles társulat tömeges pártfogásban részesüljön. Szinésznőink között művésznők is vannak, kik a közönség kedvenczeivé lettek, ugyannyira, hogy előkelőbb házainkhoz vendégekül is meghivatnak, a drámai szerepekben első helyet foglal el a szép készültségű Philippovicsné, — mit mondjunk Némethynéről, e szinpadi perpetum mobiléről, kinek minden tagja mozog, — minden izmával kifejezést ad szavainak s lelket önt belé. — Váradi Antoniát, a kedves kis alakot örömmel szemléljük a szinpadon mind drámai, mind népszinmű és vigjátékokban, — azonban habár hamis szemei igézők is, a hamis hangot nem szeretjük, mit alkalmunk volt egyik énekében hallani. Szentgyörgyiné, kedvencz csalogányunk betegeskedik, s mégisnem tudjuk, ki kényszeritéséből lépett fel kedden „Fortunio dalá-"ban bekötött nyakkal, — szinte sajnáltuk szegényt. Kecskésné hires vén asszony egyiránt.

— A keszthelyi orsz. gazdasági felsőbb tanintézet hallgatói közül többen, — kik folyó tanév végén (julius hó 31-én) gazd. tanulmányaikat befejezik, alkalmazást keresnek. Alólirt igazgatóság minden ez ügybeni közvetitésre készségesen ajánlkozik. — Keszthely, 1869. évi junius hó 20-án. — A keszthelyi orsz. gazd. felsőbb tanintézet igazgatósága.

— Nyilvános köszönet. Alólirt igazgatóság kötelezve érzi magát ez uton is hálás köszönetet kifejezni: Székesfehérvár és Veszprém t. polgárainak, a kisbéri és bábolnai államjavak igazgatóságainak, a veszprémi püspöki uradalmak jószágkormányának, a veszprémi káptalani és nagyvázsonyi uradalmak intézőségeinek, a zirczi főtiszt. apátságnak, a balatonfüredi fürdő-igazgatóságnak, a balatoni gőzhajótársulat elnökségének, és a déli cs. kir. szabadalmazott vaspályatársulatnak, azon szivélyes fogadtatás-, illetőleg hathatós támogatásért, melyben a keszthelyi orsz. gazd. felsőbb tanintézet tanári kara és hallgatói a f. hó 6 tól 13-ig rendezett gazdasági kirándulás alkalmával a fent tisztelt városok, társulatok és igazgatóságok által oly előzékeny és hazafiui módon támogattattak. — Keszthely, 1869-ik évi jun. hó 16-án. — A keszthelyi orsz. gazd. felsőbb tanintézet igazgatósága.

— Hirszerint a N.-Kanizsáról a pályaudvarba vezető utaknak az önmegadóztatás elvén leendő kiépittetése a ministerium által engedélyezve van. Eszerint tehát ajánljuk az illetők figyelmébe az utkiépités tervét szakavatott emberekre bizni, a szükséglendő pénzösszegnek megszerzése iránt jókor lépéseket tenni s az árlejtést mielőbb kihirdetni, hogy valahára járhatlan állapotban levő közlekedési ut a kereskedelemnek és általában a közlekedésnek átadathassék.

— Lapunk előbbi számában közlött t. munkatársnőnk Majthényi Flóra költeményében következő sajtóhibák fordultak elő: 6-dik szakasz, 1-ső sor: E földre helyett: A földre. 8-ik szakasz, 2-ik sor: szűm helyett: szür. — Ugyanott 3-ik sor: bonczolgatja helyett: borzolgatja. 23-ik szakasz, 3-ik sor: Mint egyenkint helyett: Mind egyenként.

Boldogult **SÜMEGHY FERENCZ** arczképére megrendelést s illetőleg előfizetést tettek:

	Megr.		Fizetett	
X. Kovács János ur ivén:				
Füzvölgyi iskola	1	képre	1	frt.
Németszentmiklósi iskola	1	„	1	„
Homokkomáromi iskola	1	„	1	„
Nink János Korpavár	1	„	1	„
Kovács János Langviz	1	„	1	„
Godina János Palin	1	„	1	„
Zathureczky Ferd. Palin	1	„	1	„

Aláirt kép-mennyiség 164.

Befizettetett 252 forint, mely összeg a nagykanizsai takarékpénztárnál befizetve van. — A tiszta jövedelem a nkanizsai főgymnasiumnál létesitendő „Sümeghy Ferencz alapitvány"-ra fordittatik.

Kelt Nagy-Kanizsán jul. 3-án 1869.

BÁTORFI.

Nyilt posta.

— Z.-Egerszegre. Semmi sem jött; levele értelmében nem intézkedhetünk.

— A „Földmives társulat" alapszabályait jövőre hozandjuk.

— Felhivjuk lapunk t. munkatársait, hogy becses dolgozataikkal bennünket minél többször felkeresni sziveskedjenek.

Nyilt tér.*)

Egy ügyes s jó bizonyitványokkal ellátott **férfi szakács** szolgálatot keres.

— Gombos Bertalan „**Erősitő itala**" folyton kapható Wajdits József kereskedésében, használati utasitással együtt egy üveg ára 1 frt.

— Dr. Pattison hires „**Csúzwattája**" szinte ehelyütt kapható. Ára nagyobb 70 kr., kisebb 40 kr.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

— Egy falusi lakház legalább 3 szobával és néhány hold földdel örök áron, vagy pedig nagyobb birtok is haszonbérbe kerestetik; bérmentes levelekben a körülményes leirással értekezhetni Szalmay Antal urnál Szombathelyen.

— Wajdits József könyvkereskedése- és könyvnyomdájában több gyakornok vétetik fel előnyös feltételek mellett, kiknek a kellő iskolai ismeret- és képesittséggel kell birniok. Bővebben akár személyesen, akár levélileg értekezhetni.

Legujabb elismerés a legnagyobb gyógyhatással.

Kik ezen bajokban szenvednek, sziveskedjenek ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi években több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millió egyént gyógyitott ki e betegségből. Udvari szállitó Hoff János ur központi raktára Kärntnerring 11. Bécsben.

Bécs márczius 7. 1869. Akinél ezen csodálatra méltó eset magát előadja, miután a hihetetlenségig elújult betegségét több év óta szenvedtem, s mit ismét hálás becsülettemmel merem azt állitani. 15 évig szenvedtem folytonosan az aranyérben s kapcsolatban levő gyomorgörcsökben, étvágytalanság és még később hozzájött mellfájdalomban, számtalan esetet használtam fel, mi haszonos nem volt, mig végre esetlegesen lettem értesitve életem fenntartásához egy ügyes orvos által, ki a Hoff-féle Maláta egészségi sört mint hasznosnak ajánlá, ugyszinte a Hoff-féle Maláta egészségi chokoládét és Maláta-bonbont miután mellbetegségben is szenvedtem. Hihetetlen volt betegségemnek következő gyógyulása; minden üveg Maláta-kivonat, minden doboz maláta-chocoládé inkább meg véremet, amely után naponta erősödve jöve étvágyat nyertem, a kiszenvedt testem és szivem egészséget nyert, minden amit éreztem átváltoztatott és három hét alatt egészséges lettem. Köszönöm Istenemnek e megmentést és ajánlom lelkiismeretesen mindenkinek előnyösen a Hoff-féle készitményeket.

Kérem a további küldeményét 18 üveg Maláta-kivonatot 2 font chokoládé s 10 doboz bonbont, a legnagyobb tisztelettel Koss Henrik m.k.Gr.Batthyányi József jószág igazgatója.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70, 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 80, 120 üveg 55 frt; — Maláta-egészség-csokoládé Nr. 1. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60, öt fontnál fél font ingyen, tiz fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokoládé csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására 80 és 40 kr. Mell-maláta-bonbons 60 és 30 kr. Minden Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör, Maláta-egészségi-chokolade és Maláta kivonata bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kapható Bécsben.

Kapható Pesten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Grünwald. — N. Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wellisch J. Schwarz Adolf.; Rosenberg Ferencz és Reichenfeld C. uraknál.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869. julius 2-án.

Előbbi tudósitásunk óta a gabona, különösen buza élénkült üzletnek nézett elő, és jó árért vétetik. Az uj vasuti menetrendnél kevesebbszer megy a teherszállitó vonat Triesztbe és Olaszország felé, mint nyugat, Németország is Helvétia felé, hol egyrészről momentán szükséglet van, másrészről az aratás nem felel meg a kivánalmaknak és igy a buzaárnak emelkedése indokolt.

Az árak következőleg ásaltattak:

Piaczi heti-vásári kelettárak.

NAGY-KANIZSÁN, julius 2-án.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—85 fontos 4 frt, 30 kr. — 85—86 font. 4 fr. 55 kr. 87—88 fts. 4 frt 70 — kr Rozs —79 fnt 2 fr. 60 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 70 kr — Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 4 fr. — 60 kr. 71—72 fnt 4 frt. 70 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts. 2 fr 20 kr. 67—68 fnt 2 frt. 30 kr. Kukoricza 2 frt 0 kr., 2 frt 35 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 50 kr. Zab 44—46 fnt. 1 frt. 80 kr. 46—47 fnt. 1 frt 90 kr. Pohanka 66—68 fnt. 3 frt — kr. 60—65 fnt 3 frt. 25 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr. Paszuly, tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázs. — frt. kr szalma — frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, jul. 2.

5% metaliques 62.10; 5% nemz. kölcsön 70.15; 1860-ki álladalmi kölcsön 102.15; bankrészvények 7.51; hitelintézeti részvények 295.90; London 124.35; ezüst ágio 121.57; arany darabja 5.87 kr.

Vasuti naponkinti menetrend;

Indul N.-Kanizsáról Barcs felé reggel 4 óra 55 percz.
„ „ „ „ délután 2 óra 25 percz.
„ „ Buda „ reggel 6 óra — „
„ „ „ „ d. u. 1 óra 22 percz.
„ „ „ „ estve 10 óra 57 „
„ „ Triest „ regg. 4 óra 45 „
„ „ „ „ délben 2 óra 15 „
„ „ Bécs „ regg. 5 óra — „
„ „ „ „ éjjel 11 óra 20 „
„ „ Sopronig délután 2 óra 20 „

Érk. N.-Kanizsára Barcs „ reggel 4 óra 1 „
„ „ „ „ délben 12 óra 36 „
„ „ Buda felől reggel 4 óra 23 „
„ „ „ „ délb. 1 óra 45 percz.
„ „ „ „ estve 8 óra 53 „
„ „ Triest „ délben 12 óra 52 „
„ „ „ „ este 10 óra 35 „
„ „ Bécs „ reggel 4 óra 10 „
„ „ „ „ este 10 óra 18 „
„ „ Sopronból délben 12 óra 42 „

Heti naptár.

Julius 4-től 10-ig 1869.

27) Óvakodjatok a hamis próféták tól. Máté VII, 15—21.

Hó- és hetinap		Katholikus naptár	Protestáns naptár
4	Vasárnap	C 7 Ulrik p.	C 6 Ozeas
5	Hétfő	Vilmos ap.	Czirilla
6	Kedd	Ezsaiás pr.	Esaiás
7	Szerd.	Villibald p.	Eszter
8	Csütörtök	Kilian p.	Gillyén
9	Péntek	Lukrecz.	Anatoli
10	Szombat	Amál szűz	Ilma, R.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized mérlegek,

négyszögü alakban, utolérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Hordérő: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 mázsa.
Árak: 18, 21, 25, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

Az csokbos szükséges hitelas sulyok rendkivül olcsók.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás), csakhez tálczák, minden üzletre s minden czélra és használatra alkalmazott kereskedelmi utállás szerint.
Hordérő: 1, 2, 4, 10, 20, 30, 40, 50, 60 70, 80 font.
Árak: 5, 6, 7.50, 12, 15, 18, 20, 22, 22,27.50,30 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrök, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb kászocsik, taligák stb. megmérésére.
Hordérő: 15, 20, 25, 30, 40 mázsa.
Árak: 100, 120, 150, 180, 200 frt.
Korlát nélkül, szóban a szükséges sulyokkal. Fakorláttal és sulyokkal minden mérleg 15 frttal több, Vaskorláttal és sulyokkal 30 frt és feljebb.

Szánat-hidmérlegek, vert vasból, a hid- és forditó-rudnál együtt, hatóságilag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megmérhető egy vagy több darab állat megmérésére.
Hordérő: 50 60 70 80 100 120 150 170 200 mázsa.
Árak: 350 400 450 500 550 600 650 750 750 frt.
Továbbá minden hivatalos, bármily szerkezetü mérlegek és sulyok.

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

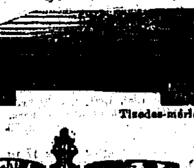

Egyensuly-mérleg.

Állat-mérleg.

BUGANYI L. és TARSAI

mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben,

Főraktár: I. Bezirk, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

Birka eladás.

Fackh Gedő ur

botfai bérjószágán **40** db **birka** van eladásra kitüzve, ezekből **200** db **tenyésztésre** alkalmatos **anya** és **20** db **kos**, továbbá **180 ürü**.

Az eladási feltételek megtudhatók:

alulirottnál Botfán, u. p. Zala-Egerszeg,

a szentiványi és szentmihályi vasuti állomáshoz egy órányira.

Börcsök Antal,

ispán.

(295—3,1)

HAASENSTEIN & VOGLER

Annoncen-Expedition,

WIEN,

Neuer Markt Nr. 11.

Hamburg, Berlin,

g. Johannisstr. 14, Gertraudtenstr. 7.

Frankfurt a/M.

Grosse Gallusstrasse 31.

Basel, Leipzig.

INSERATE

Zeitungen aller Länder.

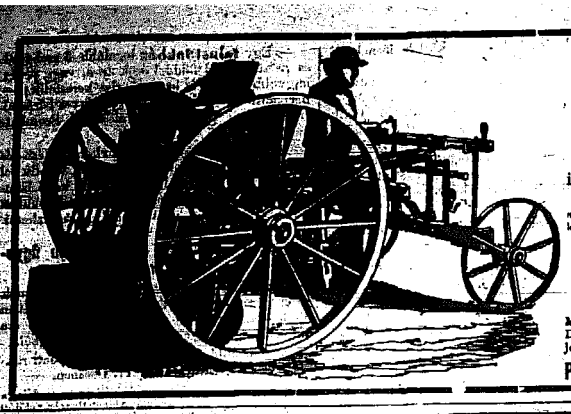

Gefertigter ist in der angenehmen Lage, einem P. T. Publikum mittheilen zu können, dass

R. GARRETT & Sohn's

berühmte

Stiemaschinen in vollständiger **Sortirung** am Lager sind und können sofort geliefert werden.

Locomobilen mit vergrösserter Feuerbüchse und Vorwärmer ohne besondere Aufrechnung versehen und wie bisher construirt worden, dass Brenn-Materialverbrauch auf das geringstmögliche Mass reducirt und die effective Leistungsfähigkeit viel grösser, — als nominell angegeben ist.

Dreschmaschinen im Vorjahre schon durch Quantumdrusch bei vollkommener Sortirung des Kernes vom Stroh und Stroh und durch Dauerhaftigkeit excellirend, wurden neu verbessert und ist eine Mustermaschine, welche bei der Probe 75 Pressburger Metzen in einer Stunde gedroschen, bereits angekommen.

Ferner das durch ihn im Vorjahre in Ungarn eingeführte

Samuelson & Comp. Getreide- und Gras-Mähmaschinen

Musterstücke vorliegen. — Gleichzeitig bittet Gefertigter das P. T. Publikum, ihre Aufträge auf R. Garrett & Sohn's Locomobilen und Dreschmaschinen, auf Samuelsons Mähmaschinen, und auf einige zu den frühergelieferten Maschinen erforderliche Ersatzstücke ihm je eher zukommen zu lassen, damit allen Anforderungen in gewohnter Pünktlichkeit entsprochen werden. (293—3,1)

PAUL KOTZÓ Zivilingenieur u. Generalagent für Ungarn und Oesterreich der Herren Maschinenfabrikanten R. Garrett & Sohn's in Leiston, England. Pest, Waitznerstrasse Nro 39.

Poross királyi udvari küldö.

ROSENTHAL H. bécsi

(Glycerin gyomor-ital-készitö)

GLYCERIN-EISEN-LIQUEUR

melyet az udv. tanácsos és orvostudor urak

Oppolzer, Balassa, Viszánik,

ugyszinte a fö-orvosok

Kovács, Löwy és **Dr. Lenk**

(Házi orvosai herczeg Schwarzenberguek,)

sárgaság, vérveszteség, erötlenség és női bajok ellen, meggyöződésük után jóváhagyják. — Kapható Rosenthal H., Praterstrasse 24-dik szám, ugyszinte az osztrák-birodalom majd minden gyógytárában.

Egy nagy üveg ára 2 frt. — kis 1.30.

Pótlék-raktár Bécsben:

Josef Wels, Stadt, Tuchlauben zum Mohren; **Wilhelm Raab**, Stadt, Lugek zum schwarzen Bären; Dr. **Jos. Girtler**, Stadt, Freiung Nr. 7; **Ant. v. Waldheim**, Stadt, Himmelpfortgasse 17; **Heinr. Jesovich**, Wollzeile 7; Dr. **Johann Lamatsch**, Wiedner Hauptstrasse, zur heil. Dreifaltigkeit; **Carl Brasta**, Josefstadt, zum goldenen Löwen; **V. Höfer**, Landstrasse, Ungargasse Nr. 12; **A. Vök**, Rudolfsheim Schönbrunnerstrasse 190; **J. Pohlmann** Kohlmarkt; **F. Kaushäuser**, Mariahilf zur „Mariahilf."

Raktár a birodalom gyógytáraiban:

Depot in **Pest**: Josef v. Török, zum heil. Geist; Mich. Jasovits, pharmac. und technisch-chemisches Institut; Dr. **G. Wagner**, zum Reichspalatin; **F. Forrnágyi**, zur Maria Mutter Gottes; **Ebenstadt**, Fr. Grössner, zum St. Salvator; **Gr.-Kanizsa** Josef Dielus; Carl Lovák zum schwarzen Adler; **Gilas**, Franz X. Fiesble, zum ung. König; — **Kapuvár** J. Markus; **Ödenburg**, Andr. Mexey, zum König v. Ungarn; **Steinamanger**, Fr. Pillich zum Auge Gottes; **Veszprém**, K. Furmacy zum schwarzen Adler; **Zala-Egerszeg**, Ant. Iasch. (242—12,8)

Traugott Feitel

Béca, Kärntnerring Nr. 2

általános árjegyzéke

Papir-

és

nyomtatványokról.

Angol levélpapiros, tetszés szerint név, betü vagy koronával ingyen nyomva.

100 darab nyolczad, velin, fehér 40 kr.
100 „ ugyanaz 100 drb borítékkal 65 kr.
100 „ vastag kettős simitással vagy vonalozva 60 kr.
100 „ ugyanaz 100 db borítékkal 1.20 kr.
100 „ negyedrét, velin 80 kr.
100 „ „ vastag kettős simitással vagy vonalozva 90 kr.
100 „ nyolczad, különböző csinos szinnel 60 kr.
100 „ ugyanaz 100 szines borítékkal 1.20 kr.
100 „ boríték belül szinezve 55 kr.
100 „ angol levél-papiros divatszerü monogrammal 90 kr.
100 „ ugyanaz borítékkal 1 frt 40 kr.
100 „ látogatójegy elkészitve egy percz alatt 50 kr.
100 „ kettősfényü, litographia, mesterileg készitve 90 kr.
1 db domborunyomó gép név- és czimmel 2.50 kr.
1 db önmagát nedvesitö stampiglia 5.50 kr.
Feitel-féle **önnedvesitö irószer**, iroda számára s utazásra, egy db hozzátartozóval, 100 darab tollal 1.50 kr.
1000 darab **ugyvezetö levélmark** aranyozva; nagyság tetszés szerint 1.60 kr.
500 darab ugyanaz 1.20 kr
1000 legujabb, mint a **pecsétvisza** 2.50 kr. 500 db 2 frt.
Egy dobos betü 10 kr.
„ „ virágpecsétjegy 10 kr
12 tuczat patent acélfoltó tizenkétféle 25 kr.
1 tuczat tollnyél, finom 6 kr.

Számlák, szállitó levelek, mindennemü nyomtatvány, pecsétnyomók, üzleti minöl könyvek gyári áron szolgáltatik.

Pestal utánvétjét is küldhetik. Bepakolás díj nélkül.

TRAUGOTT FEITEL
szállitó-üzlete
Béca,
Kärntnerring 2. gegenüber. dem Drasche-Haus.
Nr. 3. (237—12,4

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tüzszekrény és

előmelegitővel,

cséplőgépeiket,

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve épittetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legtöbb gyárabót.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemü FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel bármelyiken küldetnek be.

Raktár:

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

(282—20,6)

---

szőlőmegváltási

NAGY TABELLÁK

WAJDITS JÓZSEF

könyvkereskedésében kaphatók.

Darabonként 3 krajczárjával.

In jeder Stadt sind Personen, welche sich in ihren Mussestunden mit dem Vertrieb eines Artikels erster Nützlichkeit und leichten Absatz beschäftigen wollen, eine ehrenhafte Position mit guten Einkommen angeboten.

Briefe franco an dem Director der **„Alliance" in Chauxdefonds (Schweiz.)** zu richten. (294—1)

Mint haszon-adó ajánlatik

LOTZ H. ÉS TÁRSA PESTEN

váczi-ut 403. sz.

kézi szállitó eszközök

minden alkalomra használható mostanig el nem ért előnynyel,

különösen földmunkálatokra

kézi talíga (amerikai nevybarrow)

darabja 5 és fél forint o. é., amelyből a gyár naponta kétszáz darabot készit. (264—10,9)

! ! Fele árért kapható ! !

! ! Vissza nem huzható kiárulás ! ! (230—12,9)

Nagy árleszállitása az osztrák államokban létező legnagyobb es. kir. szabadalmazott tiszta **lenvászon**- és kész **fehérruha**-gyárnak

Bécsben, Tuchlauben 11-dik szám alatt, Gunkl-házban.

Már régóta nem okozott oly nagy feltünést egy kiárulás is, mint a **Tuchlauben 11. sz.** a. levő cs. k. szab. gyáró. — Tény, hogy más mint **30,000** db. elegans **kész férfi és női fehérnemü** mindenféle nagysággal, az értük felcéri adatott el. A t. kezöség nagyobb kényelme végett levéli általi kiváltatva a vidék minden városába küldetnek mustrák a kiválasztás megtekintése végett mindenféle fehérneméket, vászonból, szelbelibül, asztali ruhákból utánvétel mellett; a mely küldemények meg nem tartatnak, azokért a pénz a postán rögtön vissza küldetik. — Az eladás febr. 7-én vasni kezdetét és addig tart, míg a kiárusi el nem fogy.

Férfi vászon-ingek közönséges 1.70, 2.50, 2.80, 3 frt finom belföldi vagy rambergi vászonból 3 frt 50 kr, 4.50, 5 frt 50 kr; legfinomabb vászonból és battistból 6.50, 7.50, 9 frtig; himzett vászon mell-betoldással 6.50, 7.50, 8—10 frtig.

Fehér shirting-ingek szép mell-redőzettel 1.80, 2, 2.50, 2.80; angol shirting 3 frt, 3 frt 50 kr; fehér angol báli ingek vászon mellel, elegans kiállitás egyenes vagy keresztmell-redőzettel 4.50, 5.50 kr.

Szines ingek jó mosó mustrákból 1.50, 1.80, 2.80; legujabb ang. szines shirting-ingek 2.70, 3 frt, 3.50 kr.

Egyszerü vászon női-ingek 1.70, 2.50, 2.80; igen elegans himzett női ingek 3, 3.50, 4.80; legfinomabb vászonból, elegans himzéssel és csipkéssel 5.50, 7—10 frtig; vászon női háló-ingek hosszu ujjal, gallér és kézelővel 3.50, 4.50; legujabb gazdag himzés 5.50, 7, 9 frtig.

Női háló-fölöntök 1.50, 1.80 és 2.50; finom himzéssel 2.80, 3.50, 4.50 krig, igen finom battistból, elegansul 6.50, 8.50 9 frtig; fodrás köpeny hó vagy szoros ujjal 3.50, 5.50, 7.50; női nadrágok finom perkalból 1.50, 1.80, 2 frt; női nadrágok himzéssel 2.80, 3.50; női szokyák barchand vagy finom shirtingből 3.50, 4.50; legfinomabb szoknyák 5.50, 6.50, 7.50; női háló-fölöntök legfinomabb vászonból himzéssel 1.50, 1.80, 2, 2.50 kr.

Vászon zsebkendők férfiak és nők számára, 1 fél tucznat 80 kr, 1, 1.50, 1.80; igen finomak 2.50, 2.80, 3, 4.50 krig; battist vászon-zsebkendők 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5 frtig; chinai battist zsebkendők hörcsöbol 1 fél tucznat 2.50 kr. 3 frtig.

1 db 48 röfös vászon ötnegyed széles 17 frt 50 kr, 19, 21 frtig; 1 db 50 röfös igen finom ötnegyed széles 23, 25, 27, 31 frtig; 1 db 50 röfös legfinomabb battist szövet 35, 37, 43 frt; 1 db 30 röfös hártonszü házi-vászon 8, 10 frt 50 kr, 11 frtig; finom fehér perkál röfe 25, 30, 35 krig igen finom.

6 személyre asztalnemü damaszszilü abrosz és asztalkendővel 5, 7.50 krig, finom damasztból 9—11 frtig; 12 személyre 1 abrosz 12 asztalkendőből 10—13 frtig; atlas-damasztból 20—28 frtig; 6 személyre batist 1.80, 2.50 krig; szervéták vagy törülközők, 1 fél tucznat 2.50 egész 3 frt 50 krig.

50 frtnyi vásárlásnál 12 személyre való asztalnemü adatik ráadásul.

Ingek rendelésénél a nyak bőségének tudatása kérettik.

Czim: Central-Depot der kais. kön. ausschl. priv. Leinen-Wäsche-Fabrik Tuchlauben Nro 11.

EGGER TESTVÉREK

PESTEN,

Dorottya-utcza 4. sz. a., a „Magyar király" fogadó mellett.

BÉCSBEN,

Kärntnering 2.

régi pénzeket

rigisgeket, műtárgyakat

[illegible] Nagy, szép és drágakövekben.

Felelős szerkesztő: Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa 1869. julius 10-én. 28. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész íven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 6 frt. — kr.
Fél évre - - 3 „ — „
Évnegyedre - 1 „ 50 „

Hirdetések
A hat hasábos petitsorért 1-szer 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren“ egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán a KIADÓ-HIVATAL; [illegible] Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bécs-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

A zalamegyei gazdasági egyesület

f. évi junius 21-én több fontos tárgy elintézése tekintetéből, rendkivüli ülést tartott; mely alkalommal Séllyey László ur elnöklete alatt — meglepő örömére — igen szép számu egyleti tag jelenlétében, a következő tárgyak vétettek elő:

1-ör. A n. m. magyar kir. földmivelési, ipar és kereskedelmi minister urnak az egyesülethez intézett levele; melyben az egyesületnek, a községi faiskolák és a gyümölcsfatenyésztés érdekében elkövetett buzgó eljárásáért, elismerést fejezvén ki, az e téren kifejtett szorgalom jutalmazására 200 ftot utalványoz, — a mely 200 frtnyi jutalom egy 100, és két 50 frtos részletben, Zalamegye területén a községi faiskolák körül magukat leginkább kitüntetett, s az egylet által kijelölendő három néptanitó, illetőleg községi biró vagy lelkész, közt, — nagyobb [illegible] tekintetéből, — megyei főispán ur által kiosztandó legyen.

E szerint, a mult évben, felállitott ösztöndijakkal együtt, van a zalamegyei gazdasági egyesület rendelkezése alatt — a gyümölcsfatenyésztés előmozditására és jutalmazására, hat rendbeli versenydij, és pedig: egy 100 frtos; két 50 frtos; egy 6 darab aranyas; egy 3 darab aranyas; egy a nemesitéshez szükséges kerti készlet; és egy a tanuló ifjuság részére felállitott ezüst huszas, forintos és két forintosokból álló jutalomdij.

De van ezeken felül még Ngos és főtisztelendő Tallián Ede ur által, szinte a tanuló ifjusági e téreni nagyobb ösztönzésére és buzditására felajánlott 10 darab ezüst két frtosból álló jutalomdij is; mely az egyesület belátása szerint valamint a mult évben, úgy a következő éveken is egyedül a gyermekek közt kiosztandó leszen.

Oh vajha e nemes és nagylelkü példa többek által is követtetnék, mily paradicsommá válnék ma-holnap a nemesitett fákban és gyümölcsökben még oly szegény hazánk.

Ugyanezen alkalommal érkezett a magy. kir. földmivelési ipar és kereskedelmi minister urnak egy 300 frtos utalványozása is, a magyar faju bikák és teheneknek gazdasági kiállitáson leendő dijaztatására.

Beérkeztek egyszersmind a pénzügy-ministeriumban alakitott szakbizottságok által kidolgozott „Sajtójövedéki,“ ugy a „Szeszadóra“ nézve előterjesztett pontok; véleményadás, módositás, s a nép igényeihez képesti minél okszerübb alkalmazása végett.

Ezen röviden elősorolt tárgyakból is láthatjuk, hogy a m. k. ministerium intézkedései mind olyanok, melyek az emberiség jobblétének előmozditására s a nemzet felvirágozására czéloznak; melyek a jóakarat feletti kételyeknek — egy tiszta kebelbeni — meghonosulását egy perczig sem engedik. — Nem akarom ezzel azt mondani, hogy semmi kivánni valónk sincs, sőt nagyon is sok van még, — és a legnagyobb kivánni valónk az volna, hogy a tetterőhöz csatlakozzunk, — mert az erő gyarapitása egyedül tőlünk függ és rajtunk áll.

Legyen szabad itten felhoznom azon egyesek szavait, kik a gazdasági egyesület tevéketlenségét emlegeték, és egyszersmind azon kérdést is koczkáztatnom, hogy kik lehetnek e tevéketlenség legfőbb okai? — nem-e ők magok, a kik zajt ütnek, de tenni mit sem akarnak s a közjó iránt csak annyi áldozatot sem birnak, hogy egy párszor terveikkel és jó tanácsaikkal a gazdasági gyülésen megjelennének.

Ami kicsinyben áll, ugy áll az a nagyban is.

„Béke, kitartás és jóakarat, leront minden utban lévő falat!“

SALKOVICH KÁROLY,
zalamegyei gazd. egyesület titkára.

Népnevelés.

IV. nevelészeti pályamü.

(Folytatás.)

II.

Elvitázhatlan tény az, hogy általános és különös, vagyis emberi és polgári kettős rendeltetésnek vagyunk viselői. Mindkettőnek meg vannak a maga igényei. Jelesül: emberi rendeltetésünk követeli, hogy bölcseségben és igazságosságban e rövid életen át Istenhez mindinkább közeledjünk s ezáltal magunkat a vele szorosb öszköttetésre mindinkább érdemesekké tegyük. Különös azaz polgári rendeltetésünk ismét igényli, hogy az emberi társadalomnak ne kárára, hanem hasznára legyünk, vagyis hogy a tért, melyet elfoglalunk, a megvesztegethetlen tiszta lelkiismeret kapcsolatában töltsük be. Szó levén pedig itt a nevelőről, őt illetőleg kivántatik, hogy kötelmét akkép teljesitve, hivatalában úgy járjon el, miszerint azok, kiket az emberi társadalom, mint reményeit gondozása alá bocsátott, ne hasznavehetlen, hanem derék és munkás, kötelesség ismerő, és érdemes tagjaivá legyenek ugyanannak. Miből észszerüleg következik, hogy nem bármely, de csak azon tanitó felelhet meg tiszte kötelmének kellőleg, — ki hivatalát szentnek tartván, az iránt vidám munkásság- s ösztönszerü hajlammal, és igy előszeretettel is viseltetik; továbbá ki a tanitói hivatalhoz megkivántató képességek hiányát nem szenvedvén, magát e tisztviselésre helyesen kimüvelte.

A tanitónak tehát kell, hogy testi, társadalmi, értelmi s végül min a sulypont nyugszik, — erkölcsi nemes tulajdonai legyenek.

Különösen az elsőre vonatkozván, mintinkább a különféle indulatu, vérmérsékü, pajkos pór gyerkőczczel nem egykönnyen lehet egészség veszélyeztetés nélkül bánni, elkerülhetlenül szükséges, hogy a népnevelő és tanitó kellőleg kifejlett erős testtel birjon, hiányával levén minden szembetünőbb testi hibának, melyek következtében a különben is pajzán fiuk gúnytárgyává lehetne. Főleg pedig melle legyen olyan, hogy szavainak több izbeni ismétlése terhére ne essék; mert gondozottjainak egy-kétszeri elmondás által nem igen lehet a szükségesek sikerét megadni. De nélkülözhetlen a tanitó tulajdonai közt az is, hogy hallása ép, látása éles, szóejtése hibátlan legyen, mely utóbbinak ha a tanitó ellentétét birná, azt a növendékek is igen könnyen tulajdon kárukra magukévá tehetnék. Tekintve pedig, hogy a tanitó távolabbról nem látva tanitványa tettét, nem hallva beszédét: talán tekintélyét veszthetné; ennélfogva a látás és hallásra vonatkozó szabályok olyanok, melyekre kivételt ismernünk egyáltalában nem szabad.

Mindezen ugynevezett testi tulajdonok annyira megvannak néptanitóinkban, hogy ha a szellemi tulajdonokat is ép oly mértékben birnák, panaszunk ellenök egykönnyen föl nem merülne; de lássuk csak, mily előnyök kivántatnak még a néptanitókban. A már mondottakon kivül következők között első helyen emlitendő:

A hivatal-szeretet. Ez oly fontos kellék a néptanitóban, hogy vele gyakran többi hibáit eltakarhatná, habár adná az ég, hogy erre egyetlen népnevelőnknél se lenne szükség. Sokan ugyan közülök felette szeretik hivatalukat, de ha kérdjük, miért? aligha felelhetnek ugy, mint azt tiszta öntudatuk hozná magával. Mert hányan szeretik hivatalukat csak azért, mivel jövedelmező, nem pedig azért, mert czélja szent, törekvése nemes.

A hivatal-szeretettel szoros eszmekapcsolatban áll, hogy hivatalviselő meggyőződve levén tiszte méltósága s fenségéről, egész odaengedéssel teljesitse azt, mi határain belül esik. E kettő, hivatal-szeretet t. i. és szorgos tevékenység oly két kapocs, melyek egymástól elszakasztva, megsemmisülnek; mert egyik a másik nélkül szigoru logicai következtetés utján meg nem állhat.

Két jó van, mi fölött sorsnak nincs
semmi hatalma,
Szorgalom, és az erény, földön az,
égben ez áld.

E kettőt kell néptanitóinknak szem előtt tartaniok; — különben sokszor oly czélból ténykednének hivatalukban, mely annak fenségét totemesen aljasitaná.

Hogy azonban e két nemes tulajdon néptanitóinkban érvényre emelkedjék, főleg azt kellene kivinnünk, hogy ne földekkel egészitessék ki fizetésök nagyobb része, hanem pénzbeli fizetésök emeltetnék. Mert ha az előbbi mellett maradunk, nem fogjuk azon, a népnevelői tisztnek tökéletes ellentétét képező gazdászattól őket megmenteni, hanem inkább sokkal szentebb föladatuk megoldásában gátolni, mig ellenben, ha az utóbbi elvhez ragaszkodunk, oly néptanitókkal fogunk birni, kik több időt nyervén a hivatluk méltósága fölötti elmélkedésre, minden erejöket annak minél tökéletesebb betöltésére forditandják. Bár ugy lenne!

A néptanitói fontosabb kellékek második helyét elfoglalhatja a szivvidámság, és a kellő magatartás. Nem megvetendő tulajdonok, de még is mindkettőnek meg van a maga határa, mert tulfeszités által az első megvetést vonhat maga után a tanitványok részéről, a második pedig pöffeszkedéssé aljasul.

Mig ha e tulajdonok határait a néptanitó jól kiismerte, lehetetlen, hogy tanitványaiból bizalmas, nyiltszivü s barátságos hospelgárokat ne neveljen. Maga részére pedig a tanitó e szép tulajdonok által tiszteletet, becsülést, szóval kellő tekintélyt arat. — Ily tulajdonnal azonban nem akárki dicsekedhetik; mert hogy birja azokat, csakis a lelkiismeret tisztasága, — erkölcstelen tettöl mentsége teszi lehetségessé. E tekintetben hasznos lenne a tanitónak Franklin lelkiismeret-vizsgáló rovatlapját birni, mely 13 erényt foglalt magában.

(Folyt köv.)

SZERÉNYI ENDRE LAJOS.

Kérdések,

a kisebbszerü szeszfőzdék szempontjából — melyek alatt értendők mindazok, melyekben az erjesztő edények űrtartalma 30 akónál kevesebb, valamint azok, ha szintén nagyobbszerüek volnának is, — melyek a B. alatti kérdésekben foglalt anyagoktól különböző nyers anyagok dolgoztatnak fel.

(Vége.)

56. a) A magyar korona alá tartozó országokban (ide nem értve a gőzkészülékeket) miféle főzőkészülékek vannak leginkább használatban?

b) A főzőüstök űrtartalmára nézve hány osztályba sorozhatók?

c) Mindegyik osztályban mi lenne az űrtérre nézve megtartandó határ? s az illető osztályok szerint mikép mutatkozik a töltési képesség?

d) Osztályok szerint 24 óra elforgása alatt hány töltés czefrét és hány töltés alszeszt lehet lefőzni? az üstök neme szerint mind a czéfre-, mind az alszesztöltések számát külön kifejezvén.

e) A belműveletre nézve miféle eljárási mód van szokásban? először t. i. csak czefre s utána alszesz vagy pedig három czefretöltés után alszesztöltés főzetik-e le stb.

f) Akónkint a czefréből a 100 foku szeszlángmérő szerint, a főzőkészülékek nemeihez képest (egyszerü üst vagy kigyózó csővel ellátva) hány fokban mutatkozik a maximal és minimal szesznyeremény, ha a czefre

1. szilvából;

2. cseresznyéből, baraczkból, [illegible] gyümölcsökből;

3. almából, körtéből s egyéb magvas gyümölcsökből;

Szerkesztői [illegible]

[illegible] gyökérnövényekből;
5. borókabogyóból;
6. sörházi hulladékból;
7. burgonyából;
8. kukoriczából;
9. rozsból s egyéb gabonaneműekből;
10. répafélékből;
11. czukorüledékből;
12. borból;
13. seprőből;
14. törkölyből, és
15. szőlő- vagy gyümölcsmustból készült.

57. A kisebbszerű szeszfőzdék, vagy a nagyobbszerűek, de nem liszttartalmu anyagokból dolgozók, termelvényük tekintetében gyakorolnak-e valami hatást az üzletszerű vagy mezőgazdasági szeszfőzdékre? s ha igen, miből áll e hatás?

58. Nemzetgazdászati szempontból ezen kisebbszerű úgynevezett katlanfőzők részesitendők-e kedvezményekben?

59. A kisebbszerű szeszfőzdék irányában a jelenleg fennálló ellenőrzés elegendő-e és kellene-e ezen változtatni? a jövedékcsonkitások megakadályoztatásának érdekében czélszerű lenne-e az egyes kazánbirtokosokat arra kötelezni, — hogy a szeszfőzési szünet alatt a kazánsisakot a községi elöljárósághoz szolgáltassanak be őrizet végett, kik azt ismét visszaadni csak azon esetben lesznek feljogositva, ha az illető fél a szeszadó fizetés alá tartozó művelet bejelentését s ezen adó lefizetését adóbárczával igazolandja?

Kelt Pesten, 1869-ik május 20-án.

A szeszadószakbizottmány üléséből:

SCHEDL KÁROLY, JUSTH JÓZSEF,
szakbizottmányi elnök. — a szesz- és czukoradó szakbizottmányi elnöke.

Levelezés.

Zala-Egerszeg, junius 23. 1869.

A „Z. S. Közlöny" ezelőtti 25-ik számában tett igéretemet beváltandó, közlöm a lehető legrövidebb kivonatban a zalaegerszegi plébánia területén létező földmiveseknek társulati alapszabályait. — E társulat Meskó Ferencz helybeli gazda, volt városi tanácsos fáradalma és buzgolkodása folytán [illegible] megfontolás és [illegible] elismeréstől kért tanácsok mellett alakult. Főczélja az Isten dicsőségének előmozditása és terjesztése; — A „Földmives társulat" a kitűzött czél elérésére ön maga nak alapszabályokat készitett és azok pontos megtartását kötelezőleg magára vállalta. — Az alapszabályok egyes pontjai ezek:

1. Isten áldásának megérdemelhetése végett fogadja minden tag, hogy Isten, szent szine előtt jámborul, józan és igazságban él; Isten és az anyaszentegyháznak parancsait megtartani botrányos és minden az ezeket sérthető kihágásoktól őrizkedni fog. — Az ezeket elkövetőket megjavitni igyekezend.

2. A csapások és egyébb veszek elkerülhetése végett az eddig legszokossabbá vált bünt — a rut káromkodást igéri minden tag teljes erejéből kerülni, önmagukat és cselédjeiket ettől elszoktatni.

3. A társulat védszentjéül szent Vendelt tiszteli.

4. A társulat védszentjének ünnepén sz. misét hallgat, melyre minden tag megjelenik

5. A társulat zászlót visz és arra védszent képe festetik. A zászló más czéhek módjára a a társulat elnök által kitűzendő egyén által vitetik.

6. Az isteni szolgálat fényének emelésére gyertya tartatik azon egyének által, kiket az elnök e czélra kijelölt.

7. A társulati tagok ha közülök v. családjaik közül valaki elhal, a temetésre megjelennek és a tetemet 6 szál égő gyertyával kisérik.

8. Tagja lehet mindenki, ki ezen alapszabályok megtartására magát kötelezi. — Az ezeket meg nem tartó tagok kizárattatnak.

9. A társulat a jórend fentartására kebeléből elnök — jegyző — pénztárnok — és ezek támogatására 10 választmányi tagot választ.

10. A belépő tag a társulat czéljára 1 frt. o. é. tartozik letenni és egyébb költségekben részt venni.

Földmiveseink ily tömörülése s ily alkalmakkor a köztök keletkező gazdászati eszmecsere önkénytelenül is reményelteti velünk hogy földmiveseink haladás zászlóját tűzték ki magoknak szemeik elé. „Csak rajta!!!"

Nem csekély kiemelésére szolgál városunknak a legujabban alakult „Tüzoltó egylet" melynek keletkezése Scheiber (izr.) városi tanácsos — és Bersek kéményseprő uraknak köszönhető. Ez egylet 12 pontból álló alapszabályok mellet alakult. Elnöke Bersek kéményseprő. — Az alapszabályok, a városi elöljáróság által irvák alá. — Az alapszabályok rövid kivonatban ezek:

1. A háztetők, a lehetőségig cseréppel födessenek deszka kémények meg ne engedtessenek, s a konyhák fával ki ne pallóztassanak.

2. A pajták a városon kivül épittessenek; széna, szalma az épületektől messzetartassanak; mely tekintetben épitési választmányalakitandó, kiknek díj nem jár; házak közt lövöldözni tilatik.

3. Hordók kiégetése szél alkalmával szorosan tiltatik, ugy a dohányzás zsupos épületek közt.

4. Zsirolvasztásnál ügyelni kell, hogy az meg ne gyuladjon, v. hideg viz közé ne öntessék az istállók s egyéb mellékepületekben szabadon gyertya ne égettessen, — a szülők gyermekeik elől a gyujtót rejtve tartsák; tüz és világ lefekvés előtt eloltassék; tüzes hamu ki ne öntessék.

5. A kémények rendesen tisztittassanak, éjjelre vizzel telt edények és egyéb oltószerek a háztulajdonosok által készen tartassanak.

6. A tüzvész-biztosok és fertályosok évenkint legalább kétszer a kéményseprőkkel a várost vizsgálják, — hogy a meghatározott oltószerek megvannak-e, miről a városi tanácsnak jelentést tenni tartoznak.

7. Az éjjeli őrök a tüz keletkezését egyes jelek által tartoznak tudomásra juttatni, a nagyobb vásárokkor kétszeresen felügyelni.

8. A tüzoltó-eszközök jó karban tartatnak, az egyes háztulajdonosok vizzel telt kádat és csáklyát tartani köteleztetnek, a községek pedig a szükségesb oltószerekről gondoskodnak.

9. Az oltó-eszközök a biztosok kezére átadandók. Az edényekben mindenkor viz tartandó, elhanyagoláskor a biztosok felelősek. A tüzoltásnál minden biztosnak teendője kijelelve legyen: a czéhek kötelesek a tüzoltásnál részt venni, — ugy a kőmivesek, cserepesek, és kéményseprők a tüzoltásnál megjelenni és közreműködni tartoznak.

10. A tanács tagjai a város szolgái stb. stb. — a tüznél felügyelés végett megjelenni tartoznak s a lopás miatt a gyanus emberekre felügyelni, az ajtókat bezárni stb. A tüz által sérültek orvosolhatása végett köteles sebész is megjelenni, a városi elöljáróságnak, és a biztosoknak mindenkinek engedelmeskednie kell; az épületeket szükség nélkül lerombolni tiltatik, szükség esetében pedig a károsultak kárpótlást kérhetnek a közönségtől.

11. Az oltók és biztosok csak a tüzvész végleges eloltása után távozhatnak, azonban néhány felügyelő a tüz helyszinén hagyandó.

12. A tüz első észrevevőjének, az oltó-eszközök első hozójának, második meghozójának fokozatonkint megállapitott jutalom adatik. — A tüzoltó-biztosok ismertető-jelül kalapjuk vagy sipkáikon fehér szalagot vörös cocárdával hordanak. — A tüzoltásnál használt tárgyak leltárba veendők s a városi levéltárba teendők. A befolyt pénzek évenkint számadásba veendők, és a városi tanácsnak az eredmény feljelentendő. — A pénzösszeg a takarékpénztárba helyezendő.

A városi tanács az alapszabályokat helybenhagyván, a megye közönsége elé terjeszti és helyenhagyását kéri. — Adja az ég, hogy ez üdvös eszme mielőbb életbe léphessen.

SZ. F.

Sopron, julius 7. 1869.

Kiértünk tehát végre Egyptomból is: elmult az esőzések korszaka. De még sem hagytuk el — ugy látszik — azon afrikai országot, hiszen előttünk állanak a pyramisok, nem ugyan colossalis sziklákból, hanem — szemétből, no ez még érdekesebb; kár, hogy nem jönnek tanulmányozni a külföldiek! No van benne módjuk ugyanezt tenni Pesten, hát kár lenne ide fáradniok, ha csak azért nem, hogy a Kammerloher hanyatlását bámulják, s a rosz szolgálat felett mérgelődjenek. Luxus ez, nem hozza be!

Aratunk, de nem a legnagyobb örömmel; — most jönnek az esők, mikor már buzánk kévékben fekszik. A szőlőt pedig a zápor leveri és földjét elhordja.

Elmultak az evangelicus főtanodai érettségi vizsgák is, a siker igen szép!?...

Szinházunkban Herrmann és Méhay párizsi professorok mutogatták bűvészi ügyességüket, s nagy közönségtől nagy elismerést nyertek, a mi itt ugyancsak ritkaság. — No de majd ha tempora mutantur, etiam nos mutamur in illis.

K. J.

TÁRCZA.

Szabácsi hősök.

— Ballada. —

Mlgos Gróf Szapáry Géza főispán úr által költeményre kitüzött 3 darab aranyra.

V. pályamű.

Vérzettek és elhulltak ők,
De győzedelmesen,
Tettök sugára átragyog
Időn, enyészeten.

Bajza J.

Mi tompa zaj szakitja meg
Szabácsnak álmait?
S mi fénylő tűz-golyók lepik
Betét határait?

Vagy a föld kél ki sarkiból?
Az zúg oly rémesen?
S kitörni vágyó beltüze,
Mi itt-ott megjelen?

Rettegj magyar! Nem földtüz az,
Pogányhad zajlik itt,
Szabács falát mely vívni jött
S kiölni védeit.

De résre áll a vársereg,
Hétszáz edzett vitéz
[illegible] oldalán
Honáért halni kész.

Mind hősök ők, mind bajnokok,
Romlatlan ősi vér;
Mely a dúló csaták terén
Ezrekkel is felér.

„Bajtársaim!" — szól a vezér —
„Szabács hazánk fala;
S ha veszni hagytuk hűtlenül,
Megdült a hon magá.

Erőnk csekély; de férfi-kar
S a honfi-szeretet
[illegible]
A szikla-bérczeket.

[illegible]
Hazfi vártak,
Mikor a vár, s szent helyet
A sírig véditek.

[illegible] esküdjetek
Hogy nincs bitang, a ki [illegible]
[illegible]

Hogy mig keblünkben vér buzog,
S karunk fegyvert emel,
Nem leng Szabács magas falán
A félholdas lepel!"

S megcsördül a nehéz aczél
A hősök oldalán,
Vélnéd a föld csatája ez,
Vagy égzörgés talán.

De im pirul a boltozat,
A nap magasra száll;
S osman követ jelentkezik
A vár kapuinál.

„Vezér!" — szólott — „Achmed basa
Kegyelmet nyujt neked;
S ha várad tüstént elhagyod,
Megmentve életed.

De jaj! győzhetlen tábora
Ha büszke dacra lel:
Haragja a makacskodót
Bizton találja fel."

Igy a követ. De Logodi
Felelni készen áll:
„Vidd meg basádnak ott alant
E vár bástyáinál:

Silány kegyelmet a gyávák
Csoportja ismer el,
De nem Szabács parancsnoka
Vitéz őrségivel.

Király-sasok tanyája ez,
Magas szirtek felett,
S veszélybe jut, ki fészköket
Dúlni merészkedett.

Bár hozzon Achmed ezreket,
Várnépem sikra száll:
Legyen jutalmunk győzelem,
Vagy a dicső halál!"

— Szólott a hős; nagy harczi zaj
Követte végszavát:
S fegyverzörej visszhangozott
A szikla-bérczen át.

* * *

S küzdöttek ők, mint bajnokok,
Honért, becsületért;
Halomra gyült a tar, hova
Nehéz aczéluk ért.

S habár nehéz honérzetök
Megtört a szám felett:
Dicső haláluk szebb jövő
Remény zimbója lett.

Sirjok felett bár nem nyilik
Virág, s babér-levél,
„Szabácsi hősök" név alatt
Emlékök egyre él.

KUNSZIRTHY.

Férj és testvér.

N o v e l l a.

(Folytatás.)

A férfiu mint egy Herkules ragadta meg a vadul tomboló állatot s egy erőteljes rántással megállitá azt, midőn már majd a mélységbe zuhant.

— Ah! hogy megijesztett a csunya állat; — hebegé Mathild, még mindig remegve; — de ön uram oly jó volt — és — —

— Helyemben bárki más is megtette volna.

— De szabad tudnom ki ön uram? hogy megköszönhessem nemes tettét. —

— Tettem eléggé jutalmazva van, hogy ily szép angyalnak, mint nagysád, voltam szerencsés szolgálhatni. —

— Uram! ön nem akarja nevét tudatni? Pedig igen örülne atyám is, ha megmentőmmel kezet szorithatna. —

— Legyen; — mormogá fogai közt a férfiu s azután, a habozás végküzdelmein is erőt véve határozottan mondá: — nevem Szilvay báró, s élni fogok kegyes engedelmével.

— Szilvay!? — hebegé Mathild, el nem titkolhatva összerázkódását. — Én, azaz atyám Steinfeld — susogá alig hallhatóan.

II. Zsarnok apa.

— Oh atyám! ha a könyörületnek csak egy szikrája ég kebeledben gyermeked iránt, ugy ne emlitsd ez utált, ez általam megvetett nevet — esdett a szép Mathild.

— Mit? rosz leány! Megint búsitod agg atyádat? — szóla kérlelhetlen keménységgel Steinfeld, azután elkeseredetten folytatá: — Oh úgyis átok fekszik életemen, sötét átok! Nincs áldozat, mely lemoshatná azt. És még te is keseríted aggságom napjait engedetlenségeddel. Nézd vénségemet, nézd ősz hajamat, melynek szálai a bánat tengerében mosódtak fehérre; nézd megtört alakomat, — mint görbité meg a szivfájdalom. Tedd kezedet szivemre, hogy legalább gyönyörködhessél megszakadásában, te hálátlan vipera.

Mathild összerázkódott. Egész valóját kinos fájdalom fogá el. A kiméletlen szavak szivéig hatották s mint méreg az életerőket, — majd, egyon marczangolák azt. Majd esdő, majd fájdalmas tekintettel fordult atyja felé, — bájos ajkait beszédre nyitá; de elölé szavát egy-egy új átkozódás.

Kezeit tördelve rohant atyjához, s kétségbeesetten ragadá meg annak átokra emelt karját.

— Atyám, megállj! Ne átkozd gyermekedet. Fegyvered sziven találta s halálra sebzi azt! — esdekelt, s nem birva fájdalma árjával, mely majd szétrepeszté kebelét, hangos zokogásban tört ki.

És oly szép volt ő így. Kis keszét összekulcsolá, s a fájdalomtól ellankadva, bágyadtan bocsátá ölébe. Szemeinek fényét elfödé az elütörő könyzápor, melynek cseppjei patakként omlának arczán, angyali arczán alá. Kebelére boruló szőke fürtei mohón szivták magokba azokat, nehogy egyikét e drága gyöngyöknek, elrabolja a méltatlan föld.

Mik a nő könyei? Vannak, kik drága gyöngyöknek, vannak, kik zagyva vizcseppeknek nevezik. — Sokszor az elsők a szerelem vakitó mámorába, az utóbbiak a csalódás keserűségeibe mártván tollukat. Különben a nő könyei, ugy maga a nő is, egyéni nézeteknek van alávetve.

Mathild könyjei drága gyöngyök, a méltatlan szenvedés könyei voltak.

Alig tizenhét tavasz lehelé bájait arczára, s e rövid tizenhét év annyi keserűséget s oly kevés örömet termett számára.

Steinfeld mindent elkövetett, hogy leányát a világ iránt fogékonytalanná tegye. Ne csodálkozzunk tehát, ha Mathilde épen nem úgy neveltetett, — mint azt helyében egy gondos apa tette volna.

De volt-e reá eset, hogy kopasz szirt avar kaponyáján deli pálma vert volna tanyát? Ugy Mathild szivéből sem irthatták ki a női gyöngédség virágát, mely, bár elferdítve lön növésében, de nem akadályozva.

A hibás iránynak azonban, melyben a lány kis gyermeksége óta vezetve lön, nem maradtak el káros következményei. Mathild majd az unalmasságig komor lön. A falubeliek a szép Mathild néven ismerték; de egyik sem emlékezett, hogy valaha vigan látta volna.

Néhány hónapja levetkőzé komorságát s vigabb lön, mely hirtelen változást sem környezői, sem az öreg Steinfeld nem birták magoknak megmagyarázni. — Mi azonban megsúghatjuk, hogy az orvos a „szerelem" volt.

Mathild szeretett. Szerelme elüzte komorságát; de a tévesztett irány ismét megtermé hibáját, Mathild ábrándos lön.

(Folyt. köv.)

VERHÁS GYULA.

Folytatás a mellékleten.

Drávamenti levelek.

II.

Julius 11-én 1869.

Még ma is sokan kárhoztatják tanitóinkat, hogy nem akarnak a korral haladni. Pedig hátramaradásunknak okát alighanem másutt, t. i. az anyagi tehetetlenségben találjuk. Lehetnek s vannak is egyesek, kik iskolájokat jól-rosszul elvégezvén, elég képzetteknek hiszik magukat a tanitásra s nevelésre, s e hitöknél fogva feleslegesnek tartják a további önképzést.

Tehát melyik pályán nincsenek ily szánandó kivételek?

Hogy tanitóink — **kevés kivétellel** — a tökélyesülés után törekednek s minden erre vezető alkalmat megragadnak: mutatják ezt a már több év óta fennálló tanitói értekezletek, s ujabban az ország különböző vidékein alakitott tanitói egyletek, melyeknek legfőbb czélja az önképzés.

Tudtomra megyénkben még nincs tanitói egylet megalakulva, de ennek létrehozásán fáradoznak e vidék tanitói, s ez az, mit e lapok t. olvasóival közölni akarok.

Németujfalusi r. kath. tanitó Elemi Sándor ur egy felhivást bocsátott ki m. hó 22-én a környékbeli tanitókhoz, vallás-különbség nélkül, melyben felszólitotta őket, — hogy 24-én jelenjenek meg nála tanitói egylet alakitása tárgyában tartandó előleges tanácskozmányra. A meghivottak nagy része meg is jelentek és egy alapszabálytervezetet dolgoztak ki, mely a f. hó 22-én Szigetvárott tartandó alakuló gyülés elé terjesztetni határoztatott. Készitettek ezenkivül egy a tanitókhoz s tanügybarátokhoz küldendő felhivást, melyben a tanitói egylet szükségességét röviden kifejtvén, pályatársaikat az alakuló gyülésre meghivják. E felhivás 200 példányban kinyomatni határoztatott.

Az előleges intézkedéseket ekképen elvégezvén, egy ngos megyei tanfelügyelő urhoz küldendő üdvözlő iratot készitettek a jelenvoltak aláirásával, melyben kifejezték azon ohajukat, vajha a megyei tanfelügyelő ő nsága a vidéket mielőbb szerencséltetné becses látogatásával.

Ujabb bizonyság ismét a mellett, hogy tanitóink nem tespednek, s ha egyedül tőlük függne, a népnevelés már régen virágzó állapotban volna!

Tudósitani fogom annak idején e lapok t. olvasóit az alakuló gyülés eredményéről is, s beküldendem a majdan elfogadandó alapszabályokat közlés végett, ha a t. szerkesztő ur megengedi. (Kérjük! Szerk.)

—y.

Sopron, julius 7. 1868.

Örömmel közlöm a soproni casino-egylet abbéli szándékát, miszerint azon, a sétatér közelében fekvő romnak helyébe egy nagyszerü casino-épületet akar emelni, a terv óriás-léptekkel siet a valósulás felé, mert már 91,000 forint van aláirva, *) igy tehát két harmada az egész épités- és egyébnemü beruházási költségnek; a bebutoroztatást is az egylet saját költségén szerzi meg. Ha ez létre jön — a mi több, mint puszta remény — akkor Sopron csinosságra oly előmenetelt tesz, hogy még a Kipfelhauser is — örül itt lakni. — Adj uram egy jó meleg esőt — de ne lanyhát! — e terv virágzására addig is éljenek az eddig aláirt ezen épitést óhajtó casino-tagok, annyival is inkább — no, mert hát én is köztük vagyok!

Julius 5-étől fogva tart a megyei gyülés, a napokban azon hir szárnyalt, hogy Horváth igazságügyér urnak „bizalmatlanságot" akar a baloldal néhány tagja szavaztatni; — szeretem hinni: miszerint ez olyan „Blinde Alarm" volt, mert csakis néhány ily baloldali létezhet a megyében, mert jaj volna reánk nézve az ilynemü terv, bal-szándék kinyilatkoztatása is?! nem volna-e kénytelen bárki a külhonban vagy Bécsben azt vélni rólunk, hogy mivel jó dolgunk van, a jégre megyünk tánczolni, az az: egyetlen egy valódi democrata ügyérünk van, és ezt üldözzük legjobban, no de mi sem lett ezen hirből, csak — vakhir maradt.

Most adtuk át az enyészetnek köztiszteletben álló Pálfy József ur, az évang. Praeparandia igazgatójának hulláját. Sopronnak majd tized része jelen volt a temetésen, és érezte mindenki szive mélyéből a jelenvoltak közül: hogy mily gyémánt rabolt el tőlük a kérlelhetlen halál; — Pálfy József munkássága a közérdekben felszámolhatlan érdemeket szerzett, — az evang. Praeparandiát ugy szólván maga épitette, de nem oly könnyen, mint ezt a dúsgazdagok tehetik, ő anyagilag szegény, tehát sok fáradságba került minden kő megszerzése, de ernyedetlen kitartása nem ismert gátot; e szellemileg dúsgazdag ravatalánál állott. Tersánszky lelkész ur tartott egy művileg jövő, és szivhez szóló búcsu-beszédet, eldorék magyar szónok gyönyörüen kientelé a nagy halott érdemeit, ki semmi **sem volt képes** visszariasztani **a haladás fájától küzdött szóval,** tettel és remek **tollával a népnevelés** mikénti átalakitásáról, konyvei **országszerte terjedve,** elismerést nyertek. — Hej **sok** köny pergett le a hallgatók szemeiből, **hisz kétszeres** ok nyitá meg a könyezatornákat, t. i. a **nagyon tisztelt** bucsuzó, és a remek bucsuzó! könyezett itt család és rokonon kivül, vallásfelekezet nelkül sok hallgató, kik között minden képviselve volt. Adjon az Isten több ily talpig becsületes munkást és meggyőződéséhez tántorithatlan hű polgárt a hazának, mint nagytisztelendő Pálfy József ur volt és sok ily szivhez szóló érzésből ömlő remek szónokot, mint tisztelendő Tersánszky geresdi lelkész ur.

V. L.

*) Halljad ezt előrehaladó Nagy-Kanizsa? Sajnos, hogy mi is még csak 20 éve épitjük polgári egyletünket — papiron. E papirost is csigák tartják a lábakon. Szerk.

Heti szemle.

Julius 9-én 1869.

(Bfi.) A kir. tábla és kuria tagjai ezentul is kardosan jelennek meg az ülésekben — Pesten honvéd-térparancsnokság állittatik fel. — Tirol éjszaki részén jun. 22. és 23-án folyton esett a hó. — Királyné Ő Felsége 50 frtot ajándékozott a varasdi nőegyletnek. Az aradi lyceum épitését már kiadták az ottani épitőmestereknek. — A pestferencz és józsefvárosi uj takarékpénztárra 3200 részvény **helyett** 10 ezeren felül iratott alá. — Egy **második alagutat** terveznek Budán. — A **pesti bankűzletekben** lefoglalt külföldi sorsjegyeket a pénzügyministerium visszaadatta. — **Pesten sodrony-vasut alkalmaztatik** a Drasche-féle **szénraktárnál.** — Aradmegye **románjai** 7950 aláirással folyamodtak a belügyministeriumhoz román főispán kinevezéséért. — Belényesen junialis alkalmával jelen voltak testükön viszketeg vergyülések, hólyagok és fájdalmas kelevészek támadtak, mit a tölgyekesen pusztitó miliard hernyo elszóradván, tüneczközben felvert mérges poraik okoztak. Az éjszakamerikai államokban 12 millió német ajku lakik. — Ő Felsége a király e nyár folytán Galliciát utazandja be. — Jun. 28-án ünnepelték meg Angliában a királynő koronázásának 31-ik év fordulója. — A csehek a pápai zsinaton Husz János perének átvizsgálását kivánják. — Amerikában üvegzsindelyt használnak több helyütt a háztetőkre. — A honvédség 1848-iki minta szerinti ruhát kap. — Az országgyülés okt. 1-ig elnapoltatik. — Victor Emanuel brucki táborba váratik. — Hg Czartoriczky László 1000 frtot küldött az akademiának egy pályadijra: Fejtessek ki azon érintkezési pontok; melyek regrégibb idők óta Magyar- és Lengyelország közt léteztek. — Fiume kormányzója — hir szerint — Celebrini törvényszéki elnök lesz. — Az országos lelenczház javára emlékpénz adatik ki, melynek ára 1 frt. — Veszprémben egy honvédtankerületi osztály fog felállittatni. —

Hirek.

— Ő Felsége által szentesitett 1869-ik ujonczozási törvényczikk igy szól: 1. §. Az állandó hadsereg és hadtengerészet törvényileg szabályozott számerejének biztositására megkivántató, s az 1868-ik évi XL-ik törvényczikk 13-ik §-a értelmében a magyar korona országaira eső évi ujoncz-jutalék 39,339, az ennek póttartalékkal ellátására szükséges mennyiség pedig 3,934 főben állapittatik, meg. 2. §. Az 1-ső §-ban megállapitott évi az 1869. évre tettleg kiállitása megszavaztatik. 3. §. A megszavazott ujonczok, tekintettel egyfelől az 1868-ik évi XXVII-ik törvényczikk 3-ik, másfelől az ugyanazon évi XL-dik törvényczikk szintén 3-ik §ára, ezuttal kivételesen az 1849., 1848., 1847., 1846., és 1845-ik évi korosztályokból állittatnak ki. 4. §. Az ujonczállitás a jelen évben kivételesen augustus hó 15-től september hó végeig lesz foganatositandó. 5. §. E törvény végrehajtása a honvédelmi ministerre bizatik.

— **Nagy-Kanizsa** város több száz polgárja részéről Horváth Boldizsár igazságügyi minister ur következő bizalmi felirattal tiszteltetett meg; Nagyméltóságu m. k. igazságügyi Miniszter ur! Az országgyülési tudósitásokból a legfájdalmasabb megütközéssel olvastuk azon — a parlamentaris illedelmet a legnagyobb mértékben sértő — rágalmazó megtámadást, melylyel a folyó évi junius 24-i alsóházi ülésben Irányi Dániel országgyülési képviselő Nagyméltóságod szeplőtlen jellemét illette. E fájdalmunknak kifejezését adandók — siettünk Nagyméltóságod mint a honfierény, bölcseség és igazságszeretet kitünő példányképe iránt — legmélyebb tiszteletünk és benső ragaszkodásunkat egyrészt — másrészt pedig nevezett képviselő méltatlan, sértő eljárása felett mély sajnálatunkat és kárhoztatásunkat nyilvánitani. — Melyek után hódoló tisztelettel maradunk stb. stb. következik több száz aláirás. — Melyre ő nagyméltósága következő táviratot küldé: „Gózony Ferencz városbiró urnak Nagy-Kanizsán. Nagy köszönet és élénk hálaérzettel vettem Nagy-Kanizsa város rokonérzelmű polgárinak mult hó 26-án kelt bizalmi nyilatkozatát. — Isten áldása kisérje önöket azon becses részvét és erkölcsi támogatásért, melyben személyemet és az általam védett ügyet részesitik. Kérem, fejezze ki ezt és szives üdvözletemet illető polgártársainak. Pest, julius 4. 1869.

HORVÁTH BOLDIZSÁR."

— Csengery Antal országgyülési képviselő ur a f. julius 8-án tartott országgyülésen nyujtotta be a nagykanizsai összes ipartestületek kérvényét az ipartörvények alkotása iránt.

— Csurgón országos tanitóképezde felállitását tervezi s közel létesitésbe helyezi a kormány. A napokban járt a miatt Molnár Aladár osztálytanácsos ur e vidéken.

— Gyászhir. Fájdalommal vettük a következő jelentést: a dunántuli ág. hitv. ev. egyházkerületi soproni Lyceum igazgatósága a tanári kar nevében mély fájdalommal jelenti Nagytiszteletü Pálfy József urnak, a soproni Lyceumban hittudományi tanárnak s képezdei igazgatónak egyszersmind egyházkerületi számvevőnek julius 1-én éjjel 11 órakor munkás életének 67-dik évében hasszas szenvedés után szivbajban történt gyászos elhunytát. A boldogultat keseredett szivvel gyászolják özvegye: Pálfy-Stelczer Eliza, gyermekei: Német-Pálfy Ilka, Pálfy Vilma s Pálfy Dénes s unokája Németh Vilmos. A hült tetemek julius hó 3-án délután 5 órakor tétettek az ev. képezdei épületből az örök nyugalom helyére kisértetni. Sopron, jul. 5. 1869. Fogadja a tisztelt család őszinte részvétünket.

— Báró Puteani Rózsa férjezett Zalabér Horváth Ferenczné férjevel, báró Puteáni Olga, Géza és Vilma férjével báró Puteani Kálmán cs. kir. tüzér századossal, szomorodott szivvel jelentik szeretett és felejthetetlen édes atyjok, illetőleg apjoknak, méltóságos kumpáni báró Puteáni Josef urnak 1869-ik évi julius hó 6-án reggeli 4 órakor, életének 57-ik évében aggszélhüdés által történt gyászos kimultát. A boldogult hült tetemei f. hó 8-án délutáni 3 órakor a szigligeti családi sirkertben tétettek; az engesztelő szent miseáldozat pedig f. é. augusztus 5-én fog az urnak tördemiczi anyaegyházban bemuttatni. Szigliget, 1869 julius 6-án. Béke hamvaira!

— A perlaki casino julius 11-én évnegyedes nagygyülést tart, mely alkalommal kivánják a könyvtár alapját is letenni. Sok sikert óhajtunk!

— Hermann Sándor, mint Sopronból értesittetünk: a jelenkor legnagyobb bűvésze f. julius hó 11-én Nagy-Kanizsán a „Zöldfa" termében előadást fog tartani. Ezen, a maga nemében nagyhirü művész, ki a világ nagyobb részét bámulásra ragadta, uralkodók által kitüntetésben részesült, Sopronban a zsúfolásig telt szinházban 3 előadást tartott és saját ajánlatára pénteken a szegények javára, a casinóban működött, hogy az őt oly szivélyesen kitüntető közönségtől bucsut vegyen. Hisszük, hogy Nagy-Kanizsán is hasonló kitüntetéssel fogadtatik, melyre mi is hivjuk a t. közönség figyelmét.

— (Tanügyi jelentés.) A nagy-kanizsa kegyes rendi nagy-gymnasiumban az évi nyilvános vizsgálatok f. é. julius hó 4-én a szent Lélek hivása mellett, ugyanesak julius hó 6-kán a hittudományokkal veendik kezdetöket s egyébb tanulmányra vonatkozólag szakadatlanul folynak 28-ig, 30-án szent gyónás és áldozás, 31-én hálaadó isteni tisztelet után sorozat nyilvánitás s az ifjuság szétbocsájtása.

☞ A gymnasiumi magántanulókra nézve vizsgálati határnap jul. 14-ike délelőtti 10—12 óráig.

Kelt Nagy Kanizsán junius 26-án 1869.

KÖNNYE ALAJOS s. k.
gymnasiumi igazgató.

— A dombovár-zákányi vasutvonal kiépitésére a tolna-somogymegyei consortium egyesülve Springer bécsi bankárral, megnyerték az engedélyt.

— Apró pénz hiányán szenved a kereskedés és forgalom Nagy-Kanizsán; kivánatos volna, ha a pénzügyministerium részéről több apró pénz engedtetnék forgalomba ezen élénk vidéken.

— A magyar orvosok és természetvizsgálók ez évi szept. 6-án és következő napjain Fiuméban tartják 10. nagygyülésüket. E nagygyülésre a beiratás 1869. szept. 3-án kezdődik, s tart 5-éig. A beiratást Fiuméba a városházán egy külön bizottmány délelőtt 9—12-ig, délután 3—6 óráig eszközli. Az elkésett tagok egyébiránt a nagygyülés egész tartalma alatt fölvétetnek. A fölvételi dij személyenkint 6 frt. o. é. A résztvenni kivánók igazolási jegyekért a fölvételi dij beküldése mellett f. é. augusztus 15-ig dr. Rózsai Jozsef főorvoshoz, a naggyülés pénz- és levéltárnokához (lakása Pest, Deák tér 54-ik sz.) fordulhatnak. A megnyitó közülés szept. 6-án, a bezáró közülés pedig szept. 11-én leend.

Irodalom.

— **Táncsics Mihály „Arany trombita" czimü munkások érdekeit képviselő lap előfizetési ára félévre 3 frt, évnegyedre 1 ft 50 kr. Ajánljuk a közönség figyelmébe, előfizetések Wajdits József könyvkereskedésében is elfogadtatnak.**

— **Löw Lipót szegedi főrabbi „Magyar zsinagógai beszédei"-re. Előfizetési felhivás.** A magyarországi zsidóság egynek érzi magát a magyar nemzettel. Együtt vérzett vele a csatatéren, együtt türte vele az elnyomatás fájdalmát, együtt ujongott vele a feltámadásnak, és együtt dolgozik vele a haza felvirágoztatásán.

Tulnyomó része nyelvileg is megmagyarosodott; a hátralévő rész óriási léptekkel halad a czél felé. A zsidók megmagyarosodásának leghathatósb előmozditói és szószólói között Löw Lipót foglalja el az elsőhelyet. Ő volt az első, ki a magyar szónoklatot a zsinagógában behozta, s ott meghonositotta.

Az első magyar zsinagógai beszédet ő tartott 1844-ben Nagy-Kanizsán. Mint nagykanizsa majd mint pápai és szegedi főrabbi átalán figyelmet ébresztett magyar beszédeivel, — az 1849-ki forradalomban mint tábori lelkész buzditá fel a zsidó honvédeket; 10 év óta pedig a hazai cultus-községek csaknem kivétel nélkül őt kérték fel ünnepélyeik vezetésére.

Szonoklatairól a hazai sajtó egyhangulag elismerte, hogy azok az igazi vallásosság, a tiszta erkölcsiség és a buzgó magyar hazafiság bélyegét viselik.

Az alulirt kiadó meg van győződve, hogy a honi irodalomnak szolgál, midőn a hirneves főrabbinak, ugy zsinagógai, — mint ünnepélyes alkalmakkor tartott magyar beszédeit, melyek csak kivételesen és mindig csak kevés példányban nyomattak ki, — összegyűjtve sajtó alá rendezi. A tiszt. szónok személyesen szerkeszti a művet, és általa irt előszóval fogja azt bevezetni.

Nem kétlem, hogy vállalatom az összes magyar zsidóság, de az értelmes kereszténység figyelmét is fel fogja költeni, annal is inkább, mivel e nagybecsu mű magyar irodalmunkban szembeszökő hézagot pótol.

A körülbelul 20 nagy 8-ad rét ivre terjedő munka kiváló diszszel fog kiállittatni, (hasonlóan b. Eötvös Józsefnek, Ráth Mór kiadásában nem rég megjelent emlékbeszédeivel).

Előfizetési ár 1 frt 50 kr., a későbbi bolti ár 2 forint lesz.

A mű minden bizonynyal szeptember elején jelenend meg, és a t. előfizetőknek pontosan fog szétküldetni.

Szives gyüjtőimnek minden 10 példány után egy tiszteletpéldánynyal fogok kedveskedni.

Az előfizetési pénzeket legkésőbb aug. 15-én és egyenesen hozzám kérem küldeni.

Szeged, 1869-ki junius 1-én. TRAUB B.
könyv- és mű-kereskedő Szegeden.

Nyilt posta.

— **Sz. N. Kaposvár,** Nem kaptuk a miről irtál. Üdvözlet!

— S. K. A nyomtatványok rég megküldettek.

— T. J. Sopron, Köszönjük mindkét részről.

Legujabb elismerés a legnagyobb figyelemmel.

Kik ezen bajokban szenvednek, sziveskedjenek ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi éven több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millio egyént gyógyitott ki e betegségből.

Udvari szállitó Hoff János ur központi raktara Karntnerring 11. Becsben.

Bécs márczius 7. 1869. Akinél ezen csodálatra méltó eset magát előadja, mintán a hihetetlenségig előjött betegséget több év óta szenvedtem, s mit itt leirok, becsületemmel merem azt állitani. 15 évig szenvedtem folytonosan az aranyérben s kapcsolatban lévő gyomorgörcsben, étvágytalanság és még később hozzájött mellfájdalomban, számtalan esetet használtam fel, mi hasznos nem volt, mig végre esetlegesen lettem értesitve életem fenntartásához egy ügyes orvos által, ki a Hoff-féle Maláta egészségi sört mint hasznosszerül ajánlá, ugyszinte a Hoff-féle Maláta egészségi chokoládét és Maláta-bonbont miután mellbetegségben is szenvedtem. Hihetetlen volt betegségemnek következő gyógyulása; minden üveg Maláta-kivonat, minden doboz maláta-chocoládé inditá meg véremet, amely után naponta örömhöz jöve étvágyat nyertem, a kiszenvedt testem és szivem egészséget nyert, minden amit éreztem átváltoztatott és három hét alatt egészséges lettem. Köszönöm Istenemnek e megmentést és ajánlom lelkiismeretesen mindenkinek előnyösen a Hoff-féle készitményeket.

Kérem a további küldeményét 18 üveg Maláta-kivonatot 2 font chokoládé s 10 doboz bonbont, a legnagyobb tisztelettel Koss Henrik m. k. Gr. Batthyányi József jószág igazgatója.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70, 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 30, 120 üveg 55 frt; — Maláta-egészség csokoládé Nr. I. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60, öt fontnál fél font ingyen, tiz fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokolédépor csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására 60 és 40 kr. Moll-maláta-bonbons 60 és 30 kr. Mindez Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör. Malata-egészségi chokolade és Maláta kivonatu bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kaphatá Bécsben.

Kaphatá Posten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Granwald. — N.-Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wellisch J. — Schwarz Adolf; Rosenberg Ferencz és Reichenthal C. uraknál.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HÍRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869 julius 8-án.

Elismert kereskedői házak következő jelentést adnak: a mindenütt uralkodó nedves és hideg időjárás az aratás szép reményeit felényire apasztotta és ezért alig lehet középszerű aratást várni. A buza minősége különösen sokat szenvedett. Még a kukoricza is, ha a nyári hónapokban az esőzés tovább tart és a napnak hosszabb ideig nem élvezhetik, elsatnyulnak, egyébként közép számitásilag minden gabona nemű az előbbi évi terméshez képest sokkal csekélyebbnek látszik. Mi ebben azt nyilvánitjuk, hogy Zala-Somogymegyében semmi panaszra nincs okunk és csak azt kivánjuk, hogy az egész hazában hasonló áldásnak örvendhessenek a földmivelők és földbirtokosok.

Piaczi heti-vásári kelletárak.

Termények: Buza 83—85 fontos 4 frt. 30 kr. — 85—86 fnt. 4 fr. 65 kr. 87—88 fns. 4 frt 70 — kr Rozs — 79 fnt 2 fr. 60 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 70 kr — Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 4 fr. — 60 kr. 71—72 fnts 4 frt. 70 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts. 2 fr 20 kr. 67—68 fns. 2, frt. 80 kr. Kukoricza 2 frt 20 kr., 2 frt 35 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 50 kr. Zab 44—45 fns. 1 frt. 80 kr. 46—47 fns. 1 frt 90 kr. Pohanka 66—68 fns. 3 frt. — kr. 60—65 fts 3 frt. 25 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr. Paszuly, tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázs. — frt. kr szalma — frt — kr

Bécsi pénzárfolyam, jul. 8.

5% metaliques 62.10; 5% nemz. kölcsön 70.15; 1860-ki álladalmi kölcsön 102.15; bankrészvények 7.51; hitelintézeti részvények 295.90; London 124.35; ezüst ágio 121.57; arany darabja 5.87 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Barcs felé reggel 4 óra 55 percz.
" " " délután 2 óra 25 percz.
" " Buda " reggel 6 óra — "
" " " d. u. 1 óra 22 percz.
" " " estve 10 óra 57 "
" " Triest " regg. 4 óra 45 "
" " " délben 2 óra 15 "
" " Bécs " regg. 5 óra — "
" " " éjjel. 11 óra 20 "
" " Sopronig délután 2 óra 20 "
Érk. N.-Kanizsára Barcs " reggel 4 óra 1 "
" " " délben 12 óra 36 "
" " Buda felől reggel 4 óra 23 "
" " " délb. 1 óra 45 percz.
" " " estve 8 óra 53 "
" " Triest " délben 12 óra 52 "
" " " estu 10 óra 35 "
" " Bécs " reggel 4 óra 10 "
" " " este 10 óra 18 "
" " Sopronból délben 12 óra 42 "

Heti naptár.

Julius 11-től 17-ig 1869.

Hó- és hetinap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hold utj
27) Óvakodjatok a hamis prófétáktól. Máté VII, 15—21.				
11	Vasárnap	C 8 Pius p.	C 7 Eleon	
12	Hétfő	Henr. császár.	Nábor	
13	Kedd	Margit sz.	Jenő Jpel	
14	Szerd.	Bonavent.	Kamillus	
15	Csütörtök	Ap. osz	Apost. oszl.	
16	Péntek	Kar. b. a.	Faustus	
17	Szombat	Zoroard. A.	Zóor, H.	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**
Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

Legrégibb s legjobb hírnévben álló domber- és szinesnyomat-gyár.

Kanitz C.

papir-, iró- és rajzszerkereskedése Pestan, Deák Ferencz-utcza 6. szám a., a „fehér hajó"-ban, ajánlja levélpapir-készletét a legujabbszerű

NÉV-JEGYEKKEL.

100 db levélpapir szines névjegygyel 1 frt 30, 1 frt 50, 1 fr 80 egész 3 forintig a legfinomabb.
100 db levélpapir és 100 db boriték mindegyik szines névjegygyel 2 frt 60 3 frt, 3 frt 60, 6 frtig a legfinomabb.
Minden 100—100 db levélpapir- és borítékhoz egy díszes pépboriték ingyen adatik.
100 db levélpapir és 100 db boriték névvel és czimerrel vagy kezdőbetükkel díszes pépborítékban 1 frt, 1.50, 2 frtig a legfinomabb.

Látogatójegyek tüstént elkészülve,

szines nyomatban, fönör, fénytelen bristolpapirra 100 db 50 kr, minden további sor 10 krral több; szines bristolpapirra 80 kr, brillantin papirra 1 frt, 50; kettős lakpapirra aranynyomattal 1 frt.

Levél-pecsétjegyek.

1000 db aranynyomatban 2 frt 50 kr, a legfinomabb pecsétviasz színéhez hasonló nyomatban 3 frt, többes szinü (congreve) 4 frt.

Férfi papir-gallérkák és hajtókák (mansettek)

1 tuczat gallérkák 35—40 kr. — 6 pár mansettek 35—40 kr.

Raktár rovatozott üzleti és kereskedelmi könyvekben.

Ezek külön megrendelésre is elvállaltatik és minden kivánt minta szerint leggyorsabban és legjutányosabb árért elkészittetnek.

Szintugy elvállaltatnak mindenféle könyv és könyomdai munkák is.

Ajánlok továbbá közönséges iró-, irodai- és levélpapirt, levélborítékot, aczéltollakat, tolltartókat, rajz- és iront, iroda-, posta- és szines hölgy-pecsétviaszt, teljes rajzszert, tusfestéket, másoló-vászont és másoló papirt, rajzpapirt tekercsben, másoló-gépet, másoló- és alizarin-tintát, díszes tintatartót, tollkést, fénykép-albumot zenével és zeneszer nélkül, beszervezett irótáskákat, portemonnaikat és levéltáskákat, valamint minden más irodai és iskolai szereket nagy választékban.

Angol és franczia illatszerek, Au de Cologne-és a legfinomabb pipere-szappanok.

Minden legcsekélyebb megrendelés is legpontosabb szorgalommal teljesittetik.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett, csomagolásért és bélyegdij fejében 10 krt hozzászámitván, leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Leveleket igy kérem czimezni: (263—24,7)

Kanitz C. papir-kereskedése Pesten.

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tüzszekrény és

előmelegitővel,

csépiőgépeiket,

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve épittetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemű FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel bérmentesen küldetnek be.

Raktár:

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

[282—20,7]

!! Eddig még nem látott!!

Nagy-Kanizsán, a Zöldfa vendéglő nagy teremében
szombaton jul. 10-én és vasárnap 11-én

KÉT NAGY ELŐADÁS

a természetes bűvészet-, gyorsaság-, természettudomány és delejességből,

HERMANN

és

MÉHAY

tanár urak által Párisból, mint III. Napoleon császár bűvészei.
Europa valamennyi sajtói által mint a jelenkor első művészei ismertettek el.

Általános

ajándékok

urak és hölgyek számára.

Ezen uj érczből (u. n. uj aranyból) készült ékszer nélkülözhetővé teszi a valódi ékszert, mivel ez uj gyártmány mind szin, mind alak tekintetében vetélkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy negyedrésznyibe sem került s azért annál gyakrabban megszerezheti mindenki a legujabbat és legdivatosabbat, mert a valódi czikkeknél a névleges érték csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanuság, hogy valódi ékszer csak helylyel-közzel, mig ez uj gyártmány roppant tömegben készittetik, azért saját érdekében van mindenkinek, hogy más értékes dolgokba ne pedig aranyékszerekbe fektesse pénzét.

Legujabb ékszerek divatos alak uj aranyból, mindig megtartják az arany-szint s azért a legcsalékonyabban hasonlitnak a valódihoz, emailirozva, vagy utánzott kövekkel, a mint az alak kivánja.

Mell-ékek finom 1 db 40, 60, 80 kr. 1 frt.
" legfin. 1.50, 1.80, 2, 2 frt 50 kr.
Fülbe-függők finom, párja 50, 80 kr. 1 frt.
" legfinomabb 1 frt 50, 2, 2.50.
Egész készletek, mell-ékek és fülfüggők 80 kr, 1.20, 1.60, legfinomabban készitve 2 frt, 2.50, 3 frt, 4 frt, 5 forint.
Karpereczek finom drbja 50, 80 kr. 1 frt.
" legfinomabb 1.30, 2, 3, 3.50.
Nyak-ékek, dbja 60, 90, 1.20 1.50 kr.
Medaillonok, finom 20 kr, 40, 60 kr.
" finomabbak 80 kr., 1 frt, 1.50.
Tűző-fésük uj aranynyal 80 kr, 1 1 ft 50, 2, 3 ft.
Gyürük különféle utánzott kövekkel drbja 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr. 1 frt.
Légszebb férfi-óra-lánczok (rövid) 50, 80, kr, 1 frt, 1 frt 50.
Legszebb nyaklánczok 80 kr, finom velenczei forma 1 ft, 1 ft 50.
Uri melltűk 20, 40, 50, 80 kr.
Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr.
Kézelő-gombok párja 20, 30, 40, 60 80 kr.
Gallérgombok 5, 10 kr.
Egész készlet mell- és kézelő gombokból, legszebb kivitel 50, 80 kr. 1 frt, 1.50.
Egy köteg óra-fityelék, nagyon csinosan összeállitva 60, 80 kr. 1 frt.
Valódi arany-gyürük kövekkel 1.50, 2 frt. 2.50.
13 latos ezüst lánczok tüzben aranyozva, rövid 3.50, 4 frt.
13 latos hosszu nyakláncz 6 és 7 forint.
13 latos ezüst medaillonok tüzben aranyozva és edzve 2.50 és 3 frt.

A legdivatosabb aczél-ékszerek finoman csiszolt ezüstözött aczélszövegekből összeállitva.
Egy mell-ék 40 60 80 kr, 1 ft.
Egy melltű ezüstbe foglalva 1 frt 50, 2, 3 frt.

Egy pár függő 50 60 80 kr, 1 ft.
" " függő ezüstbe foglalva 1.50, 2 frt.

Az uj **örök naptár** medaillon-alakban: óra-fityelékül szolgálhat. Ezen naptár ugy van készitve, hogy napot, keltet, hónapot pontosan jelez és örök időre használható 5 kr. finom 25 valódi aranyozott 45 kr.

Legfin. készitett gyémánt ékszer.
Még a szakember is megcsalódik általa. — Ez ék valódi ezüstbe van foglalva, arany-aljjal ellátva. Az utánzott gyémántok a legfinomabban köszörült hegykristályból vannak készitve, a melyek élénk tüzét soha sem vesztik el; más drága kő is ismerhetlenül vannak utánozva.
Melltűk 4, 5, 6 ft.
Egy pár fülfüggő 4 5 6 ft.
" " kézelő-gomb 2 50, 3 50, 4 ft 50 kr.
Egy melltű urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft.
Drágaköves gyürük aranyból 1.20, 1 50, 2 —3 frt.
Keresztek és szivek nyakkal, 2, 3, 4 frt.

Gyászékszer.
Fekete legszebb kiállitás, igen tartós, üveg, lava és bival-szaruból.
Egy melltű 20 30 50 80 kr. 1 ft.
" pár fülönfüggő 25, 35, 50, 80 kr, 1 ft.
Karpereczek 30 60 80 kr. 1 ft.
Nyak-ék dbja 30 50 80 kr, 1 frt.
Óralánc rövid 15 30 60 kr.
Ing-gomb drbja 4 kr.
Egy pár kézelő-gomb 15, 20, 30, 40 kr.
Egy tűző-fésü 20 40 60 80 kr.

Örökké illatozó ékszerek Ind növényből, mely természetes illatát mindig megtartja és legujabb divat szerint van faragva. Ez ékszer felülmulhatlan díszes és illata miatt szerfelett kedvelt. Ha hölgy ily ékszerrel a terembe lép, a terem néhány percz mulva betelik illattal.
Egy melltű 80, 1, 1.20, 1.50.
1 pár fülbevaló 80. 1. 1.20. 1.50.
1 karp-recz 40 60 80 1. 1.50.
Nyak-ék 60 80 1. 1.50. 2.50.
Óralánc 1.40.

Az uj TRINKOMETEREK.
Olvasó készlet mint óra-fityelék drbja 20—30 kr.

Üzlet:

TRAUGOTT FEITEL

(Nro 4.) Bécs, Kärntnerring Nro 2. (237—12,4)

a Drasche-házzal átellenben.

Id. Madarász And. Pécsett

ajánlja

GÉPGYÁRA ÉS ÖNTÉSZETE

készitményeit

gőzgépeit, különösen pedig malom szerkezeteket, olaj henger- és sajtókat, borpréseket, gőz- és vizvezetési csöveket takarék-tüzhelyeket és azok egyes részeit, kutakat, oszlopokat, rácsozatokat, minden néven nevezendő öntvényeket, továbbá

gazdasági gépeit

u. m. szántó-, irtó-, kapáló- és töltögető ekéket, vetőgépeket, magtakarókat, rostákat, erőműveket (göppel) lószerkezetre, cséplőgépeket, kukoricza morzsolókat, répa és szecska-vágókat, zuzó- és daráló gépeket.

Minden a gépészet szakmájába vágó megrendeléseket a leggyorsabb előállitás s legjutányosabb árak mellett elvállal ugy a gyárba Vitéz-utcza 14-ik szám alatt, valamint raktári irodájában országut 5-ik szám, hol a fentebb elősorolt készitményekből folytonos készletet tart. (175—15)

NYITRAI ÉS TÁRSA

váltó-üzlete Pesten, József tér 5. sz. a.

Ajánljuk a t. cz. közönségnek az általunk legkönyebben rendszert

társas-játékot

valamennyi Ausztriában létező sorsjegyekre

a következő főnyereményekkel:

300,000, 250,000, 200,000. 140,000, 110,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 10,000 frt stb.

20 havi részletfizetésre 5 frtjával.

Minden vevő egy törvényszerű kiállított részvényjegyet kap, melynek értelmében a tulajdonos azonnal az első 5 frt részlet-befizetésével a húzáshoz ideje alatt történendő

76 sorhuzás

valamennyi nyereményében részt vesz.

Egyszersmind ajánljuk az oly gyorsan megkedvelt társas-játékot 100 darab

1864-ki 100 frtos sorsjegyet, 6 frtos részletfizetésre,
Hitelsorsjegyet 10 „ „

s valamennyi Magyarország és Ausztriában létező sorsjegyek 12, 18 és 24 havi részletfizetésre általunk megszerezhetők, ugyszintén **igérvények** is minden húzásra.

Csak nyeremény! Nyeremény! Nyeremény!

Hogy t. cz. ügyfeleinkeinek az eredeti sorsjegyek megszerezhetését megkönnyitsük, úgy intézkedtünk, hogy a legkedveltebb sorsjegy-nemeket kisebb részletekben adjuk el, mint a mennyire eredetileg szólnak, ugyanis:

Egy huszadr.	**hitelsorsjegyet**	10 frtért,	húzása jul. 1.
„ „	**1864-ki 100 frtos sorsj.**	8 „	„ apr. 15.
„ „	**1839-ki Rothschild** sj.	7 „	

Minden vevő egy, általunk **törvényszerű kiállitott kötelezvényt** kap, **pontos** megjelölésével a sorsjegy sorozata és számának, mely néki huszadrészben birtokába jut, a szomszéd javára játszik, **azáltal, hogy további befizetéseket kellene tenzie.**

A hitelsorsj fényereménye 200,000 frt, a legk. 170—200
Az 1864-kieké 250,000 „ „ 165—200
Az 1839-ki Rothschild-sorsj. 140,000 „ „ 100 frt.

Veszteség alig lehetséges,

minthogy már a legkisebb nyeremény is körülbelül egyenlő a sorsjegy vételárával, a különben is mindenkor készek vagyunk kötelezvényeinket vissza is váltani, még pedig mindenkor a napi árfolyam szerint.

NYITRAI és Társa

bank- és váltó-üzlete Pesten, József tér 5. szám.

Vidéki megbizások postai utánvétel mellett is pontosan eszközöltetnek. **Pontos megjelölésével a név és lakhelynek, húzási jegyszékeket minden húzás után díj nélkül küldjük meg.**

Nagy-Kanizsán WAJDITS JÓZSEF is szolgál valamint felvilágositással, úgy eredeti részjegyekkel (Antheilscheine) a hirdetményben kitett árért, melyek nála azonnal átvehetők. (253—7

Gyémántok, gyöngyök és drágakövek a külföld számára a legmagasabb arakon vétetnek.

Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán

kapható:

mindennemü régibb és ujabb

törvénykezési kézikönyvek, miniszteri rendeletek, szőlő váltsági körrendeletek, és hozzávaló tabellák.

Ujabban érkezett nagyobb mennyiségü

finom külföldi iró-tinta

fekete, kék, piros és viola szinre, — továbbá

bélyeg-festék, ruha-iró-tinta, hideg enyv

stb. végre kapható

angol hártya-papir

(Pergament-Papir)

befütt gyümölcsös üvegek bekötésére, ivenkint és rőfönként, igen jutányos áron.

Postai rendelések leggyorsabban expediáltatnak.

EGGER TESTVÉREK

PESTEN,

Dorottya-utcza 4. sz. a., a „Magyar király" fogadó mellett.

BÉCSBEN,

Kärtnerring 2.

vesznek a legmagasabb áron **régi pénzeket** régiségeket, művészi tár-

gyakat, mindennemü arany, ezüst és drágakövekben.

Dr. Pattison's

GICHTWATTE

(CZÜZ-VÁSZON)

lindert sofort und heilt schnell Gicht und Rheumatismen aller Art, als: Gesichts-, Brust-, Hals- u. Zahnschmerzen, Kopf-, Hand- u. Kniegicht, Gliederreissen, Rücken- u. Lendenweh, in Paketen zu 70 kr. zu halben zu 40 kr. zu haben bei Josef Wajdits in Gr. Kanizsa

Seit einem Jahr litt ich an heftigen Rückenschmerzen, welche in letzterer Zeit sich so verschlimmerten, dass mir das Gehen u. Bücken zur höchsten Beschwerde ward. Nach dem ersten Gebrauch der Dr. Pattison'chen Gichtwatte besserte sich mein leidender Zustand sehr merklich. Nach Anwendung der zweiten Anlage bin ich nicht allein von sämmtlichen Rückenschmerzen gänzlich befreit, sondern ich kann im 78. Jahre wieder ohne Schmerzen gut gehen mich gut bücken u. sogar ohne Beschwerde etwas von der Erde aufnehmen.

Birka eladás.

Fackh Gedő ur

botfai bérjószágán **400** db **birka** van eladásra kirúzve, ezekből **200** db **tenyésztésre** alkalmatos **anya** és **20** db **kos**, továbbá **180 ürü.**

Az eladási feltételek megtudhatók:

alulirottnál Botfán, u. p. Zala-Egerszeg,

a szentiványi és szentmihályi vasuti állomáshoz egy órányira.

Börcsök Antal,

(295—3,2) ispán.

Porosz királyi udvari küldő.

ROSENTHAL H. bécsi

(Glycerin gyomor-ital-készitő)

GLYCERIN-EISEN-LIQUEUR

melyet az ugy nevezett orvostudor urak

Oppolzer, Balassa, Viszánik,

s legszintén a fő-orvosok

Kaiser, Löwy és Dr. Lenk

(Ital orvosi bizottsag Schwarzenberg-uszály)

sárgaság, vérszegénység, erőtlenség és női bajok ellen, mint gyógyszert igen jóváhagyják. — Kapható Rosenthal H., Praterstrasse 24-dik szám, ugyszintén az osztrák-birodalom majd minden gyógytárában.

Egy nagy üveg ára 2 frt. — kis 1.30.

Pótlék-raktár Bécsben:

Josef Weis, Stadt, Tuchlauben zum Mohren; Wilhelm Raab, Stadt, Graben zum schwarzen Bären; Dr. Jos. Grüner, Stadt, Heilung Nr. 7; Ant. v. Waldheim, Stadt, Himmelpfortgasse 17; Heinr. Josevich, Wollzeile; Dr. Johann Lamatsch, Wiedner Hauptstrasse, zur heil. Dreifaltigkeit; Chr. Brasta, Josefstadt, zum goldenen Löwen; V. Höfer, Landstrasse, Ungargasse Nr. 12; A. Völk, Rudolfsheim Schönbrunnerstrasse 190; J. Pohlmann Kohlmarkt; F. Kasschauer, Mariahilf zur „Mariahilf."

Raktár a birodalom gyógytárban:

Budapesten: Josef v. Török, zum heil. Geist; Michel Jovits, pharmac. und technisch-chemisches Institut; Dr. D. Wagner, zum Reichsapfel; F. Fermányi, zur Maria Mutter Gottes; Eisenstadt, Fr. Grüsner, zum St. Salvator; Gr.-Kanizsa, Josef Hejna; Carl Jovák zum schwarzen Adler; Sáros, Franz X. Strahle, zum ung. König; — Zágráb, J. Marek; Gedesberg, Andr. Mesey, zum ungar. Ungarn; Steinamanger, Fr. Pillisch zum Auge Gottes; Wesprim, G. Vermeny zum schwarzen Adler; Zala-Egerszeg, Ant. Ilsed. (241—V,3)

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized mérlegek,

négyszögü alakban, utóérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 5 évi jótállás mellett.

Az ezekben szálkaságra kitelő súlyok rendkivül élesek.

Horderő:	1	2	3	5	10	15	20	25	30	40	50 mázsa.
Árak:	18,	21,	25,	35,	45,	55	65,	80,	90,	100,	110 frt.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás) ezekhez tálcsák, minden ízletre s minden czélra és használatra alkalmasak, tetszésszerinti utasitás szerint.

Horderő:	1,	2,	4,	10,	20,	30,	40,	50,	60	70, 80 font.
Árak:	5,	6,	7.50,	12,	15,	18,	20,	22,	27,	30, 35 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrek, tehének, borjúk, juhok, tevékhez kiseb kecsik, lajtyák stb. megmérésére.

Horderő:	15,	20,	25,	30,	35,	40 mázsa.
Árak:	100,	120,	150,	180,	200	frt.

Kocsi-pálkák, azonban a szükséges súlyokkal. Fakorlátal és súlyokkal minden mérlegre 15 frtal tobb. Vaskorlattal és súlyokkal 50 frt és felebb.

Száznd-mérlegek vert vasból, a fiid- és fordító-rudai együtt, hatóságilag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megterhelt kocsik vagy tobb darab állat megmérésére.

Horderő:	50	60	70	80	100	120	150	170	200 mázsa.
Árak:	250	400	450	500	550	600	650	750	750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármily szorkezetü mérlegek és súlyok.

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

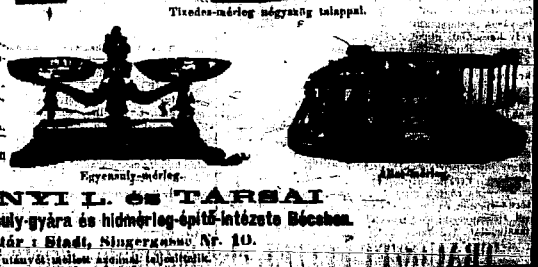

Egyensuly-mérleg.

(274—12,7)

BUGANYI L. és TÁRSAI

mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.

Fiókraktár: Stadt, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések a bécsi cégre, beküldés vagy utánvétel mellett azonnal teljesitetnek.

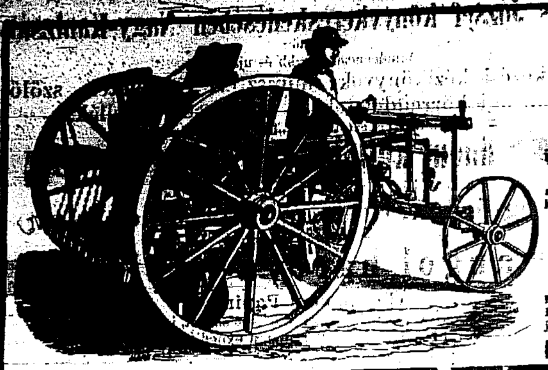

Gefertigter ist in der angenehmen Lage, einem P. T. Publikum mittheilen zu können, dass

R. GARRETT & Sohn's

berühmte

Säemaschinen in vollständiger Sortirung am Lager sind und können sofort geliefert werden.

Locomobilen mit vergrösserter Feuerbüchse und Vorwärmer ohne besondere Aufrechnung versehen und wie bisher construirt werden, dass Brenn-Materialverbrauch auf das geringstmöglichste Mass reducirt und die effective Leistungsfähigkeit viel grösser, — als nominell angegeben ist.

Dreschmaschinen im Vorjahre schon durch Quantumdrusch bei vollkommener Sortirung des Kernes vom Stroh und Streu und durch Dauerhaftigkeit excellirend, werden neu verbessert und ist eine Musterdreschmaschine, welche bei der Probe 75 Pressburger Metzen in einer Stunde gedroschen, bereits angekommen.

Ferner das durch ihn im Vorjahre in Ungarn eingeführte

Samuelson & Comp. Getreide- und Gras-Mähmaschinen

Musterstücke vorliegen. — Gleichzeitig bittet Gefertigter das P. T. Publikum, ihre Aufträge auf R. Garrett & Sohn's Locomobilen und Dreschmaschinen, auf Samuelsons Mähmaschinen, und auf einige zu den frühergelieferten Maschinen erforderliche Ersatzstücke ihm je eher zukommen zu lassen, damit allen Anforderungen in gewohnter Pünktlichkeit entsprochen werden. (293—1,1)

PAUL KOTZÓ Zivilingenieur u. Generalagent für Ungarn und Oesterreich der Herren Maschinenfabrikanten R. Garrett & Sohn's in Leiston, England. Pest, Waitznerstrasse Nro 39.

[illegible] Politechnikai és gyakorlati találmányok.

Valamint kevés idővel ezelőtt a gyújtószerszámok nagy hatást tettek a müvelt világban, épen ugy a világkiállitáson nagy kereslettségnek örvend e az [illegible] jóval találmánya a cs. kir. szabadalmazott [illegible] (gyasser) mely 1½ hüv. hosszu, [illegible] verve, egy kis nyomás által egymásután [illegible]. Ára 1 frt 50 kr.

Önnedvesitő tolltartók. Külön tintatartó nélkül folyton lehet velök irni; igen ajánlható olyanoknak, kik házon kivül használják, mint: orvosok, plébánosok, hivatalnokok stb. kiknek irásbeli munkájok van. Egy darab, 12 tuczat tollal együtt 1 frt 50 kr.

Ezüst gyürük kék vagy fekete emaillirozással, kölcsönös belfrattal szerelmesek számára, — [illegible] igen alkalmas ajándéknak való. Egy [illegible] 1 frt 50 kr.

Óratárgyak, mint vasuti locomobile waggonokkal, futva 1 frt 20 kr.; futó bárányka gyapjuval 1 frt; más állat 90 kr; futó egérke 45 kr.

Fogfájás, bárminemű, azonnal állandóan megszünik a berlini fogcseppek használatánál. [illegible] hogy nemhasználás esetében a pénz visszaadatik, miért is e szernek egyetlen házban [illegible] hiányozni. 1 üveg ára 80 kr.

Igen fontos minden háztartásban a legujabban feltalált fényesitő kenőcs, melylyel mindenki a legkönnyebben s a legszebben kifényesitheti [illegible] butorait stb. 1 katulya ára, mely elég egy egész garniturára, 60 kr. Megjegyzendő még, hogy e kenőcs [illegible] soha sincs kitéve.

Ezüst fényesitő-golyó, kitünő szer minden [illegible] ezüst tárgy, ujjá és fényessé [illegible], arany- és ezüst-müvészeknek nélkülözhetlen. Egy drb ára 10 kr.

Vélemény: óra regulatora a [illegible] compassal, mindenkinek a legjobban ajánlható, mert e bizonyára pontos órával minden mechanicus órát megigazithatunk, 1 darab ára finoman fényesitve 25 kr.

[illegible]-por. E por alkalmazásánál megtakaritható [illegible], amellett a legnagyobb [illegible], hogy a [illegible] sokkal jobban [illegible], mint közönséges készületnél. 1 fontos csomagra 22 kr.

Amerikai patentirozott biztositó zár, kitünő szerkezetü s minden betörés ellen biztos. 1 db kisebb rendü ára 30, 40, 50 kr. 1 db nagyobb rendü 70, 90 kr. 1 frtig. 1 nagyobb két kulcs [illegible] 10 frtig. — 1 db utazó-táskára való 25, 30—50 kr.

Gyakorlatiak a nadrág-védők, melyek a nadrágot rósz időjárásban az elpiszkolástól [illegible]. — Egy pár ára 20 kr.

[illegible] a legjobb aczélból, 1 szabó-[illegible] a legfinomabb 25, 35, 45 kr. 1 sling-[illegible] a legfinomabb 30—50 kr. 1 olló-lánc 10 kr.

[illegible] előnyt nyujtanak a legujabb [illegible] [illegible] az unalmas hegyezéstől [illegible], hogy az ón hegye el nem törik. [illegible] fába foglalva 10 kr. Csontba foglalva ára 15 [illegible] késsel 30 kr. — 1 megtöltött tok. [illegible] 30 kr. — 1 db unio-radir-[illegible] [illegible].

A [illegible] minden-[illegible] [illegible] szolgál.

[illegible]

Sibiriai [illegible] Dr. Bollin által rég [illegible] balzsam, mely már Austriában is több év óta [illegible] [illegible] s mint a legjobb eszköz ismertetik. A [illegible] a daganatokra felette jó s hasznos. Egy tégely használati utasítással 50 kr.

Kitünő [illegible] chukkal vegyitve, — [illegible] 1 katulya ára [illegible]

[illegible] a leggya-[illegible] dohányzók-[illegible] kellemes kis [illegible] néhány órai [illegible] jövő alkal-[illegible] csekély [illegible] [illegible] van számitva, 1 db. ára 60 kr.

[illegible], miáltal szürke ha-[illegible] [illegible] vagy feke-[illegible] a természetes frissesé-[illegible] [illegible] 1 csomag utasitással együtt 2 frt.

Legujabb rozsdapor jótállással. Minden rozsdafoltok eltávolitására vászonból, selyemből s más kelmékből, ugyszintén aczél- és vas-tárgyakból. 1 csomag 35 kr.

Tyúkszem-gyürük Angora-pamutból, 12 drb 25 kr.

Minden látható lesz az uj zseb-mikroscop által. Darabja 40, 60 és 80 kr.

Burgonya- és alma-hámozó-gép,

mely minden kiállitáson Párisban, Londonban és New-Yorkban az első jutalmat nyerte, minden tetszés szerint, papir vékony formában 60 darabot hámoz egy percz alatt; csekély ára nagy elterjedésre van számitva. Sulya más-fél font. Ára 3.50 kr.

[illegible] Folyékony enyv. Minden háztartásban nélkülözhetlen, miáltal a különféle a háztartásban előjövő apróbb hibákat magunk igazithatjuk. — Ez enyv évekig eltehető és hidegen alkalmazható. 1 üv. ára 25 kr.

Angol bőrfénymáz. Minden bőrnek hajlékonyságot adni és egyszersmind fényesiteni. Egy kis üveg 25 kr., 1 nagy 45.

Cs. kir. szab. pecsétszappan, mely bármi néven nevezendő pecsétet minden kelméből kivétel nélkül néhány pillanat alatt eltávolit. Ezen uj készitmény hatására nézve felülmul minden eddigi hasonló gyártmányt, minthogy a legkényesebb szint is sértetlenül hagyja, és azonnal megszáradva, szag nélkül marad. — A keztyük tisztitására is különösen ajánlható. 1 üvegcse ára utasitással együtt 40 kr.

Általános tisztitó por, melylyel minden érczet, arany, ezüst, pakfong aczél és rezet tisztitani fényesitani lehet. Egy katulya ára 20 kr.

Összefüggő időórák csinosan készitve, mint egy salonóra, a szobát diszitik, az időjárását 24 órával előbb mutatják. Ezen száz meg száz köszönő-irattal dicsért mü ára dobozzal 65 kr.

Párisi egyetemes ragasz, nemcsak az üveget, porczellánt, követ, tajtékot, fát stb. leggyorsabban megragasztani, hogy az elválhatlan legyen, hanem különfélék egyesitésére is, például fát érczczel, üveget akként porczellánnal stb., ugy hogy testté váljék. Pakétja ezen minden háznál nélkülözhetlen szernek csak 10 kr. Ugyanezen ragasz, folyékony állapotban igen kitünő, üv. 20 kr.

Rugányos fogkefék minden foggép és más hasonló anyagok nélkül csupán tiszta vizzel a fogakat fehéren, szagtalan és egészségesen tartják. A nagy forgalom miatt dbja csak 60 krra tétetett.

Szabályzó, a tollat minden kézhez és papirhoz igazitani, — ugy, hogy ugyanazon tollal a legfinomabb és legvastagabb vonásokat lehet véghez vinni. — 12 db 24 kr.

Valódi angol [illegible], 1 db két késsel 20, 30, 40 kr. 3 késsel 50, 60 kr. legfinomabb 3 késsel 60, 70, 90 kr. 1 frt, 4 késsel 80 kr. 1 frt, 1.20 kr.

Legujabb angol dugaszhuzó-gép minden erőltetés és veszély nélkül lehet az üvegek dugaszát kihuzni. Egy db ily czélszerü eszköz ára 1 frt.

Legfelsőbb helyről szabadékozott méreg egerek, patkányok, hörcsögök, és vakandok kiirtására. Az eladás jótállás mellett történik. 1 nagy pléh-szelencze 1 frt.

A dió-olaj a legjobb, hogy a haj ruganyosságában megtartatik, a a világos vagy szürke haj sötétre festetik, [illegible] készülékek mind ártalmasak. Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy hamisitlan, friss, [illegible] [illegible] dió-olajból raktáram van. — Egy kis üvegecske ára 25 kr., nagyobb 45 kr.

Gyökeres szer a tyúkszemet legfeljebb 8 nap alatt nyomtalanul kiirtani. Ezen ujonnan feltalált szer felülmul minden eddigit, és ezért jótállás mellett adatik el. 1 katulya használati utasitással együtt 60 kr.

Örökös [illegible]könyv. Legujabb! — Ezen pergamentlevelekből készült könyvecske belit lapjai visszaleg is lehet [illegible], 1 db [illegible] bekötve 35 kr diszkötésben 50 kr.

Igen finom [illegible] 3½ hüv. hosszu valódi tajtszopókal, [illegible], szivarszivó-borostyánkővel és dohányszacskóval [illegible] ára [illegible] 80 kr.

[illegible] tinta, mely a fehérneműre [illegible] — és a ruha friss színe mindig megmarad. Minden háztartáshoz ajánljuk, 1 üveg ára csak 20 kr.

Örökös szivartartó, angol sodronyból, szépsége tartóssága, különösen olcsósága miatt a dohányzó nélkülözhetlen tárgya. 1 db 30 kr. bőrből szelencével 60 kr.

[illegible] FEITEL első bizomány-üzlete BÉCS,

[illegible] Nr. 2, gegenüber dem Drasche-Haus.

[illegible] és viszontelárusitók nagy engedményt nyernek. (287—8,4)

!! Egy ezüst tallér egy forintért !! (291—12,6)

A cs. kir. vámhivataltól **20,000 porosz tallérért** átvett **bielefeldi lenáruk** a becsbiztos rendeletére **20,000 osztr. forintért** egyenkint vagy egyes összeválasztással **különösen kiárultatnak**

a cs. kir. kizár. szabadalmazott

LENÁRUK RAKTÁRÁBAN

Goldschmiedgasse Nro 3, im neuen Bazar.

Egy vég **bielefeldi vászon**, 56 berlini, 60 bécsi rőf, 20 tallér helyett csak 20 frt o. é.
Egy „ **igen finom bielefeldi vászon**, 50 bécsi rőf, 24 tallér helyett csak 24 frt.
Egy „ **igen finom szövet**, 56 berlini, 50 bécsi rőf, 27 tallér helyett csak 27 frt.
Egy „ **legfinomabb battist-szövet**, 50 bécsi rőf, 35 tallér helyett csak 35 frt.
Egy „ **szövet**, 36 berlini vagy 30 bécsi rőf, 15 tallér helyett csak 15 frt.
Egy „ **kisemkészitett nehéz házivászon**, 30 bécsi rőf, 10 tallér helyett csak 10 frt.
12 darab **bielefeldi len-zsebkendő**, 3 tallér helyett csak 3 frt.
12 „ **igen finom len-zsebkendő**, dieses szegélyzettel 5 és fél tallér helyett csak 5 és fél frt.
12 legfinomabb **len-battistkendő**, atlasz-szegélyzettel 6, 7 és 9 tallér helyett csak 6, 7 és 9 frt.
Len-asztalneműek 6 személyre, 5 és fél, 6, 7 és 8 tallér helyett csak 5 és fél, 6, 7 és 8 frt.
Több 1000 darab **battist-clair** és **linon-kendők** finom dús kézi himzéssel, darabja 40, 60 és 80 kr.
Chinai selyemkendők a legujabb szegélyzettel, **nők számára**, darabja 90 kr.

Mindegyik vászon a legjobb és legszilárdabb munkával van készitve; a mindegyik darabra pontosan rá van irva a rőfök száma és az ára.

Egy db igen jó **vászoning**, mindegyik férfi nagysághoz alkalmazva; csak a nyakmértéket kell mutatni. — 1 és fél, 2 és fél és 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél 3 frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, legjobb munka, igen szép mell-redőzettel, 3, 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 2 frt 80 kr, 3 és fél 4 és fél frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, az uj divatú kereszt- vagy mellredőzettel 4 és fél, 5 és 6 tallér helyet csak 4, 4 és fél, 5 és 6 frt.
Vászon férfi-lábravalók házi vászonból 1 50, 1.80, 2, 2 frt 50 krig.
Shirting férfi-ingek finom mellerestékkel, tetszés szerinti szép szabású és nagysága 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 2, 2 és fél és 3 frt.
Igen szép **szines [illegible]ingek**, legujabb mustráju 1 és fél, 2 és 2 s fél tallér h. csak 1 és fél, 2 és fél frt.
Női vászon ingek [illegible] formával tetszés szerinti nagyságban 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 frt.
Finom női vászon ingek himzéssel s csipkézettel 3 és fél, 4 és fél és 7 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél 6 frtig.
Női háló-ingek finom vászonból 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél frt.
Finom himzésü női **háló-ingek** finom vászonból 6—9 tallér helyett csak 5—8 frtig.
Női nadrágok finom battistból vagy vászonból 1.50, 2, 2.50, finom himzésü betoldással és csipkével igen elegans 2 frt 80 krtól 3 frtig.
Női háló-öltönyök elegans szabással, fenálló vagy lehajtó gallérral, 1 és fél, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 fél, 2 és fél, 3 frt.
Öltönykék himzéssel és csipkével, legujabb minta, 4 és fél, 6 10 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél egész 7 és fél frt.
Női szoknyák kurta vagy uszályos ruhákhoz, finom kész itmény 3 és fél, 4 és fél, 5 és fél frt, igen elegans himzéssel 7 és fél egész 7 frtig.
Berlini gyapju-mellény és **nadrág** férfiak és nőknek 2 és fél, fél és 4 tallér helyett csak 2 és fél, 3 és fél, egész 4 frtig.
10,000 rőf háromnegyed széles **bielefeldi fehér fonal-vászon**, bécsi rőfe csak 35 kr.
20,000 rőf finom **shirting**, rőfe csak 35 kr.

Az elküldés utánvétel mellett eszközöltetik az osztrák birodalom minden vidéki városába 30 frt vásárlásnál 6 darab kendő ingyen hozzá adatik.

CZIM: An die k. k. österreichische und kön. ung. Leinen- und Wäsche-Niederlage in Wien, Goldschmiedgasse Nro 3. im Neuen Bazar.

Első magyar kölcsönös

ÁLLATBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Pesten, kigyó-utcza 1. szám.

Miután az alakulás megtörtént, s a társaság üzletét már legközelebb megindítandja, ennélfogva mindazon t. cz. urak, kik Magyar-, Erdély-, Horváth- és Tótországban, Dalmátiában és a katonai határőrvidéken felállitandó fő- vagy alügynökség átvételére vállalkozni ohajtanak, ezennel felhivatnak, hogy folyamodványaikat a mellékletekkel együtt minél előbb adják be az igazgatóságnak.

Állatorvosok, gazdák, gazdasági hivatalnokok, gyógyszerészek és egyébb szakértők első sorban vétetnek tekintetbe.

Gróf Zichy Rudolf, elnök. **Türr István**, tiszteletbeli elnök.
Mihalik János, I. alelnök. **Dr. Zlamál Vilmos**, II. alelnök.

Igazgatók:
Szaluszky Szilárd, vezénylő igazgató,
Tutzingeni Tichtl Ferencz, **Bachmayer György**,
Kanitz Mór.
Miklósy Sámuel, vezértitkár. (296—3,1)

Igazgató tanácsosok:

Gróf Forgách Kálmán.	Pokáry József.	Gróf Sztáray Victor.	Balázs Kálmán.
Aczél Péter.	Sichermann Manó.	Péchy Tamás.	Sichermann Ignácz.
Klein Lipót.	Löwenberg Jakab.	Heitzmann Mór.	[illegible] Ignácz.
Potényi Ottó.	Brüll Lipót.	Deutsch I. (Deutsch I. és fia)	Dobos Ferencz.
Schwachhofer Lajos.	Letai [illegible]	[illegible] Antal.	[illegible]
Báró Staudach Adolf.	Kurzweil Ede.	Löwy Mór.	[illegible]

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa 1869. julius 17-én. 29. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik:
minden szombaton,
egész iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek:
Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések
A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren"
egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:
N.-Kanizsán: a K ADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Béce-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK.

Népnevelés.

IV. nevelészeti pályamű.

(Folyt. és vége.)

Sokat szólhatnánk még a nyájasság, kitartás, vagyis béketürés, — nemkülönben a szelidség és szerénységről, melyek mindmegannyi nélkülözhetlen kellékeit teszik néptanitóinknak; ezeken azonban — melyek hoszszas elmélkedést igényelnének — átlépve szóljunk az okosságról. Ez a néptanitó részéről feltétlenül követeli, hogy a számtalan tanmód közül különösen azt válaszsza, melyet a kor kivánalmaihoz képest legczélszerübbnek fog elismerni, levén e tekintetben oly szilárd meggyőződéssel, hogy választott módszertől mindaddig nem tágit, mig czélirányosabbról tekintélyt nem szerzend.

Mi pedig a kültekintélyt illeti, ennek megszerzését a tanitók igen értik. Módjuk durvaság; durva embertől pedig van-e jogunk reményleni, hogy nemesszivű egyeniségeket kapunk keze alul? módjuk a verés; verekedő embertől pedig várhatjuk-e, hogy neveltjében a becsületérzés kifejlődjék? módjuk a szüntelen szitkolva feddés, mely által nem annyira azt szerzik maguknak, hogy tekintélyes, ha nem inkább: hogy hatalmaskodó embert ismerjenek fel bennők tanitványaik. Ily bánásmód mellett a tanitványok nem tisztelik tanitójokat, mint ő maga véli, sőt inkább félik, rettegik. — És egyedül ezen rettegésnek kifolyása az, mit kérdés alatti hatalmas, nemtelen bánásmódja által tanitványaira csakis ütlegekkel volt képes mázolni.

Aki ezeknél sokkal nemesebb eszközökkel nem birja alattvalóit vezetni, mondjon le tanitói tisztéről, melyen ha marad, — csakis boldogtalanságot készit az embereknek, kik valaha keze alatt korbácsoltatták. Mert kiölte belőlök tanitójok még kisdedkorukban a becsületérzést, mely nélkül napjainkban semmiféle pályán sikeresen működni egyáltalában nem lehet.

Sokkal nemesebb eszközöket talál az okos ember gyermekek közti tekintélye érvényesitésére, és pedig olyakat, — melyek nemcsak az iskolás gyermekek előtt szentek, hanem melyeket bármely pályán tisztelettel szoktak emliteni. S e nemes eszközök mi egyébben találhatók fel, mint a szilárd erkölcsjellemben, mely szegényt és gazdagot, pórt vagy egyszerű polgárt egyaránt tiszteletre gerjeszt? mi egyébben, mint az erkölcsös életben, mely mindenütt példányképül tünik fel? mi egyébben, mint a szükséges tudományok észrevehető birtokában, melyekből tanitó fokozatosan tartja előadásait? vagy a folytonos tanulásban, — mely által hivatala szeretetét bizonyitja be? — És mindezek oly eszközök, melyek az előbb emlitett nemteleneikre sürü setétséget vetnek. A kettő között oly nagy a különbség, mint a fogyatkozott s teljes fényű nap között.

Ami a néptanitó tudományát illeti, azt a kor kérdései már magokban rejtik, melyekre néptanitóknak nem szó, hanem tettel kellene felelniök.

Mit tanittassunk népiskoláinkban? Ez sem esik beszédünk körébe, ha azt mondjuk, hogy e kérdés megoldása népnevelésügyérünk tapintatosságát illeti.

III.

Végül pedig a tanmódnak igen sok neme van, melyek közül egyik ezt másik azt ajánlja, aszerint természetesen, amint valamelyik tanmód neki előnyösebbnek, sikeresebbnek bizonyul be. Azonban bármennyi legyen is nemre nézve a tanmód, elég az hozzá, hogy napjainkban sikert igérőbb alig ha létezik, mint a bell-lancasteri; Bell András és Lancaster József után neveztetvén igy, — kik ennek első érvényesitői, és nyilvánosságra hozói valának.

Sikeressége bebizonyitva látható Angol-, Franczia-, Helvét-, Spanyol-, Olasz és Németországban, de még néhutt hazánkban is, főleg pedig az első helyen, hol még most is divik majd minden faluban, majd minden iskolában.

Az egésznek mivolta nem egyéb, mint hogy a tanitó legjelesb tanitványait másodtanitóknak választja, oly tanitványokat t. i., kik a többiek felett, mind tanulásilag, mind erkölcsileg kitüntek, s kik azon félórában, mely előtt maga a tanitó kezdené előadását, tartoznak a reájok bizottakat kihallgatni, s feleletőkről arra készitett s a tanitónak átadott jegyzőkönyvben jelentést tenni. — E módon mellőzve van a tanitványnak azon káros következményű feltevése, hogy otthon egy vagy más alkalommal nem tanul, mert véli, hogy ha nem régen felelt, következő pár órában ki nem hivatik; sőt inkább kötelességének fogja tekinteni, hogy — ha a bell-lancasteri tanmód használtatik, mindenkor készülten jelenjen meg a tanodában. — E mód szerint is imádsággal kezdődnek, és végződnek a leczkeórák. — Az igaz, hogy a kérdésben forgó tanmód még sok oly eszközt is igénybe vesz, melyek részint erkölcsvesztegetők, részint pedig a szellemi művelődés határait nem igen ismerik, de mindazonáltal sok oly jó foglaltatik abban, hogy alkalmazását minden tisztakeblü honfi méltán ajánlhatja néptanitóinknak.

Különösen ajánlja e módszert, a tanitási pontosság, kellő rend és józan fenyiték, melyekben néptanitóink közül többen igen hibás uton bolyonganak, — a verést tartván egyedüli eszközül a fenyitékre, jóllehet józan észszel igen könnyen beláthatunk, hogy emberi bánásmód sokkal szebb sikert arat, — hogysem a szivtelen kegyetlenség, s verekedés, melyek többnyire embertelenséggel, durvasággal szoktak karöltve járni. Ezek a máskülönben is faragatlan pór gyerkőczből még azon egyetlen érzelmet, a becsületérzést is kiölik, mely még benne feltalálható.

Sok egyébről lehetne még népnevelésünket illetve beszélni, de melyeket azonban már csak maguk a néptanitók egészithetnek ki, szorgalmas tanulmányozása által a neveléstanoknak.

És ekkép befejezettnek tartom nézeteim sorát, levén azon reményben, hogy a magvak, melyeket e lap hasábjain elhintegetek, nem fognak terméketlen szivekre esni.

Kecskemét, 1869. márczius 23.

SZERÉNYI ENDRE LAJOS.

Egy pár kalász az aratásból.

I.

(Friss és régi szalma — elcsépelve. Bizottmányi közgyülés. Névtelen referens Zala-Egerszegről. Aratási poesis. Szerkesztői realitás. Reflexiók a sopron-kanizsai vasut tervezetére. Vasut lóerőre. Még egy lóerejü vasut és a budafai kőszénbánya — egy füst alatt.)

Mivel kezdjem? azzal, hogy üres kalászt egyet sem a k a r o k ujdonságaim csomójába kötni, tehát az a k a r a t meg van. — A ki aztán benne mégis egy-egy elcsépelt szalmaszálra akadna, ne kapkodjon hozzá, hanem vigasztalja magát azzal, hogy azt a szalmát ma nagyon sokan még akár — csépszakadtáig. — És hogy ebben az a haszon még is meg van, hogy friss. A friss szalma pedig jó tápanyag, mig az avas régiség a szalmában is csak — szemét, trágyadomb. De majd feledém első helyen megemliteni, — hogy a megyei közgyülés ismét közelg! Azonban ez majd csak jövő aug. hó 3-án leszen ujsággá, de akkor is csak ugy, ha valami n e m r e m é n y l e t t uj dolog adja ott elő magát, addig tehát hagyjuk ezt a kalászt megérni, a minap ugyis éretlenül küldte be valaki azokat a jól m e g t e r m e t t dolgokat, melyek az utóbbi közgyülésen történtek; van ugyanis egy névtelen referense e lapoknak Zala-Egerszegről, aki életlen bonczkését a zalamegyei bizottmányi közgyülések zöld asztalának paprikás ételeibe is belevágja. — Ezen ételek pedig nem afélék, mint a minőket vidéki levelezők tálalnak a társadalmi tér Feuilleton-jaiba — ezt azért mondom, mert én is voltam, vagyok is vidéki levelező, például Isten kedvező kegyelméből az ellenzéki lapok egyikének, névszerint a „Hon"-nak már 1865 óta példás türelmű levelezője vagyok — ezen ételeket az existentiák tudományának mérlegével mérik, s abban nem mindegy: hideg vagy meleg, akár à la glac, akár heissabgesotten, — mert ételnél ha a nagy közönség elé bocsátjuk őket, vigyázni kell, hogy egyrészről izetlenséget ne okozzunk azokkal másoknak, másrészről meg ne égessük velök a magunk — száját. — A névtelen referens a „Zala-Somogyi Közlöny" május 22-ki számában a május 19- és 20-dikán tartott megyei közgyülésről referál, eltekintve attól, hogy egyedül saját p á r t j á n a k szolgált, méltán roszszalni lehet azt, hogy pártérdekből, s hozzá illetéktelenül hozva a gyülés egyes momentumai fölött itéletét, és egy jó kortes örömmámorával kurjantott fel ott, hol pártja részére vivmányt érezett, mig azt a v a l ó t, ami nem tetszett neki, ö r ö m e s t elhallgatta. Jövőre tehát több történeti hüséget ajánlunk referens ur nagyrabecsült figyelmébe! — E kis intermezzoval ne feledjük, hogy aratás van, s ennél közérdekübb tárgyról most alig irhatnék, kezdem pedig ősi szokás szerint az i d ő n, melyről most sok here méh szereti Petőfivel elmondani, hogy

Disznó forró idő!
No, igy jó, legalább
Ki otthonn dolgozik,
Nem hüti meg magát!!

A hold megujulása óta megszüntek minden Isten áldott napi esőzéseink, addig vajmi sokat küzdénk a mezei takarás ezen kérlelhetlen ellenségével, s bár a jég minket nem vert el, (szegény Dobri vidékét igen) aratóinkat minden nap k i v e r t e az eső. ... Egyébiránt kitünő aratásunk van. Én már 12 éve, hogy magam vezetem gazdaságomat, de azóta Zalamegye e vidékén ily nagy mennyiségü r o z s-termést, mint az idei, nem tudok. Egy közönségesen szokott termő évben 100—120 keresztet termő rozs-táblán az idén 140—180 keresztet termett.

Bár mindenkor is, de az aratással beállott „Saison morte"-ban kizárólag az anyag szerepel! Ilyenkor az árnyas ligetekben pihenő nagy szellemek csodaszülöttei helyett szerény mezei munkások esti dalától rezzen meg a lég ... véres veritékkel kiérdemelt gabnakeresztek váltják fel könnyen szerzett érdemkeresztek hiu ragyogását, költői álom-k virágai helyett érett gyümölcs a fákon (levált ha a hernyók meg nem ették volna) szóval: menny helyett föld, sasok háztája helyett vakandturás! magasztos eszmék helyett nyomorult hitvány anyag! De ha ez mégis aratás! aratás és nem csupán az én szerény kis gazdaságom mezején, hanem szerkesztő uraimék ott a „Zala-Somogyi Közlöny"-nél most ti is arattok! Erős költői phantasiával l e h e t c s a k e l k é p z e l n i, mennyi pénzözön foly be most irodátok csürébe a féléves előfizetők sokaságától! — Szinte rosz néven vehetitek, hogy az én levelem csak az az egyetlen, mely ü r e s e n röppen közétek. De megigértem, hogy irok, tehát legyen.

Ohajtanám, ha a „Zala-Somogyi Közlöny" e r e d e t é h e z, melybe csekély tehetségemhez képest én is befolytam — nevelni iparkodván őt ifju korában anyagi és szellemi téren egyformán — tehát eredetéhez, mely tisztán társadalmi volt, — hiven a megyéje egyes vidékeinek társadalmi érdekeit képviselné mindenekfölött, — pár vidékét a megyének kivéve, alig olvasunk valamit, vagy csak igen ritkán az egyes megyei vidékek ipar és társadalmi mozzanatairól, de e helyütt a jó levelezők m i k é n t i megszerzése, helyes felosztás stb. részleteibe nem bocsátkozhatván, állitásomat ezuttal azzal igazolom, hogy ime én is most megyém oly vidékének érdekeit érintom — néhány sornyi közbeszurással — mely vidékről semmivel sem olvasok többet a „Zala-Somogyi Közlöny"-ben, mint akár Tombuktu vagy Szerkesztőségi palotáy.

[illegible] hivatalom vidékeiről. — Mikor a „Zala-Somogyi Közlöny" Fodor Pál szerkesztése alatt 1862-ben megindult, én voltam, ki a sopron-kanizsai vonal irányát tervezők figyelmét — különösen Hollán Ernő most államtitkár urét is, ki ez érdemben P.-szt.-Lászlón is megfordult — Zalamegye Göcsej vidékének gazdag fabányáira „A Dunántúli vasutakról" czimű czikkem sorozatában felhivni igyekvém. Igyekvésemnek mi sikere sem lett, de hogy pusztában kiáltó még sem voltam, azt abból tapasztalom, hogy ma már sokan belátni kezdik, s igazat adnak, miszerint a gelsei völgyet átszelő turfás és költséges irányu vonal helyett nemcsak idyllibb, de főleg practicusabb képé leende a czivilizatiónak egy 25—30000 holdnyi őserdő tövében elhaladó, s a hazai faipart egy óriási lépcsővel feljebb emelő vasut! de eltekintve a gőzmozdony füttyje helyett legfeljebb betyárok s kondások rikkantásaitól viszhangzó ösvalon fentérintett megfoghatlanul közönyös mellőztetésétől — mig egy ujkori Messiás majd e rengetegeket is civilizálja — ha egyébbel nem is — legalább egy pár ezer kránicz-reform-fejszéjével, — melyből a hazai (?) ipar annyit bizonyára nyer, hogy e büszke tölgyek idegen országok kincseinek emelői akár az atlanti oceanon is.

Szóljunk addig egy, bár lassubb, de annál hamarább elérhető közlekedési eszközről, — melyet lóerejü vasutnak szoktunk nevezni. Oly lóerejü vasutról akarok itt szólni, mely Göcsejt s vele a vasutaktól távol eső termékeny s kies Alsó-Lendva összes vidékét a megye székvárosaival és illetőleg a zalaegerszeg-szentiványi vasuti állomással összekötné. Hogy e vidékeknek saját vagy közeli vasutjok nincs, ez még nem olyan istencsapás, mint az, hogy a jó szekérutat is csak ugy ismerik itt, mint Grönlandban, vagy akár Afrika uttalan sivatagjain.

Utja és hidjai Göcsej legnagyobb részének tulajdonképen nincsenek is, — kivéve azon ugynevezett vak utakat, melyekre az egyszeri goddwiczi barátként „facilint etiam pontes, sed penes pergunt!" — —

Egy lóerejü vasut Nempthiből kiindulva, Pákán, Bánokszentgyörgyön, Söjtörön, Bakon, Zala-Egerszegen át a szentiványi vasuti állomásig — életszüksége e fában és borban oly bőven megáldott — s el merem mondani a csupán jó közlekedési utakban szükölködő vidéknek.

S ha már gőzerővel nem rendelkezhetünk, legalább lóerővel hajtassuk azt a tengelyt, mely körül most a világ forog!

A vállalkozó szellemérol ismert alsólendvai nempthi uradalmi főbérnökség mely egy idő óta különösen a Bánokszentgyörgyi ispánságban példányszerü gazdaságot vezet — legtöbbet tehetne ezen irányban. De megérdemli ezen ügy fontosságát, hogy elmélkedjék e fölött az érdeklett birtokos osztály is egy kissé, mert várhatunk ám mi akár itéletnapig a vármegye u csináltatására. Sokáig készül el az, mint a Lucza-széke. Aztán erre ráülni, azon meg járni nem lehet. — Menne ez hamar, csak kezdeményezni kellene! Adj uram tehát, de mielőbb — részvényeket vagy vállalkozókat — e producens vidék istenhatamögött, s ép azért még mindig ős-primitiv állapotban levő kincses banyainak.

Hogy Zalamegye alsólendvai vidékének s főleg Kerka, s Váliczka völgyenek, s igy egész Göcsejnek a szentiványi vasuti állomássali közvetlen összeköttetése a megye kereskedelmi jövőjére, a székváros Zala-Egerszeg emelésére, s a hazai iparra általában mily hordérővel bir, azt mindenki, ki a fauzlet jövőjét e hazában ismeri, s ki e vidék producens és helyiviszonyaival ismerős — egy tekintetre be fogja látni; miről azáltal jövő levelemben — eszmecserék előidézhetése szempontjából megkisértem e figyelmet érdemlő tárgyról részleteket irni. Most még csak annyit mint ujdonságot, hogy a budafái (szinte Göcsej) nagyszerü rétegekből álló kőszéntelep bérlői vállalkozói a kőszénnek a královeczi vasuti állomáshoz leendő elszállitására lóerejü vasutat fognak — e czélból — onnét, t. i. Budafától Královeczig felállitani. Mint hallám, a munkálatok már megkezdettek.

Szent-László, jul. 15. 1869.

TUBOLY VIKTOR.

Levelezés

Csurgó, julius 14. 1869.

Z. S. Közlöny f. havi hirrovatában olvastam, hogy a csurgói Dalegylet „biztos forrásból" vett értesités szerint „az országos pártoskodás" miatt feloszlott.

A csurgói Dalegyletre nézve ezen kedvezőtlen, de tényeken alapult hir ellenében van szerencsém t. szerkesztő urat értesiteni — hogy a nevezett dalegylet, főkép a helyi viszonyokból származott érdekek kiegyenlithetlensége miatt feloszlott ugyan; de az illető ügy- barátok által — kik a dalár ügyet közmivelődésünk egyik életre való közegének ismerve, ügyszeretettel egybeforrt nemes szenvedélylyel, nem pedig titogtató utanzási szenvelygésből, foglalták el az üresen hagyott tért, — az előbbinél sokkal czélszerübb és biztosabb alapra fektetve a mult hó 26 án tartott alakuló gyülésen ujolag szerveztetett; — jelenleg pedig a már megkezdett nemzeties irányban pályáját meglehetős sikerrel folytatja.

Pártoló tagokban vesztett ugyan az egylet, de addig is, mig kedvezőbb körülmények folytán az előbbi számaránynak örvendhetnénk, azon meggyőződésben találunk megnyugvást, hogy a dalegyletnek, a testület munkásságából származó morális erő, belrend és fegyelem, nagyobb biztositékot fog szerezni, mint talán a tagok számaránya. — E részben ha meggyőző példával akarnánk szolgálni, ismerve az ottani dalárdák viszonyait, Zalamegye hires kereskedő várostól nem kellene nagy utat tennünk.

Egy tag.

Heti szemle.

Julius 16-án 1869.

(Bá.) A nemzetközi kereskedelmi s közraktár-társulat alapszabályai jóváhagyattak. — A Duna folyton árad, nyár közepén szokatlan. — Kis Kunságban Félegyháza és Halas között lóvonatu vaspályát terveznek. — Hadház vidékén sáskák mutatkoznak. — A győr-grätzi vasut jul. 9-én az országgyülésen törvényformában megszavaztatott. — Győr mellett egy 35 éves lud él. — Szerbiában a napokban alakult egy nagy bank leginkább magyar s szerb vállalkozókból. — Az „Autonomia" lap jul. 15-ikétől kezdve „Szabad Egyház" czimmel jelenik meg. — Boldogult Miksa császár neje vég napjához közelg. — Fazékon egy levágott marhában kis borjut találtak emberfővel, Bécsbe küldötték. — A nezsideri ferenczvölgyi és péterfalvi egyesült papirgyárak közgyülése egyesülést hozott létre, a részvénytőke 4 millio forint, melyből a nezsideri papirgyár egy millio frt kész tőkével vesz részt. — Rudigier linczi püspök rendzavarás megkisértése miatt 14 napi fogságra itéltetett. — József főherczeg számára a budai Henczi-tér legszebb pontján fekvő Telekyház alakitattik rendes lakásaul át. — A „Századunk" szerint az országban mintegy 600 siketnéma él; érdekükben egy társulat alakul: Kenessey Kálmán és Rubonyi Géza törekvésök folytán. — A franczia császárné a zultánt Konstantinápolyban meg fogja látogatni. — Heckenast Gusztáv negyedszer nősül. — Hg Lichtenstein Frigyes lovassági tábornok a magyar országi hadparancsnokságtól felmentetett; és helyébe Gablenz tábornok neveztetett ki. — A pesti egyetemet e tanév első felében 2230 hallgató látogatta. — Egri képviselő Csiky Sándor tiszteletére Egerben „Csiky-pipák" készittetnek. — A kolozsvári próba-gőzmozdony Alvincznél a Marosba szaladt. — Horváth Boldizsár törvényjavaslata 47 szótöbbséggel fogadtatott el. — Szegeden a himlő uralkodik. — Temesvárott egy szinházat épitenek, mely 380 ezer frtba kerül. — A szélsőbalok Mohácson aug. 29-én a mohácsi vész emléknapján nagy ünnepélyt rendeznek. — Az állatbiztositó-társaság Pesten megalakult. — Besztercebányai püspök Moyses István e 5-én 72 éves korában meghalt. — Kazinczy Ferencz egykori széphalmi lakhelyét a magyar akademia folyton épitteti s nemsokára kész lesz. — A budapesti nagy hadgyakorlatok szept. 5—30 közt tartat-

---

TÁRCZA.

A koldus.

Ott a ház előtt ül összez ugorodva,
Hajdan fényes öltöny, most koldusrongy rajta,
Arczán a fájdalom barázdákat szántott,
Szeméből a nyomor kiölte a lángot.
Tolong felé a nép, a vidám nevetéssel
Őt észre sem véve, halad mellette el,
Pedig mily szépen szól, — pedig mily esdve kér:
— Oh adjatok egy pár alamizsna-fillért!

Nem ismertek-é hát? — már elfeledtetek!
Könnyen feledtek hej! a boldog emberek!
Nyomorban nincs barát, nincs egy szánó kebel,
Bár éltünk legjavát köztük osztottuk el;
Nem ismertek, ugy-e?... hej! mert koldus vagyok,
Koldulnom kell, amit tőlem raboltatok!
De nem emliten ezt... a koldus esdve kér:
Oh adjatok egy pár alamizsna-fillért!

Nevem dicsért vala, ismerte férfi, nő,
Hozzám histon jöve az üldött szenvedő,
Vigasztalást talált a bánat gyermeke,
Sokszor önruhám a mezteleut födte be;
Karomra vettem az anyátlan kisdedet,
Szerettem azt is, ki tőrrel megsebzett;
Csak egyet esdek most e sok áldozatért:
Oh adjatok egy pár alamizsna-fillért!

Hát midőn a közjó nevében kértetek,
Elzártam-e pénzem, hogy rozsda egye meg?
S hazám szent nevére nem pezsdült-e vérem?
Nem ontám-e bőven ott a csatatéren?
Hisz oszlopot akart emelni nevemnek —
Oh hagyjátok el azt, jó lesz sirkeresztnek!
Minek koldusnak a dicsőség, hir, babér?
Csak adjatok egy pár alamizsna-fillért!

Ott a ház előtt ül összezsugorodva,
Hajdan fényes öltöny, most koldusrongy rajta;
Arczán a fájdalom barázdákat szántott,
Szeméből a nyomor kiölte a lángot.
Könyörög, esdve kér, de senki sem hallja,
Egy pár általmenő nagyot nevet rajta;
És kicsordul könyje... tovább is esdve kér:
— Oh adjatok egy pár alamizsna-fillért!

BORONGÓS.

Férj és testvér.

Novella.

(Folytatás.)

Kimerülten támaszkodék az ablakpárkányra. Szemeit, melyekből az elfojtott kin felszáritá a könyeket, bágyadtan veté az égre s átszellemülve merengett azon.

— Oh ég! miért nem engeded egy szép reggelen, midőn a nap ragyogó sugárai ablakomon kopognak, hogy együtt üdvözöljük, — holt, [illegible] hideg arczomon megtörni azokat, — s tejfehérmasan eltodé arczát.

— Hallgass leány! megúntam már phantaziádat, melyet valami naplopó irka-firkájából szedtél össze, hogy azzal hitetlba kerits. Ismerlek asszonyok! — rivallt durván Steinfeld.

— Adja az ég, jó atyám, hogy ne légy kenytelen az ellenkezőről meggyőződni. — Szünetet tarta, azután oly kedvességgel, minővel csak angyalok birnak, fordult atyjához: — Én — gyermeked vagyok, szeretlek gyermeki szivem szent hevével, szeretlek —

— Ha szeretsz, úgy nem fogsz ellenem szegülni, s vigan, nem pedig kisirt szemekkel jelensz meg esküvődön — vágott szavába.

— Atyám, ne ölj meg!

— Szót sem, apád vagyok, s ha azt akarod, hogy hasznavehetlen ebként ki ne taszitsalak, szót fogadj! Szobádba menj, a kapitány még ma eljövend, kedvesen fogadd. Ugy hiszem, szükségtelen figyelmeztetésem, hogy menyasszonya vagy.

— A halál menyasszonya! — susogá alig hallhatóan Mathild és távozott.

Steinfeld gondolkodva járt fel-alá; mondhatnók, vadsága küzdött az apai gyöngédség ellen, ha bizonyosak nem volnánk abban, hogy kebele nem ismer gyöngédséget.

— Oh, mivé lesz a világ?! ... Hová tünt a gyermeki szeretet? — mormogá fogai között. — És mégis, — — — ha csakugyan boldogtalan lesz, ha boldogtalansága okozóját, engem fog megátkozni! Ha megszakad szive s én leszek gyilkosa! — — — S rémülve, mint kit rég rettegett emlékezett kinja gyötör, tekintett maga körül. Azután sötét tekintettel, mely borzasztó multra utalt, folytatá önmagával beszélve: — Nem vagyok-e nyomorultabb, szánandóbb, legutolsó napszámosnál? Az legalább elmondhatja embertársának, semmim sincs! — Szegény vagyok. De én?... Én nem panaszkodhatom senkinek, hogy szenvedek. — Keserüsége mindinkább növekedék, ujjait ősz hajába mereszté. — Még kertem fáinak susogásában is átkot vélek hallani, midőn lelkem keserüségét alattok magamnak elpanaszolom..... Én nem mondhatom ki őseim nevét, mert e néven gyalázat fekszik, mert vagyonomat átok terheli, milliók átka! .....Oh boszuló őseim! kiknek dicsfénynyel környezett nevét megbecstelenitém, súlyosan nehezedik reám büntető jobbotok! — S e kinos gondolatok gyötrelmeivel küzködve, bámult ki az ablakon.

A távoli országuton a porfelleg vastag rétegekben gomolyodott az égnek, belepve a rétek virányait. Steinfeld szemei fölé tartá kezét és erőlködött átlátni a porfalon, de a mindinkább ragyogóban sütő nap, s a felvert ujabb porfellegek ellenszegülének már különben is gyenge szemeinek.

Ez ő — mormogá még egyszer kitekintett.

— Horn báró ő nagysága megérkezett — jelenté egy belépő inas.

— Mondd neki, szobájában várakozzék reám — és távozást intett.

— Csak az a leány, az a leány! — mondá, midőn magára maradt. — Eh! a manóba, csak nem szerelmes a leány?! No ez kellene még, ördög és villám! — Szemei vad haragtól szikráztak. — Eh! — nyögé csakhamar előbbi vad komorságába visszaesve; — nem birok e zordon eszméktől szabadulni, pedig éles tőrként hatnak roncsolt belsőmre.

III. Ki volt Rózsa?

Steinfeld elment a báró elfogadására. — Az ajtó, melyen Mathild távozott, egészen észrevétlenül nyilott meg.

Mathild lépett be.

Arczán bánat ült, szemeiben a bágyadt fény, nem rég elvonult fájdalom viharára mutatott, mintegy utónyomait hagyva szobrászi homlokának mulandó redőiben.

Mint midőn hosszu, elmefárasztó töprenkedés után megtaláljuk a rég keresett eszmét, derült ki Mathild arcza, a néhány redő elsimult homlokán, s az felölté szokott, majdnem szoborszerü nyugodtságát. Szemeinek szenvedésre mutató halvány fénye mindinkább élénkült, mig végre lobogó lángban égtek azok. Azon szemek, melyeknek adva volt, boldoggá és őrültté tehetni. Kebele halmai hevesebben hullámzának; rózsás ujjait dobogó szivére nyomá, mintha dobbanásai sebességét akarná mérsékelni. Ajkait, melyeknek üde pirossága oly jól alkalmazkodott az arcz mérsékelt halaványságához, belső felindulásának ingere lázas remegéssel boritá.

Önkénytelenül kapott a közelebben álló szék támlájához. — Nem birta el képzelme alkotta gyönyörét. Alig hallhatóan, mint, midőn hajnali szellő susog az alig kinyilott liliommal rebegé:

— Azt igérte eljön. A kert hátulján fog bejönni. Oh ég! miért kell e nemes ifju szerelmét rejtegetnem? — felelé önmagának s borzadva egészité ki: Mert atyám, igen, mert atyám eltaszitana magától. Mert ő, kiért szivem dobog, szegény vadász: mig én gazdag vagyok; — s gunyosan ismétlé: — nagyon gazdag!

— Ha őt szeretem, atyám eltaszit; — ismétlé többször önmagában. — És — — és — nem lennék-e boldogabb, künn az erdők magányában egy alacsony, silány kunyhóban Andorommal, mint Hornnal e palota kényelmei között? — tört ki leirhatlan fájdalommal. — Ha Andort feledenem kell — ábrándozók el-elmerülve képzelt tündérvilágába, melyből azonban kiméletlenül rántá ki a való keserüsége — ugy a szivem megszakad. Oh repedj meg szivem! miért nem szabad élvezned a miért teremtették! — s zokogva borult a karosszék támlájára.

Egy szobaleány lépett be; csendes léptekkel közeledett Mathildhoz, s Szilvay bárót jelenté be.

Mathild összerezzent, azután tünődve fordult a leányhoz:

— Julcsa, ha Andor jő, vezesse a kertbe, — atyám meg ne lássa.

— Értem, csak bizza reám, nagysád. — És magában mondá:

— Szegény angyal! — s indulni akart.

Mathild visszatartóztatá.

— Hol van atyám?

— A kapitánynál.

— Ugy bocsássa be a bárót.

Az ajtó megnyilott, s azon Szilvay báró lépett be. Szép dalias termetét, az elharapózott idegen divatok daczára, magyar öltöny fedé. Arczát szép kerek szakál diszité. — Vonásain minden erölködés mellett is meglátszik a tettetett vidámság.

— Voltam oly bátor kegyes engedelménél fogva — —

— Igen örülök uram, hogy megmentőmnek kezemet nyujthatom — szakitá félbe Mathild, elejét veendő a sok külsőségnek, s barátságosan nyujtá kezét a bárónak.

Az lehajolt, hogy a kis kezet megcsókolja; de el nem mulaszthatá, egy tekintetet vetni a leányka bájaira.

Mathild tekintete a báróéval találkozott. Oly jól ismerte ő e tekintetet.

— Mennyire hasonlit Andorhoz! — gondolá magában. De, mintha valami rémes eszme jelenése zavarná, félve tekintett a báróra, s reszketve mutatott helyet s maga is leült.

— Báró ur! — — — atyám is igen fog örülni, ha bátor megmentőmet üdvözölheti. — Kezdé meg ujra a beszédet Mathild.

— Hiszen a veszély nem volt oly nagy, és emlitém, helyemben bárki más, hasonlóan cselekedett volna.

— A veszély nagy volt uram; — erősité Mathild s mind szorosabban vizsgálá a báró vonásait. Lehetetlen volt kétkedni. Andor és a báró egy személy.

(Folyt. köv.)

VERHÁS GYULA.

nak meg. — A pesti kir. egyetemnél 1868-9-ki jog- s államtudományi pályadijt Concha Győző nyerte meg „A municipiumok jelen állása Európában" czimű művével. — Kraetz János cs. kir. főhadnagy „Hadműtan" czimű korszerű munkát adott ki. — Az aradi vértanuk közül Damjanich, Lanner, Pöltenberg, Schweidel, Vécsey és Lázár özvegyeinek a kormány 6-600 forint nyugdijat rendelt.

Hirek.

— A szabadság fogalmát minden divatpolitikus a legszebben tudja definiálni, hanem azért ahány ember van, annyiféleképen magyarázza; igy pl. nálunk igen sokszor és gyakran ugy magyarázzák, hogy éjfél után rekedthangu dalolás és féktelen kiabálás között végig troppolják az utczákat, a rendőrség pedig e magyarázat ellen nem tesz ellenvetést. Talán igazsága lehet, mert szerzene magának néhány alvó filiszter miatt kellemetlenséget.

— Egy okleveles nevelő valamely uri házhoz nevelőül ajánlkozik. Alapos oktatást képes adni a gymnasiumi-, real- és elemi tantárgyakban, valamint a zongorázásban is. — A levélbeli megkeresések S. S. czim alatt poste-restante Pestre utasitandók.

— A napokban az a hir szárnyalta be Nagy-Kanizsa városát, hogy a cserfői erdőben egy óriás nagyságu kigyót találtak volna, melyre több lövést alkalmaztak, mig végre ártalmatlanná tétetett. Voltak, akik a csoda állatot megnézni óhajtották s ekkor kiderült, hogy közönséges 3—4 lábnyi hosszu kigyó volt.

— Az uj postai helyiség szükvolta miatt naponta élénkebb panasz hallható, melyet igazol azon körülmény, miszerint Nagy-Kanizsa város és vidékének kereskedelmi forgalma folyton nagyobb; csodálatos is, hogy a kormánynak magának vannak szép, terjedelmes és üresen álló épületei s még is szük, a központtól távol eső s drágán bérelt helyiségbe szoritja a nagy forgalmu postát.

— Somogymegye csurgói választókerületének deákpárti tagjai — Báthor Géza ur hazafias inditványa folytán — Nmltgu Horvát Boldizsár igazságügyi miniszter urhoz bizalmi szavazatuk tolmácsolásául egy diszes albumot készittettek Wajdits József könyvkötészetében, mely albumban a következő szöveg foglaltatott s több száz aláirással láttatott el: „Nagyméltóságu igazságügyi Minister ur! Mi alulirott Somogymegye csurgói választókerület deákpárti tagjai, az országgyülési tudósitásokból olvastuk, a képviselőház junius hó 24-én tartott ülésében Irányi Dániel képviselőnek — egyedül csak a képviselői immunitás sánczaival fedett — minden lovagiasságból kivetkőzött — igazságot nélkülöző — s Ön ellen intézett — rágalomteljes szavait. Hogy mily felindulást keltott az bennünk? nem szándékunk itt ecsetelni, — nem szándékunk Irányi Dániel képviselő ur szavait felhozni: méltó megilletődéssel fordul el attól minden hazáját szerető polgár. De nem hallgathatjuk el, hogy e szándékos rágalmazással elérni czélzott politikai tőke csinálás felett méltó aggodalmunkat ki ne fejezzük, s hogy a legszabadabb intézmények egyike az esküdtszéki itélet következményét halálra kinzásnak nevező kifejezést roszalva — másnak, mint a hatalomra vágyás merényletének ne nevezzük. Nem hallgathatjuk el aggodalmunkat — a képviselő teremben — a nemzet e szentélyében elkövetett, a pártszenvedély által sugallt, és az esküdtszéki itélet megbélyegzésére irányzott kifejezések felett. De elitélte őt a mai kor hatalmas fegyvere: a közvélemény; és mi tisztelettel alólirottak aláirásainkkal csak kifejezést adunk, a midőn a képviselőháznak ez érdemben kimondott roszszalását — csekélységünk részéről is magunkévá teszszük, egyszersmind pedig Szilágyi Virgil képviselő urnak az érdemben tett igazságos és lovagias nyilatkozatát méltánylattal felemlitjük. Es Önnek, igen tisztelt Nagyméltóságu Minister ur, a képviselőház junius hó 25-én tartott ülésében tett nyilatkozatáért, benső ragaszkodásunk kifejezése mellett — köszönetet szavazva, hazafias hódoló tisztelettel maradunk — Csurgón 1869-ik évi julius hó 4-én. — őszinte tisztelői: a Deákkör tagjai." E diszemlényt küldöttség viszi Pestre, s e hó 19-én nyujtandja át ő Exellentiájának.

— A soproni m. kir pénzügyigazgatóság David János volt szolgabirót, Windisch János nagyczenki lakost és Kasim Antiburst III oszt. adótisztté; végre Hethény Lászlót III-ad osztályu segéltisztté nevezte ki.

— Lapunk f. évi 24-ik száma teljesen elfogyván, tisztelettel kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik lapunkat nem köttetik be, ezen szám szives visszaküldésére.

— Kaposvár, jul. 16, Körmendy Sándor balpárti 463 szótöbbséggel megválasztatott országgyülési képviselőnek Zichy Antal ellenében.

Boldogult **SÜMEGHY FERENCZ** arczképére megrendelést s illetőleg előfizetést tettek:

		Megr.		Fizetett	
XI. Föt. Berzay Elek k. r. házfőnök ur 2 példányt 3 frt utánfizetéssel.					
XII. Id. Dervarics Ákos ur ivén:					
Dervarics Ákos Kiliman	. .	1	kép	1	frt.
Dervarics Imre	. . . . .	1	„	1	„
Kovács Lajos Pacsa	. . . . .	1	„	1	„
Göde Lajos „	. . . . .	1	„	1	„
Tottösy Károly „	. . . . .	1	„	1	„
Kákosy László „	. . . . .	1	„	1	„
Horváth János „	. . . . .	1	„	1	„
Péntek György „	. . . . .	1	„	1	„
Merkly Antal „	. . . . .	1	„	1	„
Mészáros József „	. . . . .	1	„	—	„
Ifj. Dervarics János Tárnok	. . . . .	1	„	1	„
Dervarics Zsuzsánna	. . . .	1	„	1	„
XIII. Stingly Károly ker. jegyző ur ivén:					
Tombász Mátyás Gelseszigel	. . . . .	1	„	„	
Hegyi Bálint Gelse	. . . .	1	„	„	
Böle János	. . . . . .	1	„	„	
Simon József	. . . . . .	1	„	„	
Palkovics János	. . . . . .	1	kép	—	frt.
Bekő József	. . . . . .	1	„	—	„
Holcser László	. . . . . .	1	„	—	„
Sommer Sándor	. . . . . .	1	„	—	„
Matkovics János	. . . . . .	1	„	—	„
Stingly Károly	. . . . . .	1	„	—	„

Aláirt kép-mennyiség 188.

Befizettetett 203 forint, mely összeg a nagykanizsai takarék-pénztárnál tényleg befizetve van. — A tiszta jövedelem a nagykanizsai főgymnasiumnál létesitendő „Sümeghy Ferencz alapitvány"-ra fordittatik.

Kelt Nagy-Kanizsán jul. 16-án 1869.

BÁTORFI.

Nyilt posta.

— S. A. „Néptanitók lapjával" nem vagyunk csereviszonyban: a számot kegyednek megküldöttük.

— D. K. A történelmi társulat alakulása nem megy oly hamar, — különben is az eszmének még érni kell.

— Sz. L. Uj-Pest. A birálók nevét előre nem közölhetjük, de annak idejében — igen.

— T. J. Sopron. Felelünk, s többire nézve is intézkedünk.

— B. S. Hozni fogjuk.

Nyilt tér.

— Igen finom borerzet kapható kevés és nagy mennyiségben, jutányos áron. Bővebben megtudható a nagykanizsai tudakozó intézetben.

— Egy falusi lakház legalább 3 szobával és néhány hold földdel örök áron, vagy pedig nagyobb birtok is haszonbérbe kerestetik; — bérmentes levelekben a körülményes leirással értekezhetni Szalmay Antal urnál Szombathelyen.

— Wajdits József könyvkereskedése- és könyvnyomdájában több gyakornok vététik fel előnyös feltételek mellett, kiknek a kellő iskolai- és képzettséggel kell birniok. Bővebben akár személyesen, akár levélileg értekezhetni.

ÜZLETI-HIRNOK:

Nagy-Kanizsa, 1869 julius 16-án.

A gabnaüzlet élénkségének nyári idénye tökéletesen beállt. — Az o-gabona raktárak meglehetősen megürültek, az ujból még kevés jő elő, mivel a ügtakaritások végeztettek, s a csépelés még kezdetét nem igen vette. Az évi termés oly kielégitő, minő rég idő óta nem volt.

Az elhanyagolt borüzlet egy kissé élénkségnek örvend és minden oldalról kérdezősködnek áráról, hanem igen-igen mérsékelt árt kivánnak.

Piaczi heti-vásári kelettárak.

Termények: Buza 83—85 fontos 4 frt, — kr. — 85—86 fnt. 4 fr. 50 kr 87—88 fts. 4 frt 60 — kr Rozs —79 fnt 2 fr. 60 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 80 kr — Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 90 60 kr. 71—72 fnts 4 frt. 70 kr. Árpa közönséges, [illegible] fts. 2 fr 70 kr. 67—68 fnt 2. frt. 30 kr. Kukoricza 2 frt 40 kr., 2 frt 35 kr. Kukoricza olasz cinquantino 2 frt 50 kr. Zab 44—45 fns. 1 frt 70 kr. 46—47 fns 1 frt 80 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt. 90 kr. 60—65 fts 3 frt. — kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr Paszuly, tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázs. — frt. kr szalma - frt — kr

Bécsi pénzárfolyam, jul. 16.

5% metaliques 63.— ; 5% nemz. kölcsön 71.55; 1860-ki álladalmi kölcsön 104.10; bankrészvények 7.56; hitelintézeti részvények 294.90; London 124.70; ezüst ágio 121.57; arany darabja 5.91 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Barcs felé reggel 4 óra 55 percz.
„ „ „ „ délután 2 óra 25 percz,
„ „ Buda „ reggel 6 óra — „
„ „ „ „ d. u. 1 óra 22 percz.
„ „ „ „ estve 10 óra 57 „
„ „ Triest „ regg. 4 óra 45 „
„ „ „ „ délben 2 óra 15 „
„ „ Bécs „ regg. 5 óra — „
„ „ „ „ éjjel 11 óra 20 „
„ „ Sopronig délután 2 óra 20 „
Érk. N.-Kanizsára Barcs „ reggel 4 óra 1 „
„ „ „ „ délben 12 óra 36 „
„ „ Budáról reggel 4 óra 23 „
„ „ „ „ délb. 1 óra 45 percz.
„ „ „ „ estve 8 óra 53 „
„ „ Triest „ délben 12 óra 52 „
„ „ „ „ este 10 óra 35 „
„ „ Bécs „ reggel 4 óra 10 „
„ „ „ „ este 10 óra 18 „
„ „ Sopronból délben 12 óra 42 „

Heti naptár.

Julius 18-tól 24-ig 1869.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	◐
27) Óvakodjatok a hamis prófétáktól. Máté VII, 15—21.				
18	Vasárnap	C 9 L. megv.	C 8 Arnold	
19	Hétfő	Paul. V. ön.	Arzén, Aur.	
20	Kedd	Illés, p. Jer.	Illés	
21	Szerd.	Dán. pr. Júl	Dániel	
22	Csütörtök	Magd. M.	M. Magd.	
23	Péntek	Libór, A.	Apollin	
24	Szombat	Krisztin. sz.	Jolánta	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

!! Fele árért kapható !!

!! Vissza nem huzható kiárulás !! (230—12,10)

Nagy árleszállitása az osztrák államokban létező legnagyobb cs. kir. szabadalmazott tiszta **len-vászon- és kész fehérnemű**-gyárnak

Bécsben, Tuchlauben 11-dik szám alatt, Gunkl-házban.

Már régóta nem okozott oly nagy feltünést egy kiárulás is, mint a Tuchlauben 11. sz. a. levő cs. k. szab. gyáré. — Tény, hogy több, mint 30,000 db. elegans kész férfi és női fehérnemű mindenféle nagysággal, az érték felénél alább el. Az t. közönség nagyobb kényelme végett levél általi kivánatra a vidékre minden vásárlás küldetések műtrik a kiválasztás, megtekintése végett mindenféle fehérneműből, vászonból, asztalnemű, ingyen mintából utánvétel mellett; s a mely küldemények meg nem tartatnak, azokért a pénz a postán rögtön vissza küldetik. — Az eladás folyó 7-én veszi kezdetét és addig tart, mig a készlet el nem fogy.

Férfi vászon-ingek közönséges 1.70, 2.30, 2.50, 3 frt finom belföldi vagy rumburgi vászonból 3 frt 50 kr. 4.50, 5 frt 50 kr; legfinomabb vászonból és battistból 6.50, 7.50, 9 frtig; himzett vászon mell-betoldással 6.50, 7.50, 8-10 frtig.

Fehér shirting-ingek szép mellredőzettel 1.80, 2, 2.40, 2.80; angol shirting 3 frt, 3 frt 50 kr; fehér angol báli ingek vászon mellel, elegans kiállitás egyenes vagy kereszt mell-redőzettel 4.50, 5.50 kr.

Szines ingek jó mosó mustrákból 1.50, 1.80, 2.50; legujabb ang. szines shirting-ingek 2.70, 3 frt, 3.50 kr.

Egyszerű vászon női-ingek 1.70, 2.40, 2.80; igen elegans himzett női ingek 3, 3.50, 4.80; legfinomabb vászonból, elegans himzéssel és csipkézettel 5.50, 7—10 frtig; vászon női háló-ingek hosszu ujjal gallér és kézelővel 3.50, 4.50; legujabb gazdag himzéssel 5.50, 7, 9 frtig.

Női háló-főkötők 1.50, 1.80 és 2.50; finom himzéssel 2.80, 3.50, 4.50 krig. Igen finom battistból, elegansul 6.50, 8.50 9 frtig; fodrász köpeny bő vagy szoros ujjal 3.50, 5.50, 7.50; női nadrágok finom perkalból 1.50, 1.80, 2 frt; női nadrágok himzéssel 2.80, 3.50; női szoknyák barchend vagy finom shirtingből 3.50, 4.50; legfinomabb szoknyák 5.50, 6.50, 7.50; női háló-főkötők legfinomabb vászonból himezve 1.50, 1.80, 2, 2.50 kr.

Vászon zsebkendők férfiak és nők számára, 1 fél tuczat 80 kr, 1, 1.50, 1.80; igen finomak 2.50, 2.80, 3, 4.50 krig; battist vászon-zsebkendők 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5 frtig; chinai battist zsebkendők körzettel 1 fél tuczat 2.50 kr. 3 frtig.

1 db 40 rőfös vászon ötnegyed széles 17 frt 50 kr. 19, 21 frtig; 1 db 50 rőfös igen finom ötnegyed széles 23, 25, 27, 31 frtig; 1 db 50 rőfös legfinomabb battist szövet 35, 37, 43 frt; 1 db 30 rőfös kézi fonású házi vászon 9, 10 frt 50 kr, 11 frtig; finom fehér perkál rőfe 25, 30, 35 krig igen finom.

6 személyre asztalnemű összeillő abrosz és asztalkendővel 5, 7.50 krig, finom damastból 9—11 frtig; 12 személyre 1 abrosz 12 asztalkendővel 10—18 frtig; atlas-damastból 20—28 frtig; 6 személyre lenből 1.80, 2.50 krig; szerviták vagy törölközők, 1 fél tuczat 2.50 egész 3 frt 50 krig.

50 frtnyi vásárlásnál 12 személyre való asztalnemű adatik ráadásul.

Ingek rendelésénél a nyak bőségének tudatása kéretik.

Czim: Central-Depot der kais. kön. ausschl. priv. Leinen-Wäsche-Fabrik Tuchlauben Nro 11.

EGGER TESTVÉREK

PESTEN,

Dorottya-utcza 4. sz. a., a „Magyar király" fogadó mellett.

BÉCSBEN,

Kärntnerring 2.

vesznek a legmagasb áron **régi pénzeket** régiséguket, művészi tárgyakat, mindennemü arany, ezüst és drágakövekben.

STEMMER KÁLMÁN

szerszám és norinbergi áru kereskedő

Nagy-Kanizsán,

főpiacz, Wlassics Antal ur házában 461. sz.

ajánlja

ujonnan megnyilt üzletét,

bárminemü

szerszámokban,

butor- és épületvasalásokban, konyha-edény- és eszközök gazdag választékában és jutányos ár mellett. (300—1,1)

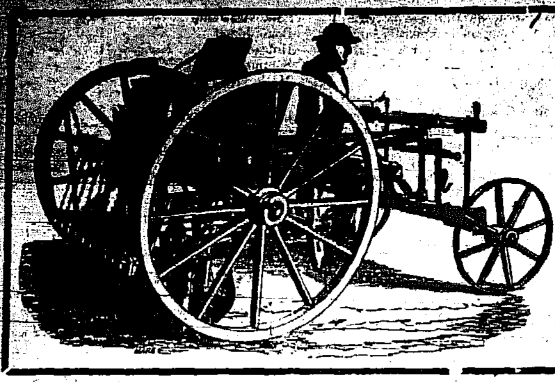

Gefertigter ist in der angenehmen Lage, einem P. T. Publikum mittheilen zu können, dass

R. GARRETT & Sohn's

berühmte

Sämaschinen in vollständiger Sortirung am Lager sind und können sofort geliefert werden.

Locomobilen mit vergrössertem Feuerbüchse und Vorwärmer ohne besondere Aufrechnung verfahren und wie bisher construirt werden, dass Brenn-Materialverbrauch auf das geringstmögliche Mass reducirt und die effective Leistungsfähigkeit viel grösser, — als nominell angegeben ist.

Dreschmaschinen im Vorjahre schon durch Quantumdrusch bei vollkommener Sortirung des Kernes vom Stroh und Streu und durch Dauerhaftigkeit excellirend, wurden neu verbessert und ist eine Maschine, welche bei der Probe 75 Pressburger Metzen in einer Stunde gedroschen, bereits angekommen.

Ferner das durch ihn im Vorjahre in Ungarn eingeführte

Samuelson & Comp. Getreide- und Gras-Mähmaschinen

Musterstücke vorliegen. — Gleichzeitig bittet Gefertigter das P. T. Publikum, ihre Aufträge auf R. Garrett & Sohn's Locomobilen und Dreschmaschinen, auf Samuelsons Mähmaschinen, und auf einige zu den früher gelieferten Maschinen erforderliche Ersatzstücke ihm je eher zukommen zu lassen, damit allen Anforderungen in gewohnter Pünktlichkeit entsprochen werden. (293—3,3)

PAUL KOTZÓ Zivilingenieur u. Generalagent für Ungarn und Oesterreich der Herren Maschinenfabrikanten R. Garrett & Sohn's in Leiston, England. Pest, Waitznerstrasse Nro 39.

(289—12,2)

METH S.

legnagyobb vászon és fehérnemü gyári raktára
Bécsben, Rothenthurmstrasse 29. sz.

bátorkodik a t. cz. közönséget azon igen előnyös alkalomra figyelmeztetni, melynél

fél becsáron

és **biztosíték** mellett hibátlan vászon és meglepő szép uri és női fehérnemüt szerezhetni. A pamutnak előnyös beszerzése és olcsó munkaerő következtében azon kellemes helyzetben van nevezett gyár jelenleg, (mig a készlet tart) hogy e tekintetben jutányos árra nézve, **rendkivülit** nyujthat, mi a következő árjegyzékből is látható:

Vászon-árjegyzék.

1 db 30 rőfös	fehéritetlen vászon	becsár	12—14 ftig,	most csak 6—7 ft a legf.
1 „ 30 „	fehéritetlen jó kézi-szövet vászon	„	18—20 „	„ 9—10 „ „
1 „ 30 „	feh. creas-vászon	„	16—18 „	„ 8—9 „ „
1 „ 30 „	jeles sziléziai vászon	„	24—28 „	„ 12—14 „ „
1 „ 30 „	kit. rumb. vászon	„	30—36 „	„ 15—18 „ „
1 „ 38 „	irlandi czérnavászon	„	28—32 „	„ 14—16 „ „
1 „ 40 „	rumb. czérnavászon	„	30—36 „	„ 15—18 „ „
1 „ 46 „	tiszta feh. or. lenvászon	„	31—38 „	„ 17—19 „ „
1 „ 50 „	finom irlandi szövés	„	40—48 „	„ 20—24 „ „
1 „ 50 „	hollandi szövés legalkalmasabb uri ingekre	„	52—60 „	„ 26—30 „ „
1 „ 50 „	brabanti szövés legfin. legjobb és legtartósabb, ami csak létezik	„	60—80 „	„ 30—40 „ „

Rendkivüli nagy választéku a legnehezebb rumburgi szövéseknek 24, 28, 30, 35, 40, 45, 50—60 frtért darabja, melyek azonban kétszer annyira becsülve vannak.

1 db 30 rőfös ágy-kanavász mindenféle szinekben csikozva és koczkázva, becsár 14—18 frt, most csak 7—9 frt a legfinomabb.

1 db 30 rőfös igen finom és tartós pamut-szövetü atlas-gradli, becsár 18 egész 23 frt, most csak 9—12 frt.

1 db 30 rőfös *angol shirting (schifon) igen finom és oly tartós, mint a* vászon, becsár 16—24 frt, most 9—12 frt.

1 szegésnélküli lepedő, 2 rőf széles, 3 rőf hosszu, csak 3 frt.

1 szegésnélküli lepedő 2 egy negy. 3 rőf széles, 3 rőf hosszu, m. cs. 3 frt 20 kr. 4 legfinomabb.

1 damaszt asztalkészlet 6 személyre (1 asztalteritő hozzáillő asztalkendővel) most csak 5, 6, 7, 6—15 frtig a legfinomabb.

1 damaszt asztalkészlet 12 személyre (1 asztalteritő hozzáillő 12 asztalkendővel) most csak 10, 12, 14, 16—20 *frtig* a legf.

1 tuczat konyhatörlő most csak 2 frt 59 kr. egész 3 frtig.

1 tuczat asztalkendő v. törülköző, különösen tartós, ára csak 4 frt 50 kr., 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.

Zsebkendők árjegyzéke.

1 tuczat vászonzsebkendő 1 *frt 20* krtól 2, 2.50, 2, 3.50, 4, 5—6 *frtig* a legfinomabb.

1 tuczat nagy rumburgi vászonzsebkendő 3, 4, 5, 6, 7 frtig a legfin.

1 tuczat legfinomabb fehér franczia battiszt-kendők, ajour szegéssel, 8, 10, 12—19 frtig.

1 tuczat szines vászonzsebkendő burnóthasználók számára, igen finom és tartós, becsár 8—12, megszerezhető 4—6 frtig a legfinomabb.

1 tuczat batiszt vászonzsebkendő, fehér vagy szines szegélylyel csak 5, 6, 7, 8, 9, 10 *frtig* a legfinomabb.

Férfi- s hölgy-fehérnemük árjegyzéke.

1 női ing jó vászonból 1 frt 50 krtól 2 ft. a legfinomabb.

1 női ing kitünő rumburgi vagy hollandi vászonból finom sziv-, vagy keresztalaku most himzéssel csak 3 50. 3. 4. 5. ft a legfinomabb.

1 női ing, kitünő rumburgi vagy irlandi vászonból, legelegánsabban ellátva) (az ugynevezett Erzsébet császárné ingek) most csak 5. 6. 7. 8. frt a legfinomabb.

1 női éji (előlfő) corsette) kitünő szép, most csak 5. 6. 7. 8. ft a legf.

Női alsószoknyák 100 különféle párisi minta szerint, ugy szintén a most általánosan kedvelt szegbe vágott s oknyák himezve, varrott szegéssel most csak 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.

Hölgy pongyolák a legfinomabb batistból, valódi valencienni csipkével és csoda-szép himzett betétekkel a legujabb és legelegánsabb e nemben, 15, 18, 24, 30, 36 frt a legfinomabb.

Női nadrágok finom shirtingből, vagy vászonból apró szegésekkel, vagy [illegible] kitünő kiállitás, most csak 2, 2.50, 3 frt a legfinomabb.

Uri ingek gallérral vagy anélkül, fodrozott mellel vagy simán kitünő finom [illegible]ból, mely épen oly tartós, mint a vászon, fehéren és szinesen, most csak 2.50, 3 frt a legfinomabb.

Uri ingek, legjobb rumburgi vagy irlandi vászonból, — gallérral, vagy a nélkül, — simán vagy fodrozott mellel a legujabb divat szerint erősen varrva, most csak 2, 2.50, 3, 4, 5—6 frt a legfinomabb.

Uri ingek legfinomabb batiszt mellbetéttel, legelegánsabb, a mi csak létezik, most csak 6, 7, 8, 10—12 frt a legfinomabb.

Uri gatyák igen jó és tartós vászonból, félig magyar szabással, — most csak 2 frt 50 kr, egész 3 frt a legfinomabb.

Uri gatyák, igen jó és tartós vászonból, magyar szabással, nagy üleppel, most csak 2 frt, 2 frt 50 kr. a legfinomabb.

1 tuczat uri inggallér, a legelegánsabban, és legjobb divat szerint, most csak 2.50, 3, 4 frt a legfinomabb.

1 tuczat uri kézelő a legelegánsabban és legdivatosabban kiállitva, most csak 4.50, 5, 6 frt a legfinomabb.

Vevők, kik 25 ftig vásárolnak, egy finom himzett batiszt-kendőt; 50 ftig, egy csodaszép kávékészletet, t. i. 1 kávé abroszt hozzá illő 6 kávékendővel; 100 ftig vásárlók egy igen finom cacchmir-asztalteritőt kapnak ráadásul.

Uri ingek vagy uri gallérok megrendelésénél a nyakbőség [illegible]

[illegible] vevők [illegible] kedvéért, és oly fehér nemükért, [illegible] testhez vagy [illegible] tegye nem [illegible] bérmentve visszaküldetik. — Kivá[illegible] vásznakból mintát küldetnek.

[illegible] ingek [illegible] **Meth S. Bécs,** Rothenthurmstrasse Nr. 29.

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tüzszekrény és

előmelegitővel,

cséplőgépeiket,

melyek Magyarország gabonanemeihez mérve építtetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemü FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel bérmentesen küldetnek be.

Raktár:

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

(282—20,8)

Birka eladás.

Fackh Gedő ur

botfai bérjószágán **400** db **birka** van eladásra kitüzve, ezekből **200** db **tenyésztésre** alkalmatos **anya** és **20** db **kos,** továbbá **180 ürü.**

Az eladási feltételek megtudhatók:

alulirottnál Botfán, u. p. Zala-Egerszeg,

a szentiványi és szentmihályi vasuti állomáshoz egy órányira.

Börcsök Antal,
ispán.

(295—3,3)

Cs. kir. szab. Déli vaspálya-társaság.

Folyó évi julius hó 16-ától továbbra Buda- és Kanizsa között a 212 oda- t. i. Budára és a 211 vissza- t. i. Kanizsára számu vegyes vonattal közben levő minden állomástól a III-dik osztályu személyszállitás mérföldenkint és egyénenkint

12 osztr. krajczárra

szállíttatott le.

Bécs, julius hó 1869.

Az igazgatóság.

(298—1)

ZONGORÁK eladása.

Ezennel értesitem a n. é. közönséget, hogy szerencsés vagyok az

elsőbbrendü

zongora-gyárak

bizományát birni, melyszerint nálam a legjutányosabb gyári árakon lehet vásárolni; úgyszintén

használttakat

bevásárlok.

(299—3,1)

Rosenberg A.

N.-Kanizsán,

bizományosa az Ehrbar, Bösendorf, Theildor stb. zongora-gyáraknak.

Első magyar kölcsönös

ÁLLATBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Pesten, kigyó-utcza 1. szám.

Miután az alakulás megtörtént, s a társaság üzletét már legközelebb megindítandja, ennélfogva mindazon t. cz. urak, kik Magyar-, Erdély-, Horváth- és Tótországban, Dalmátiában és a katonai határőrvidéken felállitandó fő- vagy alügynökség átvételére vállalkozni ohajtanak, ezennel felhivatnak, hogy folyamodványaikat a mellékletekkel együtt minél előbb adják be az igazgatóságnak.

Állatorvosok, gazdák, gazdasági hivatalnokok, gyógyszerészek és egyébb szakértők első sorban vétetnek tekintetbe.

Gróf Zichy Rudolf,
elnök.

Türr István,
tiszteletbeli elnök.

Mihalik János,
I. alelnök.

Dr. Zlamál Vilmos,
II. alelnök.

Igazgatók:

Szabaszky Szilárd, vezénylő igazgató,

Tutzingeni Tichtl Ferencz, **Bachmayer György,**

Kanitz Mór.

Miklóssy Sámuel, vezértitkár.

(296—3,2)

Igazgató tanácsosok:

Gróf Forgách Kálmán,	Pekáry József.	Gróf Sztáray Victor.	Balás Kálmán.
Aczél Péter.	Sichermann Manó.	Péchy Tamás.	Sichermann Ignácz.
Klein Lipót.	Löwenberg Jakab.	Heitzmann Mór.	Steinfeld Ignácz.
Rajdovy Ottó.	Brüll Lipót.	[illegible]	[illegible]
Schwachhöfer Lajos.	Lotzl Illés.	Kadelitzky Antal.	Árvay Lászl[illegible]
Báró Stansbach Adolf.	Kurzweil Ede.	Löwy Mór.	[illegible]

Waidits József kiadó- lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa 1869. julius 24-én. 30. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész íven.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért, 1-szöri 7 kr, 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

Gazdászati nézetek.

I-ső gazdászati pályamű.

XI. A sózásról.

Minden jószág-állomány egészségi mivolta a legszorosabban érdekli az illető tulajdonost, — mert mig az egészség felvirágzóvá teszi — a betegség vagy járvány tönkre teheti azt.

Az egészségről szólva mindenesetre a leglényegesb megemlitők közé tartozik azon szer, melynek szükségességét a tapasztalás eléggé fennhangon hirdeti — ezen szer a közönséges kő vagy konyhasó.

Sózás alatt tehát az állatoknak részint meghatározott, részint akaratára hagyott mennyiségü só adatik — az egészség biztosb fönntartására.

A sózás történhetik kétféleképp; ugyan is először: midőn bizonyos meghatározott mennyiséget megtörve és az eledeire hintve vagy vizben olvasztva nyujtjuk nekik — vagy másod esetben, midőn valamely darab kősót elébe teszünk s a jószágot saját akaratától függő elégségig nyalatni engedjük.

Sózzuk pedig barmainkat — a só hatásának eléréseért — mert az lényeges befolyással van részint a véredényekre, részint pedig magára a vérre. Tisztitja a vért, és üllepeszti annak salakját — elősegiti az étvágyat — hajtja a vizeletet a ébreszti a nemi érzékenységét. A csont tömörségét s keménységét öregbiti s mint óvszer szerepel a ragályos betegségeknél.

Mivel azonban a véredényekre legfőbb befolyással van, ép azért leginkább tekintettel kell lennünk jószágunk vérmérsékletére is — ez határozza meg leggyakrabban az adandó só mennyiségét — ez jelöli az időközt, mely egyik sózástól a másikig megtartassék. Az állatok vérmérséklete pedig igen különböző; mert mig például ló és birka heves — addig a szarvasmarha és sertés nagyon is mérsékelt természetü. De ép ez oknál fogva ez utóbbiaknak ha 2—3 hétben adnánk egyszer is sót, az meg nem árt, — mig ellenben az előbbiek már az időközt sokalván, mohón ennének a sónak, mi pedig legtöbbször gyuladásos betegségek idézője szokott lenni.

Ilykép tehát, mig ló s juh hetenkint kétszer kap — jól esik a sertvés és szarvasmarhának — sőt elegendő is, ha hetenkint egyszer kap sót, azaz sózatik meg.

Azonban a sónak természeti tulajdona, mihelyt a gyomorba ér azonnal az ott talált nyálkában oldani kezdi magát föl, mivel pedig ezen nyálka mennyiség igen kevés igényéhez képest — több mennyiségü folyadék bevételét sürgeti, azaz szomjuságot idéz elő —; gondunknak kell tehát lenni arra, hogy a jószág sózás után szomjuságot ne szenvedjen, mert ilykép még több kárt, mint hasznot idézne a sózás elő.

A sózásnak hasznosságát csakis kipróbálás által s után ismerték el — a midőn t. i. 4 darab szarvasmarha hetenkint egyszer sózatott — másik 4 pedig, melyek az elsőbbiekkel tökéletesen megegyeztek — nem kaptak sót. Hat hét multával az egyenlő takarmányzás daczára — az első sózott 4 darab sokkal vidámabb — simább szőrü és jobb húsban volt, mint a sót nélkülöző utóbbiak.

Két egy-egy mázsás hizlalandó sertés két részre reteszelve választattak el s egyenlő etetés mellett egyike sózatott, a másik nem. Az eredmény szerint ½ év multával a sózott 380, mig a másik alig volt 320 fntos.

XII. A kertgazdaság.

Young nevü elismert angol gazdász tekintély egykor azt mondá: „Mióta Belgium gazdászatát láttam, azt képzelem magamról, miszerint nem is értek a gazdászathoz."

Amely gazdászatról egy higgadt vérü angol igy nyilatkozik — bizonyára méltó arra, miszerint mintául szolgáljon, ennek következtében nézzük bővebben:

Belgiumban a szó szoros értelményében kertgazdaságot üznek — vagyis kert és gazdaság egyes fogalmait összepontositják — átvivén magát a kerti müveletet a tág terü földmivelés gazdaságra. Jó lehet ezen átvitel a gyakorlati avatottság, — szorgalom — s kézi munkát nagyobb mérvben igényli mint a szokásos külgazdaság — de az eszes belga nem retten ettől vissza — sokszorosan látván fáradtsága s szorgalmának jutalmát — a dús eredményben pótolva. Földjét becsülni — annak jövedelmét fokozni, önmaga s hazája iránti kötelességnek tartja, mert ugyszólván kizárólagosan ezen gazdasági rendszernek köszönheti — hogy túlnépessége daczára a szükségeseket termeszteni — előállitani képes.

Hogy mily jövedelmező valamely gazdaság — kert-gazdasági rendszer mellett — erre elég felhoznom: miszerint mig a mi szokásos gazdaságunk mellett alig adja a bevetett mag ötszörösét — addig kert-gazdaság mellett 12—16 magot ad.

De kisérjük csak kissé figyelemmel a belga gazdát:

Ő mindenek előtt fősulyt fektet a kellő művelési munkálatra — jószág állománya mindenkor kellő erőben lévén — földjét bármint igényelje is az, megmüvelheti. — Iparkodik a kellő időt el nem mulasztani, szem előtt tartva: „Mindent a maga idején."

Ha őszi vetés alá szánt földje még harmadszori szántás után is rögös volna — nem kimél fáradtságot, sem költséget, mert ő jól elkészitett földbe akarja elvetni megválasztott mag-gabonáját.

Figyelemmel van, hogy vetései télen át is sokáig ne nélkülözzék az éltető leget s ez okból ha magas hó esett s az több ideig tartós — ugy megszántja a havat s utat nyit a levegő behatásának — tudva azt, hogy ellen esetben a gabona zsenge növényzete, a lég több ideigi nélkülözése következtében megfull. Környékünkben is néhány évvel ezelőtt egy szakértő gazda vetésein a havat felszántotta — s czivilizált gazdatársai kinevették.

Mihelyt az idő tavaszra nyil — a belga gazda szemvizsga alá veszi vetéseit. — A gyenge és el nem bokrosodottakat portrágyával behinti — a fagy által fölszivottakat boronálással iparkodik helyrehozni — és pedig helyesen, mert dúsan pótolva találja aratáskor, a reá forditott munkát és azon egyes szálakat is, melyeket a borona fogai elroncsoltak volt.

Szem előtt tartja továbbá az elérendő czélt — ha t. i. piaczra termeli gabonáját, iparkodik minél jobb minőségüt előállitani; azért a konkolyt, vad borsot s. e. f. szorgosan kigyomláltatja — a rozsot tiszta buzájából kivágatja s iparkodik aczélosság tekintetéből — aratását jókor megkezdeni.

Igy van ő kapás-növényekkel is — tudja jól, hogy a növény életszervezete a tápszereket csak oldott állapotban veheti magához — figyelemmel kisérte, hogy a tápanyagokat a gyökerek terjedésük következtében keresik — iparkodik tehát a gyökérzetnek tággá tenni földjét, hogy az vigabban terjedhessen s egyuttal a lég behatása — hogy minél több tápanyagot oldjon fel.

Ő eszerint nem elégszik meg azzal, hogy ez vagy amaz növényt egyszer vagy kétszer szokták kapálni; ő a hányszori porhanyitást — kapálást — töltögetést — a növény fejlődése közti igényhez aránylagosan méri.

Ha tehát földeink becsét emelni — a gazdászatot s jólétet virágzó fokára hozni akarjuk — ugy nem eléggé ajánlható a kertgazdasági rendszer behozatala.

LIEBBALD BÉNI
cl. főtanodai tanitó.

Felhivás

a Pesten tervezett országos kiállitás ügyében.

A hazai termelés minden ágában megindult haladási törekvések egy általános kiállitás eszméjét ébresztették, — melyet a magyar kormány erélyesen felfogván, annak kivitelét áldozatkészséggel kivánja előmozdítani, s az alolirt ideiglenes bizottságot felhivta, miként a szükséges előmunkálatokat elkészitse.

Hogy a kiállitás terjedelmére nézve tájékozást nyerjünk, ezennel felhivjuk mindazokat, kik a tervezett hazafiui vállalatban, terményeik, iparczikkeik és mütárgyaik kiállitása által részt venni kivánnak, hogy f. évi augusztus 1-éig nevük és lakásuk (utolsó posta) megjelölésével ellátott iratban közöljék:

1. Miféle tárgyakat szándékoznak kiállitani?
2. Körülbelül mennyi tért fognak ezen tárgyak kiállitásával igénybe venni.

E nyilatkozatok, melyek a jelentkezőkre nézve kötelező erővel nem birnak és csak előleges tájékozásul szolgálnak, igy czimezendők: „Az ideiglenes kiállitási bizottsághoz az iparegyesület helyiségében Pesten (régi szinépület 1. emelet.)

Át vagyunk hatva azon meggyőződéstől, hogy a kiállitás eszméje általános viszhangra fog találni és minden gazdát, iparost és művészt, szóval a nemzeti jólét minden munkását tevékeny közreműködésre fogja buzdítani; s azért reméljük, — hogy mindenki sietni fog e felhivásunknak megfelelni, s ez által lehetővé tenni, hogy az előmunkálatokat minél tökéletesebben és gyorsabban befejezvén, a tényleges kivitelhez lehessen fogni.

Pesten, 1869. jul. 3-án.

Az orsz. m. ipar-egyesület, orsz. gazd. egyes. és orsz. képzőművészeti társ. küldötteiből alakult

ideiglenes
KIÁLLITÁSI BIZOTTSÁG.

Kérdések,*)

a földadóreform tárgyában.

A magyar kir. pénzügyminister ur által az adóreform ügyében felhivott szakbizottmány, kivánatosnak tartván a hazánkban oly kiváló fontossággal biró földadó ügy iránt az érdeklődő közönségben, és szakértőknél figyelmet és részvétet ébreszteni, és eszmecsere által a nézetek tisztulását elómozditani, szives véleményezés végett az alább következő kérdéseket vélte köztudomásra hozni, s ez alkalommal a nélkül, hogy a nézetek szabad nyilvánulását korlátolni akarná, némely momentum kiemelését látja szükségesnek, — melyek tekintettel a földadórendszereknek más adónemek rendszereitől különböző jellegeire, a létesitendő reformnál különösen figyelembe veendők.

Köztudomás szerint a földadó megállapithatása, kivethetése, és beszedése czéljából a földadó tárgyai kiterjedésök és jövedelmök, vagy értékök után, egy rendszeres katasterben vétetnek fel, es ezen kataster miképi kidolgozásában sarkallik a földadó-rendszer minősége és iránya.

Ily kataster készitése hosszu ideig tartó, és igen költséges előmunkálatokat igényel, és már ezen okokból sem ujittathatik meg oly gyakran mint a kivetési kulcs más adónemeknél.

Ezen kivül azonban az egyszer megállapitott kivetési alap hosszabb idejü tartamának, vagy épen állandóságának meghatározása azon sarkalatos közgazdasági elveken alapul, — hogy gyakori adó-emelés által a gazdasági ipar és szorgalom ne sujtassék, és fejlődése ne nehezitessék, — s miután a földadó az általa illetett földbirtok értékének oly részét veszi el, mely az adóteher tőkéjének megfelel, a földadó gyakori változtatása által a földérték viszonyai gyakran meg ne zavartassanak.

Mig tehát legalább nálunk a többi adónemeknél a kivetés többnyire évenként megujitható, a létező tényleges viszonyok szerint, addig a földadórendszer bizonyos állandóságot igényel.

Ha tehát mindamellett, hogy nálunk fenálló kivetési kulcs nem a régibb időből származik, hanem aránylag rövid idő óta van gyakorlat-

*) Kik e nagyfontosságu ügyben járulni kivánnak, pontonkint tárgyalt véleményeiket Pestre Korizmics László elnökhöz, a magyar földhitel-intézetbe, a boritékon kiteendő felirással „földadóreform szakbizottmányi ügyben" bérmentve f. évi aug. hó végéig napjáig küldjék be.

Szerkesztőségi példány.

[illegible] illetőleg javítása [illegible] ugy annak valódi okát a földadó nagyobb mérvü aránytalanságában kell keresnünk.

Mivel pedig az adó terhe, habár nagy is, kevésbbé nyomasztó, ha azt az adózók vállai egyaránt viselik; tehát az adófizetés és beszedés helyes aránymentiti felosztás által könyittetik, az eddigi aránytalanság okait kell hogy felismerjük.

Ezen aránytalanság oka azon kivül, hogy az adó kataster igen kedvezőtlen viszonyok közt jött létre, hogy továbbá az utolsó 10—15 évben ujabb közlekedési eszközök létesülése folytán sok vidéken a termelési és értékesithetési viszonyok kedvező lendületet nyertek, épen ez által más vidékektől ezen eddig élvezett előnyök elvonattak — főleg abban keresendő, hogy az adó alá vett földjövedelem becslésénél oly tényezők vétettek számba, melyek már akkor sem feleltek meg a létezett tényleges viszonyoknak, mások pedig az akkori gazdasági rendszerből és azóta megválasztott gazdasági viszonyokból meritettek, és igy ezen tényezők is heterogén elemekből állitattak össze.

Ezen tényezők egyike például az 1824-ik évben létezett terményárak átlagából vétetett, mig a nyers termést mint második tényezőt az 1850-ben létezett termelési állapot szerint kellett volna felvenni. A mivelési költség fejében pedig a brutto jövedelemből levonandó százalék ismét az örökös tartományokban szerzett adatok és az 1824-ik évben létezett munka bérek alapján állapittatott meg.

Midőn ezen egymástól oly különböző időszakok és viszonyok adatai nyomán nem jöhetett létre oly eredmény, mely a tényleges állapotnak megfelelt volna, már a munka kidolgozásánál hintetett el az aránytalanság csirája.

Ennek felemlitését főleg azért tartotta szükségesnek a szakbizottmány, hogy ezen körülményekből kimutathassa, miszerint a létező aránytalanságnak alapos kiigazitását az emlitett tényezők megtartása mellett elérni nem lehet, és hogy ezen okból az adókiigazitásra vonatkozó javaslatok ez irányban a következő kérdéseknél figyelembe sem vétettek; földadóreform végczélja és feladata oly kivetési alap létesitése, melyen az országgyülésileg megállapitandó földadó a mostani viszonyoknak megfelelőleg helyes arány szerint feloszthassék, és mely ennélfogva hosszabb időre is használatban maradhasson.

Ennek előrebocsájtása után az ezen czélra vezető legkivánatosabb utnak minden oldalról leendő megvitatása s kijelölhetése végett, a következő kérdések terjesztetnek elő:

1. Mi módon lehetne a földadó arányos felosztása, a lehető legrövidebb idő alatt, és a lehető legkisebb költséggel elérhető? t. i. vagy a mostani adó-munkálatok alapján teljesitendő általános revisió által, — vagy pedig egészen uj katasteri rendszer alkalmazása mellett.

2. Ha a mostani kataster általános revisioja mutatkoznék kivánatosnak, tehát a katasteri tiszta jövedelem tartatnék meg az adókivetés alapjául, akkor ennek eszközlésére két mód kinálkoznék, t. i. a föld tiszta jövedelmének olyszerü megállapitása, mely a mostani körülmények között szokásos és közönséges gazdálkodás mellett, például az utóbbi 10 évnek termelési adatai szerint átlagban eléretett; vagy pedig a katasteri alapnak a föld 10 évi adásvevési és bérlési adatainak átlaga szerint való kiigazitása.

A kiigazitás ezen két rendszerét közgazdasági szempontból tekintve, melyik ajánlatosabb megállapitására; — a közönséges gazdálkodás mellett elérhető szokásos tiszta jövedelmi alap-e? vagy pedig a mostani kataster tiszta jövedelmének az adásvevési és bérlési adatokból kifejtett tényleges szorgalmi érték átlaga szerinti kiigazitás?

(Vége köv.)

Levelezés.

Sopron, julius 18. 1869.

A mily örömmel ragadom meg az alkalmat, ha megyénk vagy városunk területén valami felemlitendő s kiemelendő jön létre, épen oly mértékben fájlalom, ha — mint e jelen esetnél — valami ellenkezőt, a nem utánozandó történetet vagyok kénytelen közhirre tenni; — ugyanis: a sok kihágás fékezéseért a megyében fennálló rögtönitélő- biróság kényszeritve lett, egy, a megyében tetten kapott és elfogott gyujtogatót halálra itélni. — Ezen — már magában is nagyon szomoru eset — sürgetést igényelvén, tehát ennek elérhetése végett a megyei hatóság egy kérdés és egy kérést intézett a Sopron városi hatósághoz, hogy engedné meg a város területén ezen executio akárhol történhetését, hogy a törvénynek gyors és mielőbbi végrehajtásában ne akadályoztassék. Ezen méltányos kérést a városi hatóság kielégitlenül visszautasitotta, kereken megtagadta! — Indokot nem keresek, mert erre egy óriási év is törpe volna, s tán nem is találnék különben mint — a mondás szerint — [illegible] volt [illegible] ugyanis akkor meg [illegible] reste és kérte meg ilyenkori executio [illegible] tása miatt a soproni város hatóságát, legyen szives bitófáját nekik oda kölcsönözni, mely kérelem ily határozattal tagadtatott meg Árpád ivadékaitól: — „Nachdem wir unseren Galgen selbst für u n s brauchen, so können wir ihn nicht herleihen!“ — az az: — „Mivel a bitófa m a g ü n k n a k kell, tehát nem kölcsönözhetjük oda!“ — Chinai-nyelven is szeretném átteünni, de nem tudom; — tán jó volna e részben a várostanács tagja egyikéhez fordulni, ki ebbéli kérésem méltányosságát elismerve, annak teljesitését bizonyosan nem tagadná meg!

Ha civilizált emberek egymáshoz bármiféle kéréssel fordulnak, annak megtagadását csak a végkényszer idézheti elő; — ha egy világtalan koldus alamizsnát kéreget, ettől csak egy hasonló szegénységü vagy igen fásult szivü képes az irgalmat és segélyt hidegen megtagadni, — ez megbocsátható, — mert nem sorolom az első hasonlitáshoz, — ha azonban egy megyei hatóság a saját megyei fővárosa hatósága testületéhez fordul, és sietve ohajtván a törvény szigorának eleget tenni, s onnét elutasittatik, ezt nem tudom, mihez hasonlitsam, a ruszti válaszhoz csak nem hasonlithatom?

Azt hallom, a lélekharang huzatása a haldoklók részére meg fog szüntetni.

Azon hir szárnyal itt, hogy cholera-esetek fordultak volna elő, és már 9 beteg belehalt. A magyar ember nagyon vendégszerető ugyan, de nem ilyen a szivesen látott, — mert akkor felét az itteni lakosságnak az ily soha sem várt vendég miatt k i — felét pedig a g y o n harangozná e tengersokaságu harangozó és — — harangozó.

Tegnap, azaz vasárnap 18-án a két felekezet kisdedóvó intézete részére egy hangverseny adatott, e jótékonyczélu előadás szép részvetnek örvendett, de a közreműködők is megérdemlék a pártfogást, mert nagyon sikerült volt az egész hangverseny.

Csalánvári CSALÁN DEMETER.

Pécs, julius 23. 1869.

(—r.) E hóban két megemlitésre méltó eset fordult elő nálunk. Az egyik: a pesti nemzeti szinházi operatársulat Ormay igazgatása alatt működött operatársulat előadása, melynek mindegyike a müértő közönség tetszésével találkozott és oly számott hasznot csinált, hogy többen, sőt nagyon is sokan is igen gyakran hely nélkül maradtak; a második eseményt az izraeliták uj zsinagogájának felavatása képezte, — mely tegnap történt meg. Az ünnepély ³/₄ 5 kor délután vette kezdetét a zárkő letételével, folytattatott a bibor, azúr zöld és sárga selyembársonyba burkolt gazdag arany-ezüst ékitményü szt. thórák behozatalával és végződött Ehrlich helybeli rabbi rövid felavató magyar szónoklatával. Szónokolt még ugyan csak magyarul Löw Lipót a világhirü szegedi rabbi és németül dr. Hirschfeld augsburgi rabbi szónoklataikat mint valódi remekjeit philosophiai logikák tiszta fejtegetésének valóban élvezetes volt hallgatni, hanem oly tömve is volt a 2000 ember számára készült imola, hogy mozogni sem lehetett. Terjesztették a szónokok ihletett szavakban az Úr világosságát, mely sok ember keblébe mélyen hatott. — A város is világosságot akar terjeszteni — reméljük végre megszülemlik — megkötötte és a ministeriumhoz fel is küldötte azon szerződést, melyet a l é g s z e s z v i l á g i t ó - t á r s u l a t t a l kötött. — Biz' itt is volna már ideje, ha N a g y - K a n i z s a városa is észrevenné magát. Hol áll Pécs még Nagy-Kanizsa kereskedelmi forgalmához? — és van vizvezetéke, állandó szinháza, lovardája, és karácsonyra légszeszvilágitása is! Egyébiránt teljes méltánylattal vagyunk az iránt is, a mit eddig Nagy Kanizsa tett, de ha h e l y s é g e k n e k van már légszeszvilágitásuk, mért ne lenne Nagy-Kanizsa városának? Csak több akarat — erő, egy kis ösztönzés, itt-ott egy csipés e lapok részéről — s erősen hisszük, hogy meglesz.

Heti szemle.

Julius 23-án 1869.

(Bñ.) Dr. Oroszhegyi Józsa egészsége javul. — A pesti városligeti magyar szinkör e hó 24-dikén megnyilik. — Pest földalatti csatornáinak hossza 31,597 öl. — Konyáron a jégeső 6 egyént veszélyesen megsebesitett. — Az orosz czár életének megmentője Komissarow felakasz-

TÁRCZA.

Sonettek.

I.

Korán a regg bibor sugáriban
Ölelkezem veled kis angyalom,
S a lelki kéj között imádkozom;
Miként a méh a rózsa bájiban.

Imám rövid, de hő. Imáiban
A lélek üdvezül s a fájdalom
— A föld porán emelte sirhalom —
Enyészni indul és virágtalan.

Alant keserv, csalatkozás az én
Kisérgetőm, felülről érkezik,
Miért szivém gyakorta éhezik.

Es okból üdvözölhetem, felém
Ha jő a regg bibor sugárá, mit
Szerelmem álma megvilágosit.

II.

Leránegit e kerti illatár!
Lerészegedve alszom édesen,
S veled vagyok, tévéled édesem,
Akit szivem szeret s epedve vár.

Beszélik: itt alant szeretni kár!
De kivüled mi volna életem?
Mi nagy, mi szép a szülből éldelem, —
Tai kivüled világi lét sivár....

[illegible] mi [illegible], a hü epeszt,
De [illegible] virág vagy, oh!
[illegible] leszalódó

A föld, az ég, a tenger, oh hisz ez
Hideg képet, mocsáros árt adó!
De veled ég s a föld bob bájoló!!!

III.

[illegible] mi az? miért sovárg
A lányka és az ifju végtelen,
Mi adhat élni vágyat képtelen,
[illegible]

[illegible] a fészekárt
[illegible]
[illegible], fénytelen,
[illegible] a bánt, silányt.

Mi édes [illegible]
[illegible]
[illegible] pohely.

[illegible]
[illegible]
[illegible] lebel!

BÁTORFI.

[illegible]

Férj és testvér.

N o v e l l a.

(F o l y t a t á s.)

De ismét lerontá hitét az, hogy kerülhetett az egyszerü vadász — mert csak igy ismeré Andort — érintkezésbe a gazdag Szilvay báróval. Bizonyos volt hiedelmében, midőn egy ujabb tekintettel meggyőződött, hogy a tekintet, a szemek, az arcz Andoré.

— Lovam már a meredek szélére ragadott — folytatá előbbi szavait — egy ugrás — és én veszve vagyok; — elmerengett, mialatt ujjai gépiesen játszadoztak az asztal-teritő rojtjaival, s remegő hangon susogá: — Ami tán jobb lett volna!

Szilvay felugrott, megragadta a leányka kezét s lelkesülten ölelte át.

— Ami tán jobb lett volna? Oh Mathild értelek, miért titkolódzam?

— Ah Andor! te vagy? — kiáltá és elragadtatva örömétől, a báró kebelére rejté bájos arczát.

— De — de — mit jelent ez öltöny, e név? — kérdé aggodalmasan, előre rettegve a választ.

— Oh Mathild! nem birtam tőled örökre elválni anélkül, hogy még egyszer ne lássalak. Nem birtam elviselni a gondolatot, hogy egykor jobb napjaidban, midőn boldog lészsz s engem feledni fogsz, pirulni légy kénytelen, ha eszedbe jut, hogy szegény vadászt szerettél.

— Andor, te kegyetlen vagy!

— A mai világ fogalmai szerint szégyelni kell azt. Hogy ettől menekülhess, felakartalak keresni még egyszer, nem mint vadász. A sors részben kedvezett, te meghivál.

— Te nem szeretsz engem! — vágott önkénytelenül szavába.

— Legszebb angyal, tudod, mennyire szeretlek, — ha nem szeretnélek oly igazán, oly tisztán, azt mondanám, szökjél el velem; de ismerem angyali erényed', ismerem tiszta lelkedet és épen ezért nem akarom, hogy elfonnyadj bánatod mardosó tüzében, mint nap forró hevére kivetett virág!

— Andor! a szivem megszakad! — — — Oh! miért nem birom kitépni azt!

— Neked élned kell Mathild, atyád öreg, és leendő férjed — — — —

— Férjem — ördög! ki halálra gyötör! — vágott tüzzel szavába a leányka. — Oh édesem — folytatá — tudom, szavaid nem szivből eredtek; vigasztalni akarsz, holott magad is szenvedsz. Te nemes vagy, a nő, ki egykor birni fogja szivedet, túlboldog leend.

— A nő, ki szivedet birja, te vagy. S istenemre! a midőn szivemet tőled elszakitják, azt keblemből is kitépik. — — — — És a mely kekelben nincsen sziv, az nem szerethet.

— Andor! te hü maradsz s szeretni fogsz engemet?

— Örökre! — s a kimondott szó sulya alatt meggörbülve, el nem fojthatott bánattal hajolt a leányka homloka fölé. Ajkai érinték, a még szenvedésében is szilárd homlokot. — De előbb azt kérdezéd, honnan ez öltöny, e név? — folytatta a báró beszédét, félve, hogy a szivből eredt csók szivig hat. És ami gyógyithatlan bánatunkban szivünkbe jut, legyen örvendetes, legyen szomoru, csak felzavarja a bánat és fájdalom tenger-özönét.

— Kedvesem — folytatá a báró — Andor vadász, kit te mint szegény, egyszerü ifjut szerettél, a gazdag Szilvay Endre báró.

— Te a gazdag báró vagy? Ugy engem soha sem szerettél igazán, mert különben nem bujtál volna atyám elől, mert különben mi tartóztatott volna, hogy nyilt kérőként lépj fel. — Oh ég! hogy még ezt is meg kell érnem?

— Te méltatlanul bánol velem Mathild! Azt hiszed, ha atyád itt ér, tiszteletre, elnézésre fogja inditani akár a vendégjog, akár a hála, hogy egyetlen gyermekét mentém meg? Oh nem! Vad haragra gyul, s inasaival fog kidobatni.

— Hallgass! Hallgass! — töré meg szavait, kérőleg a leányka, — te méltatlan vagy atyám iránt.

— Lehet. De ha van türelmed végig hallgatni egy történetet, ugy helyben hagyandod

— Beszélj! oh beszélj kedves Andorom, ki tudja, látjuk-e egymást ez életben!

— Ismered a kereszt történetét, ott — a tó felett? Sokszor merengtünk ott együtt. Tekintetünk a messze távol bájain tévedezett, sziveinket egy közös érzemény forrasztá össze. Egy ily alkalommal kérdeztem tőled a kereszt történetét. Most én mondom el neked. Tizennyolcz éves voltam. — Naponkint kirándulást tettem, atyám egyik öreg szolgájának kiséretében, a tóra, hogy gyönyörködjem a természetnek, előttem feltárult végtelen bájain. Midőn egykor igy fel-alá csirkáltunk, tekintetem a tar sziklára esett. Akkor még kopaszon állott, csak néhány, hasadékaiban silánykodó köró, lengedezett ide s tova kapkodva a tóból felszálló párák nedvessége után. — Mély lélegzetet vett, keblé a kifelé törő érzemények sulya alatt kifáradult. Majd lecsillapitva nyugtalankodó gondolat-özönöt, nyugodtan folytatá: — Miről gondolkoztam akkor, megmondani képtelen vagyok. Egyik gondolattömeg a másikat üzte agyamban, hogy még inkább terhelje azt. A felkelő nap, melynek bájai gyönyörü köntöst öltének a vidékre, még több anyagot szolgáltatott az ábrándozáshoz. Keblem s agyam majd szétfeszült.

És gondolatait igyekvék rendezni. Mathild figyelemmel, s leirhatlan fájdalmas gyönyörrel csüngött minden szaván. — A gyönyör isteni mosolyt csalt ajkaira, mely a fájdalom ihletével vegyülve, egyikét alkotá azon mosolyoknak, mikre egy tekintet elég, — hogy örökre rabbá legyen szivünk.

— A tar szikla bibor fényben úszott — folytatá Szilvay; — ekkor egy alak jelent meg annak ormán. Tagjait fehér ruha fedé, mely dús redőkben hullámzott alá, s kék öv által volt derekához csatolva. Szép és dús szőke fürteivel a hajnali szellő pajzánkodott. Kezeit összekulcsolva bocsátá alá s merengve tekintett a mélységbe. A görög müthosz Pszüchéje jutott eszembe, midőn Zephir szárnyain Érosz kebelére szállt. Majd elfordult a mélységtől s elfödé szemeit. De egy rögtön fellelt gondolattól lelkesitve, kiterjeszté karjait s a meredek felé rohant; mielőtt azt elérte volna, fejét mellére csüggesztve, térdre rogyott.... Egyszerre kirepültek fejemből a gondolatcsoportok, s én és János, atyám öreg szolgája, megkétszereztük erőnket, hogy mielőbb a szirthez juthassunk. Semmi kétség többé, a nő öngyilkos akar lenni. Alig voltunk annyira, hogy vonásait kivehetők, ő ismét felegyenesedett, karjait ismét kiterjeszté és a mélység felé rohant. Megismertem. „Rózsa!“ kiálték egész erőmből, s eszméletlenül hullottam a csolnak fenekére.

Szünetet tartott. Arczán látszott, hogy a mult fájdalmas emléke dul kebelében. Erőt vőn magán s a lehető nyugodtan folytatá:

— Felesmáltem. Agyam zúgott, mint midőn nehéz betegségben rémképek bántnak bennünket. Alig birtam gondolkozni, azonban az elém táruló jelenet csakhamar tudatta velem helyzetem egész borzasztóságát. Előttem János térdelt, Rózsa föléhajolva. A szerencsétlen leányka összezuzva haldokolt.

— De ki volt Rózsa, hogy annyira meghatott halála? — kérdé nyugtalanul Mathild.

— Ő nővérem volt.

— Nővéred?! Oh jaj! most értelek! — és megtörten rogyott Andor lábaihoz.

(Folyt. köv.)

VERHÁS GYULA.

☞ Folytatás a mellékleten.

ÜZLETI HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869 julius 23-án.

Habár a téire gyüjtendő termények árairól teljes véget nem érte, mégis ugy látszik, mintha lassanként ... kilátásba vette, mely a gyors ... legnagyobb kitünő ... A buza minősége ... a ... között ... mutatja, hogy az ... még tüzetes jele nem is mutatkozik ... nézve, mely csak a teljes betakarítás és ... idejében észlelhető. — Behozatal csekély, a kérdezősködés több, de a tényleges alkukötés is jelentéktelen.

Piaczi heti-vásári kelettárak.

Termények: Buza 88—85 fontos 3 frt 90 kr. — 85—86 font 4 fr. 30 kr 87—88 fts 4 frt 50 — kr Rozs—79 fnt 2 fr. 60 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 65 kr — Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 10—60 kr. 71—72 fnts 2 frt. 35 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts. 2 fr. 70 kr. 67—68 fts. 2 frt. 85 kr. Kukoricza 2 frt 20 kr., 2 frt 30 kr. Kukoricza olasz (cinquantin) 2 frt 50 kr. Zab 44—45 fts. 1 frt. 65 kr. 46—47 fts. 1 frt. 85 kr. Pohanka 64—65 fts. 2 frt. 60 kr. 60—65 fts 2 frt. 80 kr. Paszuly fehér 3 frt. 50 kr Paszuly tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázsa. — frt. kr szalma — frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, jul. 23.

5% metaliques 63.— ; 5% nemz. kölcsön 71.55; 1860-ki államdalmi kölcsön 104.10; bankrészvények 7.56; hitelintézeti részvények 294.90; London 124.70; ezüst ágio 121.57; arany darabja 5.91 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Barcs felé	reggel	4 óra	55	percz.
„	„	délután	2 óra	25	percz.
„	Buda „	reggel	6 óra	—	„
„	„	d. u.	1 óra	22	percz.
„	„	estve	10 óra	57	„
„	Triest „	regg.	4 óra	45	„
„	„	délben	2 óra	15	„
„	Bécs „	regg.	5 óra	—	„
„	„	éjjel	11 óra	20	„
„	Sopronig	délután	2 óra	20	„
Érk. N.-Kanizsára	Barcs „	reggel	4 óra	1	„
„	„	délben	12 óra	36	„
„	Buda felől	reggel	4 óra	23	„
„	„	délb.	1 óra	45	percz.
„	„	estve	8 óra	53	„
„	Triest „	délben	12 óra	52	„
„	„	este	10 óra	35	„
„	Bécs „	reggel	4 óra	10	„
„	„	este	10 óra	16	„
„	Sopronból	délben	12 óra	42	„

Heti naptár.

Julius 25-től 31-ig 1869.

Hó- és hetinap.	Katholikus naptár	Protestáns naptár.	☽ ujj
	A fariseusról és publicanusról. Lukács XVIII. 9—14.		
25 Vasárnap	C 10 Jakab ap.	C 9 Kristóf.	
26 Hétfő	Anna b. a. a.	Anna	
27 Kedd	Pantaleon	Pentele	
28 Szerd.	Incze p.	Sámson	
29 Csütörtök	Mártha	Vilmos	
30 Péntek	Abdon.-Sen.	Juda Juliet	
31 Szombat	Loj. Ig.	Ignácz	

Felelős szerkesztő : **Wajdits József.**
Segédszerkesztő : **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized mérlegek,

négyszögü alakban, utolérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilár daságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Horderő: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 mázsa.
Árak: 18, 21, 25, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

Az ezekhez szükséges hitelyuk rendkivül olcsó.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás), ezekhez tálcsák, minden üzletre s minden czélra és használatra alkalmasak, tetszés szerinti utasitás szerint.
Horderő: 1, 2, 4, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 font.
Árak: 5, 6, 7.50, 12, 15, 18, 20, 22, 22.27 ...

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrök, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb kézi kocsik, taligák stb. megmérésére.
Horderő: 15, 20, 25, 30, 40 mázsa.
Árak: 100, 120, 150, 180, 200 frt.
korlát nélkül, azonban a szükséges sulyokkal. Fakorláttal és sulyokkal minden mérleg 15 frttal több. Vaskorláttal és sulyokkal 50 frt és feljebb

Század-hidmérlegek vert vasból, a hid- és fordító-ruddal, együtt, hatóságilag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megterhelt kocsik vagy több darab állat megmérésére.
Horderő: 50 60 70 80 100 120 150 170 200 mázsa.
Árak: 350 400 450 500 550 600 650 750 750 frt.
Továbbá minden kigondolható, bármily szerkezetü mérlegek és sulyok.

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

Egyensuly-mérleg.

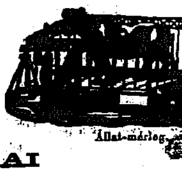

Állat-mérleg.

(274—12,8)

BUGANYI L. és TÁRSAI
mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.
Főraktár : Stadt, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

Általános

ajándékok

urak és hölgyek számára.

Ezen uj érczből (u. n. uj aranyból) készült ékszer nélkülözhetővé teszi a valódi ékszert, mivel ez uj gyártmány mind szin, mind alak tekintetében vetélkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy negyedrésznyibe sem került s azért annál gyakrabban megszerezheti mindenki a legujabbat és legdivatosabbat, mert a valódi czikkeknél a névleges érték csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanuság, hogy valódi ékszer csak helylyel-közzel, mig ez uj gyártmány roppant tömegben készittetik, azért saját érdekében van mindenkinek, hogy más értékes dolgokba ne pedig aranyékszerekbe fektesse pénzét.

Legujabb ékszerek divatos alak uj aranyból, mindig megtartják az arany-szint s azért a legcsalékonyabban hasonlitnak a valódihoz, emaillirozva, vagy utánzott kövekkel, a mint az alak kivánja.
Mell-ékek finom 1 db 40, 60, 80 kr. 1 frt.
„ legfin. 1.50, 1.80, 2, 2 frt 50 kr.
Fülbe-függők finom, párja 50, 80 kr. 1 frt.
„ legfinomabb 1 frt 50, 2, 2.50.
Egész készletek, mell-ékek és fülfüggők 80 kr. 1.20, 1.60, legfinomabban készitve 2 frt, 2.50, 3 frt, 4 frt, 5 forint.
Karpereczek finom drbja 50, 80 kr. 1 frt.
„ legfinomabb 1.30, 2, 3, 3.50.
Nyak-ékek, dbja 60, 90, 1.20 1.50 kr.
Medaillonok, finom 20 kr. 40, 60 kr.
„ finomabbak 80 kr., 1 frt, 1.50.
Tüső-fésük uj aranyural 80 kr. 1 1 ft 50, 2, 3 ft.
Gyürük különféle utánzott kövekkel drbja 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr. 1 frt.
Legszebb férfi-óra-lánczok (rövid) 50. 80, kr, 1 frt, 1 frt 50.
Legszebb nyaklánczok 80 kr, finom velenczei forma 1 ft, 1 ft 50.
Uri melltük 20, 40, 50, 60 kr.
Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr,
Kézelő-gombok párja 20, 30, 40, 60 80 kr.
Gallérgombok 5, 10 kr.
Egész készlet mell- és kézelő gombokból, legszebb kivitel 50, 80 kr. 1 frt, 1.50.
Egy köteg óra-fityelék, nagyon csinosan összeállitva 60, 80 kr. 1 frt.
Valódi arany-gyürük kövekkel 1.50, 2 frt. 2.50.
13 latos ezüst lánczok tüzben aranyozva, rövid 3.50, 4 frt.
13 latos hosszu nyaklánc 6 és 7 forint.
13 latos ezüst medaillonok tüzben aranyozva és edzve 2.50 és 3 frt.
A legdivatosabb nozál-ékek finoman csiszolt ezüstözött acélüvegekből összeállitva.
Egy mell-ék 40 60 80 kr, 1 ft.
Egy melltü ezüstbe foglalva 1 frt 50, 2, 3 frt.

Egy pár függő 50 60 80 kr. 1 ft.
„ „ függő ezüstbe foglalva 1.50, 2 frt.
Az uj **örök naptár** medaillon-alakban: óra-fityelékül szolgálhat. Ezen naptár ugy van készitve, hogy napot, keltet, hónapot pontosan jelez és örök időre használható 5 kr. finom 25 valódi aranyozott 45 kr.
Legfin. készitett **gyémánt ékszer.**
Még a szakember is megcsalódik általa. — Ez ék valódi ezüstbe van foglalva, arany-aljjal ellátva. Az utánzott gyémántok a legfinomabban köszörült hegykristályból vannak készitve, a melyek álnak tüzét soha sem vesztik el; más drága kő is ismerhetlenül vannak utánozva.
Melltük 4, 5, 6 ft.
Egy pár fülfüggő 4 5 6 ft.
„ „ kézelő-gomb 2 50, 3 50, 4 ft 50 kr.
Egy melltü urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft.
Drágaköves gyürük aranyból 1.20, 1 50, 2—3 frt.
Keresztek és szivek nyakkal, 2, 3, 4 frt.
Gyászékszer. Fekete legszebb kiállitás, igen, tartós, üveg, lava és bival-szarvból.
Egy melltü 20 30 50 80 kr. 1 ft.
„ pár fülönfüggő 25, 35, 50, 80 kr, 1 ft.
Karpereczek 30 60 80 kr. 1 ft.
Nyak-ék dbja 30 50 80 kr, 1 frt.
Óralánez rövid 15 30 60 kr.
Ing-gomb drbja 4 kr.
Egy pár kézelő-gomb 15, 20, 30, 40 kr.
Egy tüső-fésü 20 40 60 80 kr.
Örökké illatozó ékszerek Ind növényből, mely természetes illatát mindig megtartja és legujabb divat szerint van faragva. Ez ékszer felülmulhatlan diszes és illata miatt szerfelett kedvelt Ha hölgy ily ékszerrel a terembe lép, a terem néhány percz mulva betelik illattal.
Egy melltü 80, 1, 1.20, 1.50.
1 pár fülbevaló 80, 1, 1.20, 1.50
1 karp-recz 40 60 80 1. 1.50.
Nyak-ék 60 80 1. 1.60. 2.50.
Óralánez 1.40.
Az uj TRINKOMETEREK. Olvasó készlet mint óra-fityelék drbja 20—30 kr.

Üzlet:

TRAUGOTT FEITEL

(Nro 4.) Bécs, Kärntnerring Nro 4.

a Drasche-házzal átellenben.

A legnagyobb vászonruha-raktárban

váczi utcza YPSILANTI-hoz

Pesten.

Kaphatók a legolcsóbb árakon a legnagyobb választékban mindennemü kész fehérnemüek, férfiak, urak és gyermekek számára, ugymint:

20 ezer darabnál több **férfi ingek** rumburgi, hollandi vagy irlandi vászonból, darabja 2 ft 50 kr., 3 ft, 3 ft 50 k, 4 ft, 4 ft 50 k, 5 ft, 5 ft 50 k, 6 ft, 6 ft 50 k, 7 ft, 8 ft, 10, 12 ft.
10 ezer darabnál több **szines férfi ingek**, ezer különböző mintában 1 ft 50, 1 ft 80 kr., 1 frt, 2 ft 50 kr, 3 ft.
Fehér madapolán-férfi-ingek, 1 ft 50 kr. 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 50, 3 ft, 3 ft 50, 4 ft.
Férfi-gatyák vászonból, magyar, félmagyar vagy francsia mintára 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft.
Női ingek vászonból, simák 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 5 ft. himezve 3 ft, 3 50 kr, 4 ft, 5 ft, 6 ft, 8 ft, 9 ft, schweizi és francsia mellmustrával 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 8 ft, 9 ft, 10 ft.
Női füző-vállak (Damen-Mieder) 1 ft 50 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr.
Fiu-ingek vászonból, 4 éves 1 ft 80 kr, 2 ft 40 kr, 6 éves 1 ft 35 kr, 2 ft 40 kr, 8 éves 2 ft, 2 ft 45 kr, 10 éves 2 ft 10 kr, 2 ft 85 kr, 12 éves 2 ft 40 kr, 2 ft 90 kr, 3 ft 50 kr, 14 éves 2 ft 65 kr, 3 ft 15 kr, 2 ft 20 kr, 16 éves 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr.
Szines fiu-ingek, 4 éves 1 ft 10 kr, 1 ft 25 kr, 6 éves 1 ft 25 kr, 1 ft 40 kr, 8 éves 1 ft 35 kr, 1 ft 55 kr, 10 éves 1 ft 60 kr, 1 ft 75 kr, 12 éves 1 ft 65 kr. 2 ft, 14 éves 1 ft 75 kr, 2 ft 10 kr, 16 éves 1 ft 75 kr, 2 ft 20 kr.
Mindennemü **téli alsó mellények, nadrágok, harisnyák** és egyéb téli czikkek férfiak és hölgyek számára, nagy választékban.
Főraktára a legjobb **amerikai krinolinnak** mindenféle szinben 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3—5 ftig.
Szines alsó-szoknyák, 4 frt 75 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft — 10 ftig.
... sok egyéb kész fehérnemü czikkek, melyekről az árjegyzék kivánatra bérmentesen elküldetik. — Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat **rumburgi, hollandi, és irlandi vásznakban**, vége 27 ft, 28 ft, 30 ft, 32 ft 35 ft, 40—120 ftig.
Cseh vászon vége 12 ft 12 ft 50 kr, 13 ft, 14 ft, 15 ft, 16 ft, 18 ft, 20—25 ftig.
Vászon zsebkendők, tuczatja 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 8 ft, 9 ft, 10 ft, egész 20 ftig.
Törülközők, tuczatja 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12—20 ftig. (92—12,15)
Szines ágyi canavász, vége 9 ft, 10 ft, 11, 12 ft, 13—16 frtig.
Vászon-asztalkendők tuczatja 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft 20 kr, 6 ft 60 kr, 7 frt 50 kr, 8—12 ftig. — **Abroszok** minden nagyságban, 6 személytől 24-ig. — **Asztali készletek** 6, 12, 18 és 24 személyre.
Nagy választás ágyteritők, pique és trinet-paplanokból, kávés- és csemege-kendőkből.

Menyasszonyi készletek bevásárlásánál fehérneműink roppant halmaza következtében oly helyzetben vagyunk, hogy a legnagyobb mennyiséget mindenkor készen szolgáltathatjuk.

Küldeményeket minden irányban utánvétellel még a levél érkezte napján azonnal elküldünk és csomagolást nem számitunk, ugyszinte megrendelések leghamarább elkészittetnek.

Kollarits József és fiai.

ZONGORÁK eladása.

Ezennel értesitem a n. é. közönséget, hogy szerencsés vagyok az

elsőbbrendü

zongora-gyárak

bizományát birni, melyszerint nálam a legjutányosabb gyári árakon lehet vásárolni; ugyszinte

használttakat bevásárlok.

Rosenberg A.

N.-Kanizsán, bizományosa az Ehrbar, Bösendorf, Theodor stb. zongoragyáraknak.

(293—5,2)

A már évek óta legjobb hirben álló órásgyárost

KOHN IGNÁCZOT

Pesten, kigyó-utcza 8-ik sz. a.

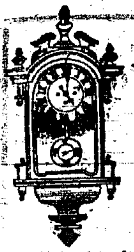

mint szakmájában kitünő és tapasztalt egyént ajánljuk a t. cz. közönségnek, miután számtalan dicsérő levél bizonyitja, azt is, miután ő a leghiresb svájczi órágyárakkal összeköttetésben áll, azért azon helyzetben van, hogy a **legjobb** és **legolcsóbb órákat** adhatja el.

Minden tőle vett vagy általa javitott sweiczi zsebóra 3 évi irásbeli jótállás mellett adatik el, és akár függő, fekvő, vagy akármiféle helyzetben a legpontosabban s gondosabban van igazitva.

Tisztelt vevői egy általa irt munkát magyar s német nyelven, — az óráknak hosszu ideig tartó pontosságáról szóló módszer, a kiegyenlitő táblácskákkal az óráknak napóra utáni igazitásáról, — ingyen kapnak.

Genfi zsebórák:

ftól-ftig.

Ezüst czilinder-órák 4 rubinnal 10—11
Ugyanaz ugrólappal . . . 12—15
„ aranyszegélylyel . 13—14
„ s kettős lappal 15—16
„ 4 és 8 rubinnal ugrólappal és kristályüveggel . . . . 15—16
Ezüst horgony-órák 15 rubinnal 15—16
„ 15 rubin ugrólap, aranyszegély 16—17
„ 15 „ kettős fedéllel 18, 20 22—25
„ 15 „ aug krist, ugró 18, 20 22—25
„ 15 „ krist. kettős lap 22 20—27
„ 15 „ hadiórák, kettős lappal 21—23
„ 15 „ rem. nyaknál huzható 28—30
„ 15 „ „ kettős fedéllel 34—37
„ 15 „ „ kristálylap. 32—35
„ 15 „ „ kristálylap. kettős fedél 38—44
„ 15 „ rem. hadióra kettős lappal 40—42
Czilinder-órák hölgyeknek 13—15
„ ugrólappal 18—25

3. sz. aranyórák 18 krtos.

ftól-ftig.

Arany czilinder-órák 8 rubin. 30—32
„ „ egy aranylappal 34—36
„ horgony 15 rubinnal . 35—39
„ „ 15 rub. egy aranylappal . 40, 50, 55—58
„ horgonyórák 15 rubin kettős fedél . 55, 60-61
„ horgonyórák 15 rub. kettős fedél s belső aranylappal . 64, 70, 75—100
„ horgonyórák 15 rub. kristályüveggel . 44, 48—68
„ horgonyórák 15 rub. és kettős lappal 74, 78—100
„ horgonyórák 15 rubin remontoir kristályüveg, egy arany fedéllel 94, 108—132
„ horgonyórák 15 rubin remontoir kettős fedél . . . . 105, 118—125
„ horgonyórák 15 rub., kristályüveg, kettős lap és belső arany-fedéllel . . . . 124 133—148
„ czilinder-órák 4—8 rubin hölgyeknek . 24 28
„ czilinder-órák rubin belső aranyfedéllel 34. 44—48
„ czilinder-órák 8 rubin hölgyeknek, kettős fedél . . . . . 39, 41—44
Arany czilinder-órák 8 rubin hölgyeknek, krist. üv. és kettősfedél . 46, 52—58
„ horgonyórák 15 rub. kettős fedél és belső aranylappal . 48, 53 58—66
„ czilinder- és horgony-órák gyémántokkal ékszerve 55, 73 68 78—95
„ Remontoir hölgyeknek kettős lappal és anélkül . 64, 78, 88, 98—145
Függő órák minden 8-ad nap felhuzandó . 16, 20, 22—24
Függő órák óra- s félóraütéssel . . . . . . 30—43
„ Óra- s negyedóra üt 48, 50, 55—85
Havi regulator . . . . . 30—32
Ébresztő órával . . . . . — 6
Varázs-órák, melyeket nem szükség felhuzni . . 53—66
Vadász-remontoir . . . —10

Minden fajtáju torony-órák valamint javitások megrendelése a legolcsóbb áron fogadtatik el.

Legszebb s divatosb minta.

Arany medaillon 14 krt. 7, 10, 13. 18, 22, 30, 35 ftig.
Arany medaillon 18 kr. 12, 18, 24, 30, 36, 45 ftig.
Arany rövid 18 krt. lánczok 16, 24, 32, 40, 50, 60, 70, 80 ftig.
Arany hosszu 18 krt. lánczok 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100 ftig.
Aranygyűrük 18 krt. 5.50, 6.50, 7.50, 12.50, 15.50.
Aranygyűrük 14 krt. 3.50, 4.50, 5 50, 6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 10.50 13.50, 14.50.
Arany pecsétlő köves 14 krt. 4.50 5.50, 6.50, 9, 10, 12 ftig.
Arany tűsőtűk 14 krt. 4, 6, 8, 10, 14 ftig.
Arany ingelő-gombok 14 krt. párja 2, 3, 4, 6, 6, 8, 10 ftig.
Arany kézelő-gombok 14 krt. nagy párja 4, 5, 7, 8, 10, 12, 15 ftig.
Ezüst rövid lánczok 13 próbás 4, 5, 6, 7, ftig.
„ „ legfinomabb franczia 7, 8, 9, 10, 12, 14, ftig.
Ezüst hosszu nyaklánczok 7, 8, 9, 10, 12, 15 forintig.

A párisi világkiállitáson nagy éremmel lett kitüntetve.

Montre Prolutaire (munkaórák) kristály-üveggel, a nyakánál jobbfelé felhuzandó, tartósan készitve

14 frt.

(301—50,1)

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tűszekrény és **előmelegitővel,**

csépőgépeiket,

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve épittetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemű FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel [illegible]

Raktár

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

(289—12,3)

METH S.

legnagyobb vászon és fehérnemű gyári raktára Bécsben, Rothenthurmstrasse 29. sz.

bátorkodik a t. cz. közönséget azon igen előnyös alkalomra figyelmeztetni, melynél

fél becsáron

és biztositék mellett hibátlan vászon és meglepő szép uri és női fehérnemüt szerezhetni. A pamutnak előnyös beszerzése és olcsó munkaerő következtében azon kellemes helyzetben van nevezett gyár jelenleg, (mig a készlet tart) hogy e tekintetben jutányos árra nézve, **rendkivülit nyujthat**, mi a következő árjegyzékből is látható:

Vászon-árjegyzék.

			becsár	most csak
1 db	30 rőfös	fehéritetlen vászon	12—14 ftig,	6—7 ft a legf.
1 „	30 „	fehéritetlen jó kézi-szövet vászon	18—20 „	9—10 „ „
1 „	30 „	feh. creas-vászon	16—18 „	8—9 „ „
1 „	30 „	jeles sziléziai vászon	24—28 „	12—14 „ „
1 „	30 „	kit. rumb. vászon	30—36 „	15—18 „ „
1 „	38 „	irlandi czérnavászon	28—32 „	14—16 „ „
1 „	40 „	rumb. czérnavászon	30—36 „	15—18 „ „
1 „	46 „	tiszta feh. or. lenvászon	34—38 „	17—19 „ „
1 „	50 „	finom irlandi szövés	40—48 „	20—24 „ „
1 „	50 „	hollandi szövés legalkalmasabb uri ingekre	52—60 „	26—30 „ „
1 „	50 „	brabanti szövés legfin. legjobb és legtartósabb, ami csak létezik	60—80 „	30—40 „ „

Rendkivüli nagy választéku a legnebezebb ramburgi szövéseknek 24, 28, 30, 35, 40, 45, 50—60 frtért darabja, melyek azonban kétszer annyira becsülve vannak.

1 db 30 rőfös ágy-kanavász mindenféle szinekben csikozva és koczkázva, becsár 14—18 frt, most csak 7—9 frt a legfinomabb.

1 db 30 rőfös igen finom és tartós pamut-szövetű atlas-gradli, becsár 18 egész 23 frt, most csak 9—12 frt.

1 db 30 rőfös angol shirting (schifon) igen finom és oly tartós, mint a vászon, becsár 16—24 frt, most 8—12 frt.

1 szegésnélküli lepedő, 2 rőf széles, 3 rőf hosszu, csak 3 frt.

1 szegésnélküli lepedő 2 egy negy. 3 rőf széles, 3 rőf hosszu, m. cs. 3 frt 20 kr. 4 legfinomabb.

1 damaszt asztalkészlet 6 személyre (1 asztalteritő hozzáillő asztalkendővel) most csak 5, 6, 7, 8—15 frtig a legfinomabb.

1 damaszt asztalkészlet 12 személyre (1 asztalteritő hozzáillő 12 asztalkendővel) most csak 10, 12, 14, 16—20 frtig a legf.

1 tuczat konyhatörlő most csak 2 frt 50 kr. egész 3 frtig.

1 tuczat asztalkendő v. törülköző, különösen tartós, ára csak 4 frt 50 kr., 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.

Zsebkendők árjegyzéke.

1 tuczat vászonzsebkendő 1 frt 20 krtól 2, 2.50, 2, 3.50, 4, 5—6 frtig a legfinomabb.

1 tuczat nagy rumburgi vászonzsebkendő 3, 4, 5, 6, 7 frtig a legfin.

1 tuczat legfinomabb fehér franczia battiszt-kendők, ajour szegéssel, 8, 10, 12—19 frtig.

1 tuczat szines vászonzsebkendő burnóthasználók számára, igen finom és tartós, becsár 8—12, megszerezhető 4—6 frtig a legfinomabb.

1 tuczat batiszt vászonzsebkendő, fehér vagy szines szegélylyel csak 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtig a legfinomabb.

Férfi- s hölgy-fehérnemük árjegyzéke.

1 női ing jó vászonból 1 frt 50 krtól 2 ft. a legfinomabb.

1 női ing kitünő rumburgi vagy hollandi vászonból finom sziv-, vagy keresztalaku most himzéssel csak 3 50. 3. 4. 5. ft a legfinomabb.

1 női ing, kitünő rumburgi vagy irlandi vászonból, legelegánsabban elkészitve) (az ugynevezett Erzsébet császárné ingek) most csak 5. 6. 7. 8. frt a legfinomabb.

1 női éji felöltő) corsette) kitünő szép, most csak 5. 6. 7. 8. ft a legf.

Női alsószoknyák 100 különféle párisi minta szerint, ugy szintén a most általánosan kedvelt szegbe vágott s oknyák himezve, varrott szegéssel most csak 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt a legfinomabb.

Hölgy pongyolák a legfinomabb battistból, valódi valenciennei csipkével és csoda-szép himzett betétekkel a legujabb és legelegánsabb e nemben, 15, 18, 24, 30, 35 frt a legfinomabb.

Női nadrágok finom shirtingből, vagy vászonból apró szegésekkel, vagy himzésekkel kitünő kiállitás, most csak 2, 2.50, 3 frt a legfinomabb.

Uri ingek gallérral vagy anélkül, fodrozott mellel vagy simán kitünő finchifonból, mely épen oly tartós, mint a vászon, fehéren és szinezve, most csak 2.50, 3 frt a legfinomabb.

Uri ingek, legjobb rumburgi vagy irlandi vászonból, — gallérral, vagy a nélkül, — simán vagy fodrozott mellel a legujabb divat szerint erősen varrva, most csak 2, 2.50, 3, 4, 5—6 frt a legfinomabb.

Uri ingek legfinomabb batist mellbetéttel, legelegánsabb, a mi csak létezik, most csak 6, 7, 8, 10—12 frt a legfinomabb.

Uri gatyák igen jó és tartós vászonból, félig magyar szabással, — most csak 2 frt 50 kr, egész 3 frt a legfinomabb.

Uri gatyák, igen jó és tartós vászonból, magyar szabással, nagy ülleppel, most csak 2 frt, 2 frt 50 kr. a legfinomabb.

1 tuczat uri inggallér, a legelegánsabban, és legjobb divat szerint, most csak 2.50, 3, 4 frt a legfinomabb.

1 tuczat uri kézelő a legelegánsabban és legdivatosabban kiállitva, most csak 4.50, 5, 6 frt a legfinomabb

Vevők, kik 25 ftig vásárolnak, egy finom himzett battiszt-kendőt; 50 ftig, egy csodaszép kávékészletet, (1 kávé abrosz hozzá illő 6 kávékendővel:) 100 ftig vásárlók egy igen finom caechmir-asztalteritőt kapnak ráadásul.

= Ingek vagy uri gallérok megrendelésénél a nyakbőség kiteendő. =

Tisztelt vevőim kényelme kedvéért, az oly fehér nemükért, melyek nem jól állanak a testhez, vagy bármi oknál fogva nem tetszenek, az értök fizetett ár bérmentve visszaküldetik. — Kivánatra a készletbenlevő vásznakból minták küldetnek.

A leveleket kérjük czimezni: **Meth S. Bécs,** Rothenthurmstrasse Nr. 29.

A szőlőmegváltási

NAGY TABELLÁK

WAJDITS JÓZSEF

könyvkereskedésében kaphatók.

Darabonként 3 krajczárjával.

Id. Madarász And. Pécsett

ajánlja

GÉPGYÁRA ÉS ÖNTÉSZETE

készitményeit

gőzgépeit, különösen pedig malom szerkezeteket, olaj hengereket, ajtókat, borpréseket, gőz- és vizvezetési csöveket takaréktüzhelyeket és azok egyes részeit, kutakat, oszlopokat, rácsozatokat, minden néven nevezendő öntvényeket, továbbá

gazdasági gépeit

u. m. szántó-, irtó-, kapáló- és töltögető-ekéket, vetőgépeket, magtakarókat, rostákat, erőműveket (göppel) lószerkezetre, cséplőgépeket, kukoricza morzsolókat, répa és szecska-vágókat, zuzó- és daráló gépeket.

Minden a gépészet szakmájába vágó megrendeléseket a leggyorsabb előállitás s legjutányosabb árak mellett elvállal ugy a gyárba Vitéz-utcza 14-ik szám alatt, valamint raktári irodájában országut 5-ik szám, hol a fentebb elősorolt készitményekből folytonos készletet tart. (175—16)

Legrégibb s legjobb hirnévben álló dombor- és szinnyomat-gyár.

Kanitz C.

papir-, iró- és rajzszerkereskedése Pesten, Deák Ferencz-utcza 6. szám a., a „fehér hajó"-ban, ajánlja levélpapir-készletét a legujabbszerű

NÉV-JEGYEKKEL.

100 db levélpapir szines névjegygyel 1 frt 30, 1 frt 50, 1 fr 80 egész 3 forintig a legfinomabb.

100 db levélpapir és 100 db boriték mindegyik szines névjegygyel 2 frt 40 3 frt, 3 frt 60, 6 frtig a legfinomabb.

Minden 100-100 db levélpapir- és boritékhoz egy díszes pépboriték ingyen adatik.

100 db levélpapir és 100 db boriték névvel és czimerrel vagy kezdőbetükkel díszes pépboritékban 1 frt, 1,50, 2 frtig a legfinomabb.

Látogatójegyek tüstént elkészülve,

szines nyomatban, tömör, fénytelen bristolpapirra 100 db 50 kr, minden további sor 10 krral több; szines bristolpapirra 80 kr, brillantin papirra 1 frt, 50; kettős lakpapirra aranynyomattal 1 frt.

Levél-pecsétjegyek.

1000 db aranynyomatban 2 frt 50 kr, a legfinomabb pecsétviasz szinéhez hasonló nyomatban 3 frt, többes szinű (congreve) 4 frt.

Férfi papir-gallérkák és hajtókák (mansettek)

1 tuczat gallérkák 35—40 kr. — 6 pár mansettek 35—40 kr.

Raktár rovatozott üzleti és kereskedelmi könyvekben.

Ezek külön megrendelése is elvállaltatik és minden kivánt minta szerint leggyorsabban és legjutányosb árért elkészittetnek.

Szintugy elvállaltatnak mindenféle könyv és könyomdai munkák is.

Ajánlok továbbá közönséges iró-, irodai- és levélpapirt, levélboritékot, aczéltollakat, tolltartókat, rajz- és irási, irodai-, posta- és szines hölgy-pecsétviaszt, teljes rajzszert, tusfestéket, másoló-vásznat és másoló papirt, rajzpapirt tekercsben, másoló-gépet, másoló- és alizarin-tintát, díszes tintatartót, tollkést, fénykép-albumot zenével és zeneszer nélkül, berendezett irótáskákat, portemonnaikat és levéltáskákat, valamint minden más irodai és iskolai szereket nagy választékban.

Angol és franczia illatszerek, Au de Cologne és a legfinomabb pipere-szappanok.

Minden legcsekélyebb megrendelés is legpontosabb szorgalommal teljesittetik.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett, csomagolásért és bélyegdij fejében 10 krt hozzászámitván, leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Leveleket igy kérem czimezni: (263—24,8)

Kanitz C. papir-kereskedése Pesten.

Glycerin-gyomor-itala.
ROSENTHAL H. bécsi
ajánlható
gyomorsérültség és arany-ér ellen.

Porosz királyi udvari küldő.

ROSENTHAL H. bécsi

(Glycerin gyomor-ital-készitő)

GLYCERIN-EISEN-LIQUEUR

melyet az udv. tanácsos és orvostudor urak

Oppolzer, Balassa, Viszánik,

ugyszinte a fő-orvosok

Kovács, Löwy és Dr. Lenk

(Házi orvosai herczeg Schwarzenbergnek,)

sárgaság, vérvesztés, erőtlenség és női bajok ellen, meggyőződésük után jóváhagyják. — Kapható Rosenthal H., Praterstrasse 24-dik szám, ugyszinte az osztrák-birodalom majd minden gyógytárában.

Egy nagy üveg ára 2 frt. — kis 1.30.

Pótlék-raktár Bécsben:

Josef Weis, Stadt, Tuchlauben zum Mohren; **Wilhelm Raab**, Stadt, Lugek zum schwarzen Bären; **Dr. Jos. Girtler.** Stadt, Freiung Nr. 7; **Ant. v. Waldheim**, Stadt, Himmelpfortgasse 17; **Heinr. Josëvich**, Wollzeile 1 **Dr. Johann Lamatsch**, Wiedner Hauptstrasse, zur heil. Dreifaltigkeit; **Carl Brants**, Josefstadt, zum goldenen Löwen; **V. Höfer**, Landstrasse, Ungargasse Nr. 12; **A. Voll**, Rudolfsheim, Schönbrunnerstrasse 190; **J. Pohmann** Kohlmarkt; **F. Kanabläser**, Mariahilf zur „Mariahilf."

Raktár a birodalom gyógytáraiban:

Depot in **Pest**: Josef v. Török, zum heil. Geist; Mich. J sovits, pharmac. und technisch-chemisches Institut; Dr. G. Wagner, zum Reichspalatin; F. Fermágyi, zur Maria Mutter Gottes; [illegible]

STEMMER KÁLMÁN

szerszám és nürnbergi áru kereskedő

Nagy-Kanizsán,

főpiacz, Wlassics Antal úr házában 461. sz.

ajánlja

u j o n n a n m e g n y i l t ü z l e t é t,

bárminemű

szerszámokban,

butor- és épületvasalásokban, konyha-edény- és eszközök

gazdag választékban és jutányos ár mellett. (300—3,2)

!! Egy ezüst tallér egy forintért !! (231—12,7)

A cs. kir. vámhivataltól **20,000 porosz tallérért** átvett **bielefeldi lenáruk** a becsbiztos rendeletére **20,000 osztr. forintért** egyenkint vagy egyes összeválasztással **önkéntesen kiárultatnak**

a cs. kir. kizár. szabadalmazott

LENÁRUK RAKTÁRÁBAN

Goldschmiedgasse Nro 3, im neuen Bazar.

Egy vég **bielefeldi vászon**, 56 berlini, 50 bécsi rőf, 20 tallér helyett csak 20 frt o. é.
Egy „ **igen finom bielefeldi vászon**, 50 bécsi rőf, 24 tallér helyett csak 24 frt.
Egy „ **igen finom szövet**, 56 berlini, 50 bécsi rőf, 27 tallér helyett csak 27 frt.
Egy „ **legfinomabb battiszt-szövet**, 50 bécsi rőf, 35 tallér helyett csak 35 frt.
Egy „ **szövet**, 36 berlini vagy 30 bécsi rőf, 15 tallér helyett csak 15 frt.
Egy „ **kinemkészitett asztal házivászon**, 30 bécsi rőf, 10 tallér helyett csak 10 frt.
12 darab **bielefeldi len-zsebkendő**, 3 tallér helyett csak 3 frt.
12 „ **igen finom len-zsebkendő**, disses szegélyzettel 5 és fél tallér helyett csak 5 és fél frt.
12 legfinomabb **len-battistkendő**, atlasz-szegélyzettel 6, 7 és 9 tallér helyett csak 6, 7 és 9 frt.
Len-asztalneműek 6 személyre, 5 és fél, 6, 7 és 8 tallér helyett csak 5 és fél, 6, 7 és 8 frt.
Több 1000 darab **battist-clair és linon-kendők** finom dús kézi himzéssel, darabja 40, 60 és 80 kr.
Chinai selyemkendők a legujabb szegélyzettel, **nők számára**, darabja 90 kr.

Mindegyik vászon a legjobb és legszilárdabb munkával van készitve; s mindegyik darabra pontosan rá van irva a rőfök száma és az ára.

Egy db **igen jó vászoning**, mindegyik férfi nagysághoz alkalmazva; csak a nyakmértéket kell tudatni. — 1 és fél, 2 és fél és 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél 3 frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, legjobb munka, igen szép mell-redőzettel, 3, 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 2 frt 80 kr, 3 és fél 4 és fél frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, az uj divatú kereszt- vagy mellredőzettel 4 és fél, 5 és 6 tallér helyet csak 4. 4 és fél, 5 és 6 frt.
Vászon férfi-lábravalók házi vászonból 1 60, 1.80, 2, 2 frt 50 krig.
Shirting férfi-ingek finom mellereztékkel, tetszés szerinti szép szabásu és nagyságu 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 2, 2 és fél és 3 frt.
Igen szép **szines cartun-ingek**, legujabb mustráju 1 és fél, 2 és 2 s fél tlr h. csak 1 és fél, 2 és fél frt.
Női vászon ingek különféle formával tetszés szerinti nagyságban 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 frt.
Finom női vászon ingek himzéssel s csipkézettel 3 és fél, 4 és fél és 7 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél 6 frtig.
Női háló-ingek finom vászonból 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél frt.
Finom himzett női **háló-ingek** finom vászonból 6—9 tallér helyett csak 5—8 frtig.
Női nadrágok finom battistból vagy vászonból 1.50, 2, 2.50, finom himzett betoldással és csipkével igen elegans 2 frt 80 krtól 3 frtig.
Női háló-ujjasok elegans szabással, fenálló vagy lehajtó gallérral, 1 és fél, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 fél, 2 és fél, 3 frt.
Ujjasok himzéssel és csipkével, legujabb minta, 4 és fél; 6—10 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél egész 7 és fél frt.
Női alsószoknyák kurta vagy uszályos ruhákhoz, finom készitmény 3 és fél, 4 és fél, 5 és fél frt, igen elegans himzéssel 7 és fél egész 7 frtig.
Berlini gyapju-mellény és **nadrág** férfiak és nőknek 2 és fél, fél és 4 tallér helyett csak 2 és fél, 3 és fél, egész 4 frtig.
10,000 rőf **háromnegyed széles bielefeldi fehér fonal-vászon**, bécsi rőfe csak 35 kr.
20,000 rőf finom **shirting**, rőfe csak 35 kr.
Az elküldés utánvétel mellett eszközöltetik az osztrák birodalom minden vidéki városába **30 frt** vásárlásnál **6 darab kendő ingyen hozzá adatik.**

CZIM: An die k. k. österreichische und kön. ung. Leinen- und Wäsche-Niederlage in Wien, Goldschmiedgasse Nro 3, im Neuen Bazar.

Első magyar kölcsönös

ÁLLATBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Pesten, kigyó-utcza I. szám.

Miután az alakulás megtörtént, s a társaság üzletét már legközelebb megnyitandja, ennélfogva mindazon t. cz. urak, kik Magyar-, Erdély-, Horváth- és Tótországban, Dalmátiában és a katonai határőrvidéken felállitandó fő- vagy alügynökség átvételére vállalkozni ohajtanak, ezennel felhivatnak, hogy folyamodványaikat a mellékletekkel együtt minél előbb adják be az igazgatóságnak.

Állatorvosok, gazdák, gazdasági hivatalnokok, gyógyszerészek és egyébb szakértők első sorban vétetnek tekintetbe.

Gróf Zichy Rudolf, elnök.
Türr István, tiszteletbeli elnök.
Mihalik János, I. alelnök.
Dr. Zlamál Vilmos, II. alelnök.

I g a z g a t ó k :

Szaluszky Szilárd, vezénylő igazgató,
Tichtl Ferencz, **Bachmayer György,**
Kanitz Mór,
Mikláy Sámuel, vezértitkár. (286—3,3)

Igazgató tanácsosok :

Kálmán. Pekáry József. Gróf Sztáray Victor. Balázs Kálmán.
Sichermann Manó. Péchy Tamás. Sichermann Ignácz.
Löwenberg Jakab. Heitzmann Mór. Steinfeld Ignácz.
Brüll Lipót. Deutsch I. Dobos Ferencz.
Letal. Kodolányi Antal. Árvay Lázár.
Löwy Mór. Kadelburg Manó.

Politechnikai és gyakorlati találmányok.

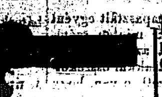

Valamint minden ... előtt a gyártmányok nagy hatást keltettek a művelt ... ban, épen ugy a világpiaczon nagy kedveltségnek örvend s az elsőt jóval felülmulja a cs. kir. szabadalmazott **Chassepot-féle zsebpisztoly**, (gyúszer) mely $1^1/_2$ hüv. hosszu, uj ezüstből verve, egy kis nyomás által egymásután tüzel. Ára 1 frt 50 kr.

Önnedvesitő **tolltartók**. Külön tintatartó nélkül folyton lehet velök irni; igen ajánlható olyanoknak, kik házon kivül használják, mint: orvosok, plébánusok, kivatalnokok stb. kiknek házbeli munkájok van. Egy darab, 12 tuczat tollal együtt 1 frt 50 kr.

Ezüst gyürük kék vagy fekete emaillirozással, költői beirattal szerelmesek számára, — tetszés szerint. Igen alkalmas ajándéknak való. Egy darab szép tokkal 1 frt 50 kr.

Óratárgyak, mint vasuti locomobile waggonokkal, futva 1 frt 20 kr.; futó bárányka gyapjuval 1 frt: más állat 90 kr.; futó egérke 45 kr.

Fogfájás, bárminemű, azonnal állandóan megszünik a berlini fogcseppek használatánál. A jótállás annyira biztos, hogy nemhasználás esetében a pénz visszaadatik, miért is e szernek egyetlen házban nem szabad hiányoznia. 1 üveg ára 80 kr.

Igen fontos minden háztartásban a legujabban feltalált **fényesitő kenőcs**,melylyel mindenki a legkönnyebben s a legszebben kifényesitheti régi butorait stb. 1 katulya ára, mely elég egy egész garniturára, 60 kr. Megjegyzendő még, hogy e kenőcs romlásnak soha sincs kitéve.

Ezüst fényesitő-golyó, kitünő szer minden meghomályosult érez-tárgy ujjá és fényessé tételére, arany- és ezüst-műveseknek nélkülözhetlen. Egy drb- ára 10 kr.

Valamennyi óra regulatora a **regulált napóra** compassal, mindenkinek a legjobban ajánlható, mert e bizonyára pontos órával minden mechanicus órát megigazithatunk, 1 darab ára finoman fényesitve 25 kr.

Mosdó-por. E por alkalmazásánál megtakaritunk **időt, munkát** és **pénzt**, emellett a legnagyobb előny még az, hogy a ruha sokkal jobban ismételtetik, mint közönséges készületnél. 1 fontos csomagra 22 kr.

Amerikai patentirozott **biztositó zár**, kitünő szerkezetü s minden betörés ellen biztos. 1 db kisebb rendü ára 30, 40, 50 kr. 1 db nagyobb rendü 70, 90 kr. 1 frtig. 1 nagyobb két kulcscsal egész 10 frtig. — 1 db utazó-táskára való 25, 40—50 kr.

Gyakorlatiak a **nadrág-védők**, melyek a nadrágot rosz időjárásban az elpiszkolástól védik. — Egy pár ára 20 kr.

Angol **ollók** a legjobb aczélból, 1 szabóolló, a legfinomabb 25, 35, 45 kr. 1 slingolló, a legfinomabb 20—30 kr. 1 olló-láncz 10 kr.

Nagy előnyt nyujtanak a legujabb **gép-irónok**, megkiméltetünk az unalmas hegyezéstől s biztosak lehetünk, hogy az ón hegye el nem törik. Egy db fába foglalva 10 kr. Csontba foglalva ára 15 kr. Tollartóval és késsel 90 kr. — 1 megtöltött tok, mely 3 hónapra elegendő, 10 kr. — 1 db unio-radirgummi ón és czink számára 5 krajczár.

A lábakat nedvességtől megóvni mindenkinek ajánlatos, mert ez az egészségnek szolgál. A Metzger-féle kitünő bőrkészitésmódnál, mely a bőrt áthatatlanná teszi, ugy hogy a hosszabb járkálás után nedvességben a nedv behatása nem érezhető, és a lábak a legjobb mértékben alégitetik. Egy üveg ára kr.

Sibiriai **fagy-balzsam**; ezen Sibiriában Dr. Bollin által rég idő által feltalált balzsam, mely már Austriában is több év óta közönségesen használtatik s mint a legjobb eszköz ismertetik. A fagyások s daganatokra felette jó s hasznos. Egy tégely használati utasitással 50 kr.

Kitünő **fénymáz** kautschukkal vegyitve, hogy a bőrt tartóssá tegye. 1 katulya ára 30 kr., mely 1 fontnyi

Legujabb Ligroine zsebtüz-szerszám, a leggyakorlatibb a maga nemében, nem dohányzóknak is ajánlatos, közönséges tüzszerszám kellemes kis formájában egy lámpával egyesitve, mely néhány órai égőanyagot felvesz, ugy hogy gyakran előjövő alkalmakban hamar világot gyujthatni. — A csekély árgyors terjedésre van számitva. 1 db. ára 50 kr.

Perzsiai hajszinvesztő-szer, miáltal szürke hajak rögtön tetszés szerint barnára vagy feketére festhetők, és egyszersmind a természetes frissességet visszanyerik. Nő nyakból készittetik s tökéletesen tasalmatlan. 1. csomag utasitással együtt 2 frt.

Legujabb szabadalmazott ... jótállással. — Minden ... eltávolitására vászonból, selyemből s más kelmékből, egyszintén aczél- és vas-tárgyakból. 1 csomag 30 kr.

Tyukszem-gyürük Angora-pamutból. 12 drb 35 kr.

Minden látható lesz az uj zseb-mikroscop által. Darabja 40, 60 és 80 kr.

Burgonya- és alma-

hámozó-gép,

mely minden kiállitáson Párisban, Londonban és New-Yorkban az első jutalmat nyerte, minden tetszés szerint, papir vékony formában 60 darabot hámoz egy percz alatt; csekély ára nagy elterjedésre van számitva. Sulya más-fél font. — Ára 3.50 kr.

Folyékony enyv. Minden háztartásban nélkülözhetlen, miáltal a külön-féle a háztartásban előjövő apróbb hibákat magunk igazithatjuk. — Ez enyv évekig eltehető és hidegen alkalmazható. 1 üv. ára 25 kr.

Angol bőrfénymáz. Minden bőrnek hajlékonyságot adni és egyszersmind fényesiteni. Egy kis üveg 25 kr, 1 nagy 45.

Cs. kir. szab. pecsétszappan, mely bármi néven nevezendő pecsétet minden kelméből kivétel nélkül néhánypillanat alatt eltávolit. Ezen uj készitmény hatására nézve felülmul minden eddigi hasonló gyártmányt, minthogy a legkényesebb szint is sértetlenül hagyja, és azonnal megszáradva, szag nélkül marad. — A keztyük tisztitására is különösen ajánlható. 1 üvegcse ára utasitással együtt 40 kr.

Általános tisztitó por, melylyel minden érczet, arany, ezüst, pakfong aczél és rezet tisztitani fényesiteni lehet. Egy katulya ára 20 kr.

Összefüggő időórák csinosan készitve, mint egy szalonóra, a szobát diszitik, az időjárását 24 órával előbb mutatják. Ezen szász meg szász köszönő-irattal dicsért mű ára dobozzal 65 kr.

Párisi egyetemes ragasz, nemcsak az üveget, porczellánt, követ, tajtékot, fát stb. leggyorsabban megragasztani, hogy az elválhatlan legyen, hanem különféle egyesitésére is, például fát érczczel, üveget akként porczellánnal stb., ugy hogy testté váljék. Pakétja ezen minden háznál nélkülözhetlen szernek csak 10 kr. **Ugyanezen ragasz**, folyékony állapotban igen kitünő. Üv. 30 kr.

Ruganyos fogkefék minden foggép és más hasonló anyagok nélkül csupán tiszta vizzel a fogakat fehéren, szagtalan és egészségesen tartják. A nagy forgalom miatt dbja csak 60 krra tétetett.

Szabályzó, a tollat minden kézhez és papirhoz igazitani, — ugy, hogy ugyanazon tollal a legfinomabb és legvastagabb vonásokat lehet véghez vinni. — 12 db 24 kr.

Valódi angol tollkések, 1 db két késsel 20, 30, 40 kr. A késsel, frt, 60 kr. legfinomabb 3 késsel 60, 70, 90 kr 1 frt, 4 késsel 80 kr. 1 frt, 1.20 kr.

Legujabb angol **dugaszhuzó-gép** minden erőltetés és veszély nélkül lehet az üvegek dugaszát kihuzni. Egy db ily csöszerü eszköz ára 1 frt

Legfelsőbb helyről szabadalmazott méreg egerek, patkányok, hörcsögök, és vakandok kiirtására. Az eladás jótállás mellett történik. 1 nagy pléh-szelencze 1 frt.

A **dió-olaj** a legjobb, hogy a haj ruganyosságában megtartassék s a világos vagy szürke haj sötétre festessék, a vegyészi készülékek mind ártalmasak. Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy hamisitlan, friss, kétszeresen finomitott dió-olajból raktárom van. — Egy kis üvegecske ára 25 kr., nagyobb 45 kr.

Gyökeres szer a tyukszemet legfeljebb 8 nap alatt nyomtalanul kiirtani. Ezen ujonnan feltalált szer felülmul minden ed ligit, és ezért jótállás mellett adatik el. 1 katulyahasználati utasitással együtt 60 kr.

Örökös jegyzőkönyv. Legujabb! — Ezen pergament-levelekből készült könyvecske beirt lapját vizes ujjal le lehet tisztitni. 1 db szépen bekötve 36 kr diszesb 90 kr.

Igen finom **bőr-etui** $3^1/_2$ hüv. hosszu valódi tajtszerekkel, t. i. pipa, szivarszivó-borostyánkövel és dohányzacskóval stb, ára 3 frt 80 kr.

Fehérneműek elleni védő angol tinta, mely a fehérnemü jelelés után soha ki nem mosható — és a ruha friss szine mindig megmarad. Mindenn háztartáshoz ajánljuk., 1 üveg ára csak 20 kr.

Örökös szivartartó, angol sodronyból, szépsége tartóssága, különösen olcsósága miatt a dohányzó nélkülözhetlen tárgya. 1 db 30 kr. bőrből aczélkötéssel 60 kr.

TRAUGOTT FEITEL első bizomány-üzlete BÉCS,

Kärntnerring Nr. 2, gegenüber dem Dresche-Haus.

Kereskedők és viszontelađók nagy engedményt nyernek. (237—3,4)

EGGER TESTVÉREK

P E S T E N,

Dorottya-utcza 4. sz. a., a „Magyar király“ fogadó mellett.

B É C S B E N,

Kärntnerring 2.

veszmek a legmagasb áron

régi pénzeket

régiségeket, művészi tárgyakat, mindennemü arany, ezüst és drágakövekben.

Wajdits József ... nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.